

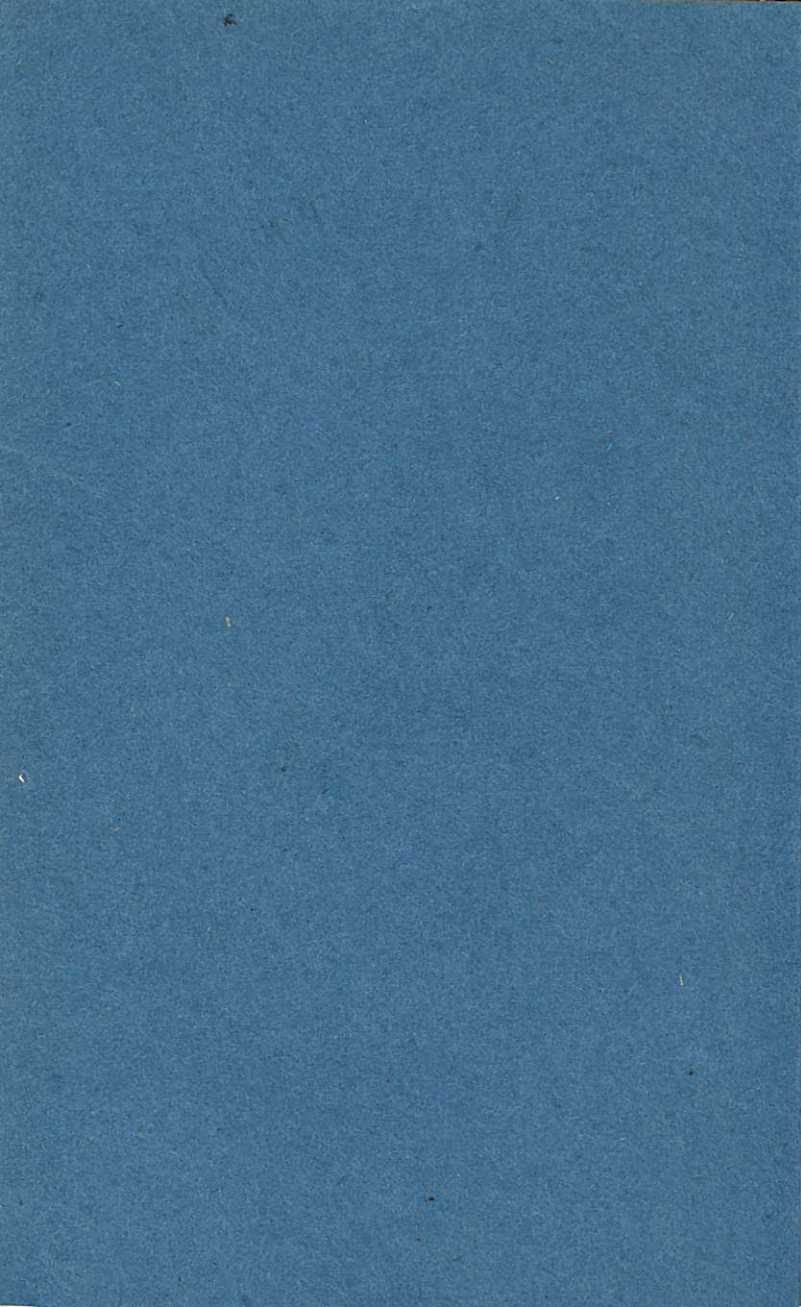
Magnum
Satija
ja
Pinoja.

U. S.

UNIV. BIBLIOTH.
* 1905 *
HELSINGFORS

SATUJA JA RUNOJA

LAPSILLE.

Viidellätoista hienolla kuvalla.

Kirjoittanut

TYKO HAGMAN.

Helsingissä,

J. C. Lagerstedtin kirjakaupan kustannuksella.

1882.

ALONNEN JA ABUTA

WIIIPURI

WIIIPURI

WIIIPURI

WIIIPURI,

„Östra Finland'in“ kirjapaino,

1882.

Runotar.

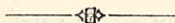
*Ihme-immen tunsin kerran,
Kun mä nuorra lensin, luin.
Sinisilmin, sulo-suin
Narrasi hän nuoren herran:
Tunsin tiitin vain sen verran,
Että impeen ihastuin.*

*Runotar hän nimeltänsä
Oil jo oikku luonnoltaan;
Kertoi mulle juttujaan,
Vinkui mulle virsiänsä,
Vinkui milloin mielellänsä
Milloin tuisku-tuulellaan.*

*Tuonaan tyttö kiusallansa
Narrasi taas toimistain
Minun, aika miehen, vain
Kuulemahan kummiansa;
Vaikka ennen jutuistansa
Aivan kyllykseni sain.*

*Käski panna paperille
 Vanhat virret, kertomat,
 Laajemmat ja laihemmat,
 Suomen pikku poikasille,
 Pohjan tepsu-tyttösille,
 Jos he niistä huolivat.*

*Impi aina armahainen
 Oli mulle aikoinaan,
 Vaikka sai mun suuttumaan,
 Jos hän oli joutavainen. —
 Ehkä, armas lapsukainen,
 Tahdot kuulla juttujaan?*

Satu Paavosta, Liisasta, Keisarin kotkasta ja Keisarista.

Ensimmäinen Luku.

Kuinka Paavo ja Liisa tulevat Keisarin hoviin.

Paavo ja Liisa olivat sisarusket. Pienet olivat. Nuoret olivat; eivät he olleet vanhemmat kuin sinäkään, nuori nopsakentä, joka tätä kummallista satua luet.

Kuulkaappas nyt! Eräänä kesäamuna, juur kun kukkanawettajalla pani tuota parasta lauluaan „Kukko kiiikaa“, lähtivät Paavo ja Liisa, vanhempainsa luvalla, tuonne wähäiselle töyräälle marjaan. Töyrä oli waan kolme, neljä kiwen wiskattawaa heidän kotonsa portailta. Marja-astiat oli heillä tietysti muasja. Niitä nyt juur wyöryttivät tietä pitkin ja lauleskelivat: „kipposten, kapposten, astiani täyteen!“ Jopa kohta seisoiwatkun töyrään korkeimmalla kukkulalla.

„Woi, Paavo! täällä on mansikoita aiwan punasja wain. Poimitaan, Paavo,“ lallasi Liisa lystisti.

Ja nyt molemmat poimimaan! Poimitaan siinä fitten wireästi hywin; eikä aikakaan, niin jo owat astiat täynnä makeita mansikoita.

„Joko mennään kotia nyt, Liisa?“ sanoi Paavo.

„Mä hätäile; minä poimin wielä wähän wyöllinaani,“ wastasi Liisa.

„No, olkoon menneeksi!“ tuumasi Paawokin, „minä poimin lakkiini“.

Siinä nyt taas seisotaan kyykkyisillään, ja marjoja farttuu farttumistaan.

Mutta mitäs ollakkaan! Korkealla ilmasfa tuolla, juur Paawon ja Liisan pään kohdalla, lentää löyhhyttelee suuri, suuri lintu, jolla näkyy olewan warsin summattonan suuret siivet, niin suuret, että niiden alle warmaanakin mahtuisi koko joukko — Paawoja ja Liisoja.

Niin ainakin sijarusten mielestä, jotka juur tärkistellä tuijottivat tätä kummitusta.

Se oli lintu semmoinen, joka piti tapanansa pistää siipiensä alle kaikellaista ja monenmoista elämää ja lentää tiehensä, taikka suoraan noukkia nokkaansa pienempiä lintuparvoja, joita ei edes wiitsinyt kantaakaan siipiensä alla; — ja sitä lintua janottiin Kotkakksi. Ja wieläpä oli tämä kotka oikein Keisarin Kotka. Niin, se oli todellakin Keisarin palveluksessa. Se liiteli, laateli maat ja meret, ja oli sillä, kotia kun tuli Keisarin howiin, aina jotain uutta Keisarille. Wälistä toi se kaukaa ulkomailta kaikellaisia kummallisia kuffoja ja kanoja, joista Keisarille syntyi kaunihia kulta-munia ja jotka pudottivat hopea-höyheniä. Wälistä taas toi se kissoja ja koirakin — kaikki kultakarwaisia wain; sillä kullasta kaikki Keisarille olla pitää.

Nyt kun Kotka näki lapset töyräällä, ajatteli heti: „Uha! Tuossapa taas uutta Herran Keisarilleni. Kuinka nuo punaiset marjat maistunewat makealta suusfa suu-

ren Herran Keisarin, waikkapa ne eivät kultaa olekkaan. Tuskinpa hän ennen on jemmaisia jynönytkään, hän, jonka tavallisena ruokana on moi jula wain ja kulta welli. Ja nuo lapset minä samassa wien näytteekfi kerran Keisarille, mimmoiset pikku pojat ja tytöt tässä maassa ovat, koska tämä maijemakin on Herran Keisarin waltakuntaa". Niin tuumasi Kotka ja yht'äkkiä — hiliwei! pisti alas ilmasta Paawon ja Siisan kimp-puun. Sowitteli siinä sitten siipiensä alle heidät, waikka lapsiparat kyllä ponnisteliwat vastaan. „Mä wie meitä! älä wie meitä! huusiwat Paawo ja Siisa. Mutta Kotka ei ollut kuulewinansakaan; ilmaan nousi wain, eikä lasten ollut muu kuin seuraaminen. Mutta morjat, astiat — sinne jäiwät töyräälle, sinne Paawo paran lakkikin. Kotka ei nyt siinä hädässä niitä muis-tanutkaan, kun oli Siisassa ja Paawosjakin kylliksi työtä, ja lapset taas oliwat niin hämmästyksisjään, ett'ei heidän siinä käynyt marjoistansa, astioistansa huolta pitää. Niin läksi siis Kotka lentoon. Lensi sitte pitkät matkat, maat ja meret, ja miten lienee lentänytkin, niin jo tultiin viimein Keisarin hoviin. Ja kohta jaamme kuulla miten siellä käwi.

Toinen Luku.

**Mitä Paawo ja Siisa näkewät Keisarin luona
ja kuinka he jälleen tulewat kotia.**

Komea oli Keisarin foto. Kullalta kiisfiwät katon ja hopealta hohtiwat hirret seinän.

Istui siellä Keisari sitten istuimellaan, joka oli niin kaunis, niin kaunis, ett'ei voi wirressä metää eikä saarnasja janoa.

Kotka, kun nyt tuli lentäen, huomasi Keisarin joku affunasta heti, waan ei malttanutkaan owesta lentää sijalle, kiire kun oli näyttää hallitsijalleen mitä makeaa taas muasjanja toi; affunasta jäntäsi sijalle peto wain.

„No, mikä sen siivoton pöllö sinä olet, kun affunasta sijalle lennät!“ huudahti närkästyksisjään Keisari.

„Tässä Herran tämän maan eläviä, tässä tämän maan marjasia!“ wastata pöyhistelä Kotka wain eikä ollut millänjäkään Herransa huudosta, ja samasja laski lapset laattialle Keisarin eteen. Siinä seisoiwat siis Liisa ja Paawo kuni puusta pudonneet.

„Mitä minä noilla teen!“ ärjäsi Keisari Kotkalle; „kuka sinun on käskenyt ihmisen lapsia minulle tuoda, enhän minä niitä syö“.

„Niillä ou makeita marjoja, makeita marjoja“, kehui Kotka ja oli toimisjaan wain.

„No, annappa tänne marjat sitten“, käski Keisari.

Mutta nyt joutui Kotka pahaan pulaan. Jo huomasi, että Paawon, Liisan marjat oliwat menneet.

„Kah, sen weijarit!“ karjui Kotka, „kun marjat olette pudottaneet“.

„Mene matkoihisi sinä, kurja Kotto, äläkä tässä tyhjiä tuumi“, määräsi Keisari.

Sa Kotka parka pötki pois, minne lienee pyörähtänytkin.

Nyt kääntyi Keisari lapsiin. „Mistä te olette, lapset parat?“ kysyi hän.

Mutta Paavo ja Liisa olivat niin peloisiaan, ett'ei sanaakaan heidän suustansa lähtenyt. Tämän hawaitsi Keisari ja päätti lempeästi kohdella lapsukaisia.

„Mikää peljätkö ollenkaan, rakkaat lapseni, en minä teille pahaa tee; puhukaa pois wain! Kenen poika sinä olet, pieni popposeni?“ puheli Keisari, taputtaen Paavo poloista olkapäälle.

Tästä jo rohkeni Paavo ja vastasi: „Sin poika minä“.

Liisa, kun kuuli Paavon puhuvan, rohkeni hänkin ja wirkki ilman Keisarin kysymättä: „ja minä olen äitin tyttö“.

„Wai niin“, janoi Keisari, „te olette ehkä sisarukset?“

„Niin, Liisa on sisareni“ puhui Paavo.

„Ja Paavo on veljeni“, lisäsi Liisa.

„Kyllä ymmärrän“, arweli Keisari; „Tiedättekö nyt misjäl olette?“

„Emme tiedä“, wastasiwät sisarukset yhdellä suulla.

„Te olette nyt Keisarin hewisja; minä olen itse Keisari, ja tuo lintu, joka teidät toi tänne, on minun Kotkani. Se tuopi matkoiltaan minulle aina yhtä ja toista. Nyt se toi teidät. Mutta mikä sinun nimesi, poika?“

„Paavo minä olen“.

„Entäs sinä, tyttö tepsuni?“

„Liisa minä olen“.

„Hyvä, tulkaa nyt howiani katsomaan“, sanoi Keisari ja, käyden heidän välisjansä, rupefi taluttamaan heitä läpi kauniin asuntonsa.

Keisarin kamarista, jossa he tähän asti olivat olleet, ja joka oli hyvin soma ja kaunis, sekin, tulivat he suureen saliin, summittoman suureen. Siinä oli laattia paljasta hopeaa ja katto kiiltävää kulta. Huonekaluja oli siinä niin paljon ja niin kauniita, ett'ei maalla moisia. Paavo ja Liisa, jotka olivat tottuneet näkemään ainoastaan köyhän kotinsa puihia penkkejä ja pöytiä, seisoiwat siinä suurin silmin, katsellen tätä kaikkea kummaa.

„Liisa! kyllä tämä on tainvas“, arweli jo Paavo.

„Ei, ei tämä ole kuin minun howini wain“, wastasi Keisari hymyillen.

„Katselkaa nyt täällä miten mielitte“, sanoi hetken perästä Keisari ja meni takaisin kamarinnsa toimilleen.

Sinne jäiwät Liisa, Paavo kummastelemaan Keisarin suuria salia. Siellä kuleskelimat he ylt'ympäri fitten, ja hupainen heidän oli olla.

„Mitähän tämä on?“ kuisuksi Liisa, koetellen formillaan erästä siwää, jamesta tehtyä weistokumaa, joka seisoi eräällä pöydällä.

„Kyllä se on enkeli, se“, tuumasi Paavo, „käh, siiwetkin on sillä, ja isä on minulle monta kertaa sanonut, että enkeleillä on siiwet“.

„Woi kuinka se on siwä! puhuukohan tuo?“ arweli Liisa.

„Osaatko sinä puhua?“ kysyi Paavo weistokuwalta, mutta mitäs se olisi osannut puhua, enemmän kuin lumi-äijä, jawesta kun oli wain.

Katselivat siinä sitten sisarukset vielä ison aikaa, katselivat kuvia seinillä, kultaisia kynttilä-kruunuja fatorsja, hopea-helmiä matoisja laattialla ja monia muita moisia. Kuka niitä kaikkia woi luetella, mitä Paawo ja Liisa näkiwät!

„Woi sentään, Liiso, kun jätinme marjamme sinne töyräälle“, sanoi Paawo hetken kuluttua, „olis ollut niin lysti saada antaa jotain tuolle Keisarille, joka on niin hywä“.

„Hei Paawo!“ huudahti yht’äkkiä Liisa. „Onpa marjoja vielä wähäsen“. Ja samassa irroitti hän wyöliinan-palteen rihmasta, jolla wyöliina sidotaan ruumiin ympäri, ja äläppäs ollakkaan! marjat oliwat siellä vielä. Tätä eiwät lapset ennen olleet huomanneetkaan. Ja nyt nousi ilo.

„No, woi toki!“ iloitteli Paawo; „nuo me annamme Keisarille“.

Ja samassa tulikin Keisari takaisin kamaristaan.

Liisa meni häntä nöyrästi vastaan, niijasi niin sywään ja sanoi:

„Ottakaa, hywä Keisari, nämä marjat vastaan; minulla oli vielä wähän wyöliinasani“.

„No, eah kummaa!“ sanoi Keisari ja pisti yhden marjan suuhunsa.

„Woi, hywiäpä nämä owatkin“, lisäsi hän sitten ja söi vielä toisenkin; „mutta syökää itsekini, lapsi-kultani“.

„Ei, ottakaa kaiikki wain, hyvä herra Keisari! kyllä me toisia poimimme taas“, wakuutti Liisa; — ja Keisari jöi marjat, kun söikin, Paawon ja Liisan iloksi.

„No, nyt kun te olette antaneet minulle näin makeita marjoja, niin tulkaa, ottakaa tästä tawara-arkustani jotain palkinnoksi“, sanoi Keisari ja wei lapset erään suuren arkun tykö, aukaisi sen, — ja Paawo, Liisa siinä nyt walitsemaan mitä parhaimpana pitivät.

Kaiwoi siinä Liisa sitten, niin jo tarttui formen päähän siemä, kultainen formustin eli wingerpori, — ja sen piti Liisa ja oli iloisjaan.

Paawo sai taas formiinsa hywin kauniin hopeaisen hauin-uistimen, jolla oli siimakin hopeasta ja jolla Keisarille hopea-haukia uistettiin.

„Kah! on isälläkin hauin-uistin, mutta ei se ole näin kaunis; saisinko mä tämän?“ kysyi Keisarilta Paawo.

„Pidä, weikko, hyvänäsi“, wastasi Keisari. „Ja nyt, jos tahdotte, tulkaa Keisarinnaakin katsomaan — ja sitten saatte, jos mielenne tekee, lähteä kotianne“. Wei sitten Keisari heidät taas monen hopealta hohtawan ja kullalta kiiltävän huoneen läpi, kunnes tultiin Keisarin kyökkiin. Siellä Keisariina par'aikaa keitti kulkakahwia. Esitteli sitten Keisari lapset puolijolleen, ja tämä suuteli, hyväili heitä, antoi heille sitten vielä kupillisen kummallista kahwiaan ja nifuleipää monenmoista, jotka makeasti sulivat sjarusten suussa. Kun

nyt oli vielä howia kaikin ferroin katsottu, kutsutti Keisari Kotkan taas luokse ja määräsi:

„Nyt sinun pitää wiedä nämä lapset samaan paikkaan takaisin, josta ne otit“. Sanottiin siinä sitten hymvästi molemmiin puolin, ja sisarukset erkaniwat Keisarista ja Keisarin rouwasta. Kotka lähti lentoon, lapset siipiensä alla. Mutta Kotkalla oli paha mielesjä. Oli, näet, vielä wihoisjaan siitä, että Keisari oli häntä vähäsen torunut, kun akkunasta lensi sijälle ja ihmisen lapsia toi muasjaan. Tuumasi nyt wiedä Paawon ja Liisan Kyöpelin wuorelle, jossa wanhat akat piiskawat pieniä lapsia, kun niitä sinne tuodaan.

„Nyt minä wien teidät Kyöpelin wuorelle“, janoi Kotka lennosjaan.

Jo Liisa ja Paawo rupesiwat wapijemaan.

„Mutta kyllä mä täsjä neuwot tiedän“, tuumasi Paawo, kun Kotka juuri sattui lentämään heidän kotonja yli.

Otti sitten sen Keisarin antaman hauin-uistimen laffaristaan, sitoi siiman pään Kotkan siipeen kiinni ja, juuri kun Kotka nyt oli katon kohdalla, päästi hauinkoukun menemään alas, ja — äläppäs wain! — tämä tarttui räystääsen kiinni. Yht'äkkiä seisahtui Kotka, kun, näet, uistin esti lentämästä. Nytkiä räpytteli se siinä kyllä, mutta ei pääsnyt paikaltaan.

„Päästä meidät alas“, janoi Paawo, „niin pääset pulastasi“.

No, ei siinä ollut Kotkalla muu neuwona. Mas lennähti se Paawon ja Liisan kodon pihalle, jossa

päästi heidät, ja Paawo puolestaan irroitti uistimen siiman pään Kotkan siivestä.

„Kittokkia kyydistä“, janoi Paawo, ja Kotka lensi tiehensä, lensi niin, ett'ei sitä sen kovemmin kuultu eikä nähty. Lensikö takaisin Keisarin hoviin, wai matkustiko Ryöpelin nuorelle, sitä en tiedä.

Mutta Paawo istui pian isänsä polwella ja Liisa äitinsä sylissä. Niillä Keisarin antamalla lahjoilla tulivat he sitten, ikäijemmiksi kun pääsivät, aika onnelliseksi. Paawo sai uistimellaan hopealta hohtavia hauria, ja Liisalta käwi työ wireästi, kun hän ommellesaan käytti tuota kaunista formustinta, ja warain aamusin ahkerana istuen oli hänestä kuin hän oli ollut Keisarin hovissa, sillä nousewan auringon säteet kultašivat kullaksi huoneen kaikkine kaluineen.

Sen pituinen se.

Mehiläisen kosto.

Rasvoi kukka kankahalla,
 Mesikukka kaunoinen,
 Tuli tyttö iltamalla,
 Taitti poikki pienoisen.

Näki metsämehiläinen,
 Miten murtui kukka nyt,
 Mistä ennen pöriväinen
 Oli mettä imenyt.

Tyttö pisti povehensa
 Mehiläisen kukkasen.
 Mehiläinen pistimensä
 Pisti tytön poskehen.

Pikku Paawon sankariteko joulu- aattona.

Ensimmäinen luku.

**Pikku Paawo lähtee metsään joulukuusta
haffaamaan.**

Jos olet lufenut jo, pieni lufiani, tuon kummalisen sadun Pikku Paawon ja Piiku Liisan käynnistä Keisarin houwissa, niin tartu sitten tähän. Tahdon, näet, kertoa sinulle nyt, miten siisarukset molemmat äkkäämättä pääsivät wanhoja korkeita tuttauiaan terwehtimään taas. Se on kummallinen kyllä, tämäkin satu. Ruuleppas wain!

Oli joulu-aattopäiwä. Paawon ja Liisan kodissa oli askaroiminen kiire, kuten ainakin joulun edellä joka talosja hääläämistä on. Kun oli murkina syöty, menivät isä ja äiti pikimmiltään ulos, minne lienewät menneet toimilleen. Tällä aikaa sieppasi yht'äkkiä Paawo isänsä kirween loukosta, heitti sen olallensa ja janoi siisarelleen:

„Nyt minä lähden joulukuusta haffaamaan“.

„Sinäkö?“ janoi Liisa, „joka töin tuskin jaksat firwestä kanta“.

„Saatpas nähdä!“ kehui Paawo wain, otti seinältä karwalakkinsa, painoi sen päähänsä ja astui rohkeana pihalle.

Otti sitten puuliiteristä keltansa, ja, wetäen sitä perästään, rupefi hän toimeliasna ja totisen näköisenä kuin mikäkin mies käymään tallustelemaan metsään päin. Eikä ollut kauwas metsään. Lumisen pellon poikki kävi wain Paawo, niin jo oli, kun hanfikin sattui hywin pitämään, perillä.

Oli siellä nyt metsässä kuusia, jos olisi ottanut kuinka monta. Wähän aikaa walitsi Paawo siinä siten, niin jo näkikin siwän ja sopiwan syllän korkuisen kuusosen.

„Tuopa on sowelias kyllä“, tuumasi Paawo ja hakkasi, kun hakkasikin, sen tywestä poikki. Nosti sen sitten keltallensa ja, kotwajen lewähdettyänsä, löi firween kiinni hakkaamaansa kuuseen, otti keltannauhan käteensä ja oli lähtemäisillään.

Mutta mitä? mitä tämä on?

Kelkka ei liikahthanut paikaltaan.

Paawo katsahti taaksepäin.

Toinen luku.

Joska kerrotaan Wuorenpeikosta ja miten Paawo tuli ihan toisalle kuin itse halusi.

Huh! mikä hirwiö tuo! Siinä istui Paawon keltalla kauhean suuri mies, jolla oli ainakin puolen syllän pituinen parta. Pukunsa fiireestä kantapäähän oli: ilwekshakainen lakki, karkhunnahkaiset turkit, sudennahkaiset housut ja hirwennahkaiset kengät. Sauwa oli hänellä kädessä, pitkä sauwa. Se oli mies sem-

moinen, joka hallitsi wuoret kaikki ja joka asui niiden fyymisjä luolisja, ja sanottiin häntä Wuorenpeikko.

„Noh, wedäppäs nyt, poika!“ sanoi Wuorenpeikko.

Baawo seijoi siinä wain kuin puusta pudonnut. Ei sanaakaan lähtenyt suustansa; niin oli peloisjaan.

„Säh!“ pilkkasi Wuorenpeikko, „mitki et wedä?“

Baawo parka purskahti itkuun.

Mutta siinä istui Wuorenpeikko wain eikä ollut tietäwinäänkään Baawon itkusta.

„Säh!“ huudahti taas hetken perästä, „wedätkö? wai wedänkö minä?“

Nousi sitten keltalta Peikko, heitti Baawon jouluksujen menemään ja paiskasi poika paron sen asemesta keltalle.

„Entäs nyt mennään minun luokseni joulu-aattoa wiettämään“, ilkasteli Peikko; „ja istu siinä siwosti siinä wain, taikka saat, kun saatkin, keltäsaunan sauwastani“.

„Älä wie minua“, uskalsi Baawo wiimein rufoilla.

„Suus’ kiinni!“ karjaisi Peikko wain.

Otti keltkanauhan käteenjä sitten ja seitsemän sylän askeleilla rupeesi astumaan poikki metsän. Baawon kyllä teki mieli heittäytyä keltalta maahan, mutta ei tohtinut, Peikon kowaa kosta kun pelkäsi. Ja oli hänellä taas toiselta puolen täysi työ pysyä keltalla, sillä meni se semmoista kyytiä, että puut kiitivät siwu kuin tuulenpuuskat.

Kulki nyt Vuorenpeikko monet metsät, niityt ja newat, kankaat ja laaksot, kunnes tultiin viimein korkean vuoren luo.

„So ollaan perillä“, sanoi Peikko, heittäen kädetänsä keltamauhan.

Pani Paamon kainaloonsa sitten ja, yhden askelen otettuaan, seisoi jo vuoren reunalla kivistä wiestetyn omen edessä. Awasi nyt sen suurella awaimella, jonka otti lakkaristaan, ja astui sisään pimeään ja pitkään käytävään, jonka läpi nyt mentiin, kunnes tultiin toisen omen eteen. Sen awasi taas Peikko toijella awaimella, — ja jo nyt oltiin Peikon kodissa, kamalessa Wuorelassa.

Kolmas luku.

Mitä Vuorenpeikon kamoittawassa luolassa tapahtuu.

Oli siellä Peikolla suuri sali, suuri kuin kirkko. Seinät, katot, laattiat olivat paljaasta kivistä. Yhdessä nurkassa oli suuri kiuwas, jossa taas oli suuri pesä. Oli siellä huonekalujakin kaikenlaisia: pöytiä, rahia, kaappeja j. n. e., kaikki kivistä wain. Kiukaan pesässä paloi juuri, kun Vuorenpeikko, Paamo kainalossa, astui sisään, walkea, jota kamoittawalla walol- laan walaiji salin.

„Tuossa saat lämmitellä nyt“, sanoi Vuorenpeikko, paiskaten Paamo paran pesän eteen.

„Ei ole minulla wilu“, wakuutti Paawo, „laske-
kaa minä menemään kotiani“:

„Wai kotiasi, wai kotiasi!“ puhui Peikko, „luu-
letko pääsewäsi pois, poloinen?“

„Pitääkö minun olla täällä? . . . Woi! Woi . . .
Minä tahdon kotia . . . Sui, kuin täällä on kolko!“
woiwotti Paawo.

„Kohta saat kumppanin“, janoi Peikko, meni erään
suuren kaapin tykö, awasi sen, — ja sieltä tulla tep-
jutteli pieni tyttö, Paawoakin vielä pienempi.

„Täsjä on sinulla nyt kumppani“, janoi Wuoren-
peikko ja talutti tyttösen Paawon wiereen, ja meni sit-
ten Peikko ulos, jättäen lapset kahden kesken.

„Kuka tuo hirweä mies on?“ kysyi Paawo, Pei-
kon mentyä, tytöltä.

„Woi, poika poloinen, mihinkä olet joutunut!“
wastasi tyttö; „tiedätkö, että olet Wuorenpeikon luo-
lassa? . . . Woi kauheaa!“ Kyyneleet tippuivat tytön
filmistä.

„Wai onko se Wuorenpeikko!“ kummasteli Paawo;
„kyllä olen hänestä kuullut puhuttawan. Onko se tosi,
että hän paistaa pieniä poikia ja tyttöjä ja syö ne suu-
hunsa? Woi kauheaa, jos niin olisi!“

„Niin on“, itki tyttö, „woi kauheaa!“

„Woi kauheaa! woi kauheaa!“ huusivat molemmat.

„Pois täältä pian!“ huudahti yht'äkkiä Paawo
rohkealla katjannolla.

„Ei, emme me pääse mihinkään“, lausui tyttö;
„minä olen ollut täällä jo monta päiwää enkä pääse

pois. Voi! Voi! . . . Mutta tiedätkö, kuka minä olen? keskeytti tyttö woivotuksensa.

„En tiedä; mistä minä sen tietäisin?“ sanoi Paavo.

„Minun nimeni on Lilli ja minä olen Keisarin tytär“.

„Hoho! Keisarin tytär!“ kummeffi Paavo, katsoen tyttöä suurin silmin; „wai niin, wai Keisarin tytär! No, eipä nyt kummenpaa! Kyllä, näet, minä sen Keisarin hywin tunnen. Olimmehan minä ja Liisa siellä hänen howissaan kesällä kerran. Missäs sinä silloin olit?“

„Wai oletko sinä jama poika, joka sijarensa kanssa oli ollut isäni howissa kesällä? Se isäni Kottkahan teidät sinne toi. Kyllä on isäni teistä puhunut . . . Wai jama poika sinä olet. Paawohan on nimesikin?“

„Niin, niin, se jama Paavo minä olen. Mutta eipä sinua silloin näkynytkään siellä howissa.“

„Ei, minä olin silloin“, wastasi Lilli, „toisen Keisarin howissa festissä hänen lapsensa luona“.

„Mutta miten on tuo Wuorenpeikko sinun kynsiinsä saanut?“ kysyi Paavo.

Lilli puhui:

„Minä olin lumilinnassa, joka on isäni kartonolla. Olin lähtenyt sinne itse päästäni, kun isä ja äiti olivat poisja, ja silloin tuli tuo Peikko paholainen ja wei minut“.

„Minä menin omin luwin metsään, minäkin“, tuumasi Paavo itseksensä. „Mutta mitä sinä tuolla kaapisja teit?“ kysyi hän kowaa.

„Siellä on Vuorenpeikko pitänyt minun jalpatuna. Siellä on pilkkoisen pimeä. Ja nyt, kun otti äsken minut sieltä, uhkasi Peikko paistaa minut joulu-paistiksi itselleen“, puhui Lilli itkussa silmin.

„Mä itke, Lilli raukka. Hän ei saa sinua paistaa eikä minua liioin, sen takaa Paavo. Pois täältä, ja heti paikalla!“ puhui Paavo rohkeana.

Meni sitten, kun menikin, uljaasti ovelle, josta oli nähnyt Peikon menemän ulos, awatakseen sitä. Mutta ovi oli lukittu. Koetti kyllä Paavo kaikin voimin syätä ovea saranoiltaan, mutta mitäs siinä semmoisen nallikan voimat, kuin Paavon, mihinkään olisivat riittäneet.

Ovi ei ollut tietäwinänsäkään Paavon surmauksesta.

„Ei aukene“, janoi huoaten Paavo ja palasi takaisin Lillin luo. „Mutta odotetaan kunnes Peikko palajaa; tottahan tässä nyt joku neuvoiksi tulee“.

„Ei, kyllä meillä nyt on kuolema käsisjä“, wailitti Lilli riepu. „Mitä sinä voisit meitä auttaa! Kyllä hän meidät ainakin paistaa ja syö, Vuorenpeikko paholainen“.

„Jäi tänne kissa hänen paistettawakseen!“ janoi Paavo ja oli taasen menemäisillään ovea kohti, kun tämä samassa aukeni — ja Peikko astui sisään.

Paavo hämmästyi hieman, mutta nousi pian päähänsä keino, jota päätti käyttää.

„Miotko sinä paistaa meidät?“ kysyi Peikolta Paavo.

„Se on tietty!“ mumisi Peikko.

„Mä paista meitä“, janoi Paavo; „minä lupaan isältäni pyytää sinulle lehmänpaistin, jos säästät meidät ja päästät pois. Kyllä isäni sen antaa ja lihavan vielä, kun et waan meitä syö“.

Mutta ei se Paavon keino paljoa waiwuttanut.

„Ha! ha! ha!“ nauroi Wuorenpeikko wain, „wai lehmänpaistin! mitä se ihmisen lihan werralla olisi! Ha! ha! ha!“ Nauroi Peikko wain, nauroi, että kakuivat Wuorelan kiviiset seinät.

Pani sitten enemmän puita pesään, ja pian loistivat sieltä kirkaat roihut.

Kun nyt olivat puut palaneet, tarttui yht'äkkiä Peikko Lillia niskaan ja oli juur heittämisillään tyttö paran kuumille hiiloksille, kun Paavo, jonka päässä uusi aatos äkkiä oli herännyt, niinkuin tuulessa, Peikon huomaamatta, sieppasi pitkän kekäleén pesästä ja siwalsi sillä Peikkoa wasten partaa, joka tuossa paikassa syyty palamaan.

„No, sinä sen wietämä!“ karjaisi Peikko ja heitti Lillin. Oli tarttua Paavoon, mutta kyllä lienee walkea kowin polttanut, koska itseään wain rupefi kauhistuksella katsomaan. „Toko minä nyt palan?“ lausui hän.

Ja totta maar' näyttifin siltä, sillä parta oli jo poroksi palanut, ja tuli turmeli tuimasti tuffaa, joka pian meni samaa tietä.

Wenyi nyt walkea wiimein turkkiinkin Peikon, ja paloi sekini pian kuin kruuti wain, pitkäkarwaisesta karhunnahasta kun oli.

Peikko koki kyllä kämmenillään tufehuttaa tullen, mutta ei siinä auttanut mitään. Poroksi paloi Peikko parka tykkänään.

„Pois täältä!“ sanoi Paavo, pani käteensä Lillin käden, ja niin menivät molemmat ovea kohti. Sivät juljenneet katsoakseen palanutta Peikko.

Oven oli Peikko hyväksi onneksi jättänyt auki, ja astuivat ovesta nyt lapset käntävään. Kävelivät käsi-käsi eteen päin sitä sitten, ja, vaikka tämä kyllä oli pimeä, osasivat he kuitenkin oikealle suunnalle, kun ei käntävällä onneksi mitään haaroja ollut.

„Kiitoksia, Paavo kulta!“ kuiskasi Lilli.

„Mä kiitä minua“, vastasi Paavo; „minun käy sääli tuota Peikko parkaa“.

„Mutta se olisi meidät polttanut säälimättä, se paholainen!“ lausui Lilli. „Hyvä, että pääsimme wain“.

„No, kyllähän se niin on“, arveli Paavokin wiisastelewalla silmäniskulla, „oma suu likempänä kuin fontin suu“.

Käwiwät sitten vielä käntävää vähäsen, kunnes tulivat ulko-owelle, jonka Peikko niin ikään oli jättänyt lufitsematta.

Astuivat Paavo ja Lilli siis esteettä ulos Jumalan wapaan taiwaan alle.

Reljäs luku.

Missä ja miten jouluaatto-ilta wiimeinkin wietetään.

Jo oli ruwennut hämärtämään. Kylmäkin oli hywin, ja tuikki jo tähtiä taiwaalla paikoittain.

„Mutta miten nyt osataan kotia? Osaatko sinä sinun kotihifi?“ kysyi Lilli.

„En, en osaa. Kyllä lienee pitkä matka. Mikä nyt neuvoiksi?“ sanoi Paavo, pudistaen päätänsä. „Ja kylmäksi käy ilma“.

„Oyi, kuin minulla on vilu!“ valitti Lilli.

„Ei ole muu neuwona kuin lähteä matkaan minnepäin hywänsä. Tottahan tässä nyt johonkin tullaan. Tanne kätesi wain!“ puhui Paavo, joka ei koskaan kadottanut toivoansa.

Ja niin lähtivät lapsukaiset käsityksin kävelemään arviolta aiwan.

Mutta vähän matkaa mentyänsä, löysivät he Paavon kelkan, jota Wuorenpeikko ei ollut wiitsinyt luolaansa ottaa.

„Istu sinä tuohon nyt“, sanoi Paavo Lillille, „niin minä wedän sinua. Et sinä jaksa käydä, Lilli parka, waan anna minun sinua wetää, kyllä minä jaksan, minä, joka olen miehenpuoli“, wirkki Paavo.

Lillin piti juur wastata, mutta mikä — — — mikä tuolla nyt taas tuli? Pitkä äijä, waatetettu melkeittäin samoin kuin Wuorenpeikko wainaja, lähestyi pitkin askelein lapsia.

„Wuorenpeikko tulee!“ huudahti Lilli.

„Niin totta maar' tuleeekin taas!“ sanoi Paavo-kin, ja juoksemaan rupešivat molemmat.

Mutta tuossa paikassa oli äijä heidän wieresään.

„Mikää peljätkö ollenkaan!“ sanoi äijä lempeällä äänellä, „minä olen Joulupukki.“

„Bai Joulupukki! no ei sitten hätää. Eihän sinä meille pahaa tee“, janoi Paavo.

„En ollenkaan!“ wakuutti Joulupukki; „minä wien teidät kotianne kumpasenkfin. Tulkaa turkkiini tänne!“

„Mä jätä kelkkaani“, janoi Paavo, kun Joulupukki jo oli awannut turkkinsa ja sowitellut lapset sinne lämpimään.

„Mä ole milläsfikään kelkasta“, wastasi Pukki, „minä takaan, että saat joululahjaksi paremman kelkan“. Lähti sitten Pukki, lapset kainalossa, matkaan kohti Lillin kotoa, kartanoa Keisarin.

„Onko teillä wilu?“ kysyi kulleksiaan tuon tuostafin lapsilta.

„Ei ollenkaan! Täällä on niin lämmin“, wastafivat turkista lapset. Eikä siinä nyt pitkää aikaa Joulupukilta mennyt perille päästäkseen, pitkät jalat kun pitkiä askeleita tekivät.

Pian oltiin Lillin kodissa. Täällä juur parafkaa istuivat Keisari ja Keisarinna, wiettäen joulu-aatto-iltaa neitineinsä ja herroinensa hown. Oli siellä iloa, syötiin, juotiin ja joululahjoja joka haaralle annettiin.

„Mitäs mieluisammin tahtoifit joululahjaksi?“ kysyi Keisari puolifoltaan.

„Kyllähän sen tiedät, herra Keisari“, wastafi Keisarinna surufilmin, „että Wuorenpeikon wiemä tyttäreni, pikkuinen Lillini, olifi minulle kallihin lahja“.

„Niin, se Wuorenpeikko“, janoi Keisari, „se nyt on wasta hirwiö häwytön, kun tyttäreni on wienyt.

Eikä hänelle voi mitään. Ei saa hänen asunapaitaan tietoa“.

Mutta tuskin oli Keijari saanut tämän sanoneeksi, kun yht'äkkiä ovi aukeni ja Joulupukki astui sisään.

„Olii minulla täällä pikkuinon lahja rouwa Keisarinna“, janoi Pukki, lähestyen Keisarinnaa.

Uvasi turkkinsa sitten, ja sieltä pyörähti nyt Lilli näkymiin.

Ja voi sitä iloa, joka nyt nousi!

Keisarinna, kun sai Lillinsa takaisin, oli niin iloinen, ettei sitä sanoa voi. Ja Lilli sitten! Hän hypäsi edes takaisin äitinsä sylistä isän syliin ja isänsä sylistä äidin syliin. Dikein oli kuin hupsu pelkästä ilosta.

„Päästä Paawokin turkistasi!“ janoi Lilli hetken perästä Joulupukille.

„Hän on wietävä kotiinsa“, janoi Pukki.

Mutta nyt jutteli Lilli vanhemmilleen miten Paawo oli hänet pelastanut, miten Wuorenpeikko oli Paawon kautta surmansa saanut, ja miten Paawo viimein oli opastanut Lillin pois Peikon luolasta. Ja ilmaisi hän vielä, että Paawo juur oli sama Paawo, joka keijällä oli sisarensa keralla Keisarin hovissa ollut. Ja mitäs siinä nyt Joulupukin vastustaminen olisi auttanut. Pukin täytyi päästää Paawo.

Ja siinäkö nyt ilo nousi, kun wanhat tuttavat toinen toisensa tapasivat, jaatikka sitten, kun Paawo oli jemmaisen sankari-työn tehnyt!

Keisari ja Keisarinna pitelivät Paawoa vuoro-
tellen sylissä ja kiittivät he ja ylistivät häntä niin,
että poika parha oikein häpeä.

„No, mitenäs Liisa nyt jaksaa?“ kysyi Keisari.

„Kiitoksia kysymästänne“, vastasi Paawo, „kyllä
hän voi hyvin. Mutta missäs se Herra Keisarin kotka
nyt oleskelee?“

„En tiedä, en tiedä“, sanoi Keisari, „missä lie-
neekin retkillään taas. Mutta sinä jätät nyt tänne
jouluia viettämään“.

„Häntä kaipaavat kotona isä ja äiti“, muistutti
Joulupukki.

„Noh! he tuodaan tänne, hekin, ja tänään vielä.
Kuka lähtee heitä noutamaan?“ kyseli Keisari.

„Sen otan minä toimekseni“, sanoi Joulupukki.
Antoi sitten Keisari Joulupukille kassi hevosta ja ko-
mean kuomire'en, ja Pukki lähti ajamaan. Ja pian
hän oliin perillä Paawon vanhempain luona. Puhui
lyhyesti Pukki asiansa heille sitten, ja nämä kun kuul-
liivat Paawon, jota koko päivän olivat kaiwanneet,
hyvässä tallessa olewan, ilohtuivat hyvin ja olivat
heti valmiit seuraamaan Joulupukkia. Pikku Liisa
otettiin tietysti mukaan. Isä ja äiti istuivat kuomiin,
Liisan ottivat syliinsä, ja Joulupukki valitsi paikkansa
kuskilaudalla. Ja siten tultiin komeasti kuomi-re'esjä
Keisarin hoviin.

Ja nyt vasta ilo täällä nousi korkeimmilleen. Kei-
sari ja Keisarinna ottivat Paawon ja Liisan vanhem-
mat hyvin kohteliaasti vastaan.

Liisa ja Lilli tutustuivat kohta, ja tuli heistä heti hyvät ystävät.

Kyllä Paawoa torui hänen isänsä siitä, että niin yksin ja omin päinsä oli mennyt metsään, mutta kun sai Paawon sankariteosta Wuorenpeikkoja kohtaan selwän tiedon, leppyi hän heti, sillä sitä Wuorenpeikkoja nyt kaikki vihasivat.

Kyllä Keisarikin hieman torui Lilliä siitä, että hän pihalla omin luwin oli lumilinnasja leikkiä lyönyt, mutta ei siitä nyt sen enemmän lufua pidetty.

Sloisa oli kaikille jouluaatto-ilta wain. Ja nyt annettiin joululahjoja taas. Keisari kun Joulupukilta kuuli, että Paawon kelfka oli metsään jäänyt, antoi Paawolle toisen, kaikin puolin paremman kelfan eli kippikan, jolla oli aijatkin, ja — mikä wielä enemmän ihastutti Paawoa — pienen warjan, jolla Paawo heti paikalla mieli lähteä kotiapäin ajamaan. Niin oli utelias jaamaan nähä kuinka wireä wirkku olisi. Mutta nyt päätettiin, että wasta joulun perästä wieraat pääsivät lähtemään.

„No, mitäs Liisa sai joululahjaksi?“ kysyt, utelias lufijani.

Liisa sai hopeisen helmirihman, jonka heti pani kaulansa ympäri, ja arwaappas sitten olisi hän iloisjaan.

„Entäs Lilli sitten?“

Hän sai kultaiset kormarenkaat, mutta ei tahtonut antaa pistää reikiä kormanlehtiinsa, waan päätti tal-lentaa lahjansa toistaiseksi.

Ja pidettiin nyt viimein tanssitkin howissa, aika tanssit, joihinka paljon väkeä oli kokoontunut, ja niissä olin minäkin. Paawo, Ylli ja Yiisa iloitsivat ja hypelivät että hihi otjasta tippui, ja käskivät he minun sanoa sinullekin, pienelle lukijalleni, sulimmat terweiset.

Sen pituinen se.

Marakatin markkinat.

Eräs musta marakatti
 Istui kerran kyyrylleen.
 Hällä pilkkanimi Matti
 Oil ja mieltä melkoiseen,
                     Villityllä;
                     Mutta kyllä

Luiskahtivat longallensa
 Kairan laidat kallossaan,
 Kun hän otti ollaksensa
 Kauppamiesnä, kelmi, vaan.
 Hän jo myöpi,
 Myöskin syöpi.

Kirre, Mirre ruuan häässä
 Kakkusia ostelee;
 Kolmikulma-hattu päässä
 Musta Matti punnitsee.
 Siinä myödään,
 Siinä syödään.

Oikein oiva-markkinoita
 Siten siinä pidetään;
 Pureskellaan prenikoita. —
 Moiseen ryhtyi räihinään
 Musta Matti,
 Marakatti.

Markkinoita markkinoita.

Musta Matti
 Villillä
 Oll ja mieltä meikoisen
 Hällä pikkoinen Matti
 Istui kovan kyytylleen.
 Tässä musta marakatti

Gerosta ja Ellistä ja Näkistä.

Uusi ferran meren rannalla ukko ja akka. Pienessä mökissä he asuivat. Ukko oli kalastaja ja akka häntä autti hänen ammatissaan. He olivat hyvin köyhät. Mutta kaksi lasta heillä oli: Gero ja Elli. Kesäsydämnä ferran istuivat lapset isänsä pienessä paatissa, jonka toinen puoli oli rannalla ja toinen vedessä. He onkivat siinä ja saivatpa he kaloja kyllä ja kaikenlaisia.

Mutta meressä uiskenteli Näkki. Tiedättehän, kuka Näkki on? tuo, joka hallitsee vedet ja veden elävät. Suuri on hänen valtansa, mutta tänäpäivänä oli Näkki nälissään. Ei hän saanut kiinni kiiskisiä kitukaloja eikä ahvenia apukaloja. Ja muut kalat häntä pakenivat niin-ikään. Nosti nyt Näkki päänsä vedestä ja piti lapsille seuraavan puheen:

„Hyvät lapset! Minä olen Näkki eli veden-isäntä enkä minä teille pahaa tee. Mutta minulla on nälkä nyt, ja watsani wintuu sängen surkeasti. Antakaat minulle, lempeät lapset, vähäsen onkimistanne kaloista“.

Geron ja Ellin kävi Näkkiä jääli, jonkatähden he käänsivät hänen panna päänsä paatin partaalle, niin he hänen ruokkivat.

Näkki totteli, ja lapset pistivät nyt kaikki onkimansa kalat näkin nälkäiseen suuhun. Sinne meni kiiskinen kitukala, ahven apukala. Kun Näkki oli kyläläksensä saanut, janoi hän lapsille sulimmat kiitokset ja katosi kotonsa kammioihin.

Seuraavana päivänä olivat Gero ja Elli on-
gella taas. Mutta tänään eivät ottaneet kalat ollen-
kaan onkeen. Lapset tahtoivat tuskautua. Mutta
meressä uida kierteli Näkki taas. Muisti hän lasten
eilsen anteliaisuuden ja päätti sen runsaasti palkita.

Kohotti kotansa perästä Näkki kolkonja vedestä
ja pani sen paatin partaalle, kuten eilenkin. Mutta
joka hiviuskarvan nokassa riippui nyt kiiltävä kala.
Ja piti taas Näkki lapsille seuraavan puheen:

„Hyvät lapset! Eilen oli teillä oiwa kala-onni,
ja minä näin nälkää. Tänään ette näy mitään me-
restä saavan, mutta äsken sain minä nämä kalat, jotka
hivukfisiani heiluvat. Eilen olitte te anteliaat mi-
nua kohtaan. Tänään on minun vuoroni. Poimi-
kaat tukastani kaikki kalat“.

Gero ja Elli tekivät kuten käsketty oli, ja kun
olivat nytkineet Näkin hivukfista kaikki kalat, meni
Näkki matkoihinsa meren syvyyteen taas.

Siten jäivät lapset kaloja kyllikseen ja menivät
saaliinensa kotia. Mutta kun ukko ja akka katselivat
Näkin antamia kaloja tarkemmin, huomasivat, että nä-
mä olivatkin pelkkiä kultakaloja. Ukko niitä heti kau-
punkiin myymään. Niistä saamallaan suurilla sum-
milla teetti ukko meren rannalle uuden tuvan, johonka
akka toimitti ahkerasti kaikenlaisia koristuksia.

Nyt ovat ukko ja akka kuolleet, mutta ukon teet-
tämässä tuvasa eleivät Gero ja Elli onnellisina.
Gero enentää talon tavaraa ja Elli emännöitsijä. Ja
siihen satu loppuun.

Miten Pikku Pekka joutui käymään Paavia
tervehtimässä, ja miten hän luuli
käyneensä kuussa.

Pikku Pekka pikkarainen
Istui Hallin selkään:
Tiina tyttö tallarainen
Huusi: „Voi, kuin pelkään!“

„Älä pelkää, Tiina parka!
Nyt mä kuljen kuuhun.
Älä ole aivan arka:
Sieltä saadaan suuhun“.

Pekka pyörimähän teitä,
Tiina raivotulle:
„Riivi sulle rinkileitä,
Manteleita mulle!“

Kulki koira maita, soita,
(Kylkensä jo kasti).
Lätäköitä, lahdelmoita
Meren pohjaan asti.

Siellä Halli, niinkuin tuuli,
 Suuren kalan suuhun.
 Pekka poloinen jo luuli
 Tullehensa kuuhun.

Vatsahansa kala nieli
 Koiran kuorminensa;
 „Hyvä ruoka, hyvä mieli“,
 Tuumas' itseksensä.

Sitten kala uida kiisi
 Aivan arviolta,
 Kunnes oltiin sylvää viisi
 Rooman rannikolta.

Siellä liki pitkää aitaa,
 Joen haarukassa,
 Pappa Paavi parast'aikaa
 Oli onkimassa.

(Mi on Paavi? . . . Arvatkaatte!
 En nyt jouda muulla:
 Kyllä te sen seikan saatte
 Isältänne kuulla).

Siinä suuri joukko juuri
 Kiiskisiä karttui.
 Jopa kalakin nyt suuri
 Paavin onkeen tarttui.

„Sepä vasta vankka hauki!“
 Huusi iloissansa
 Paavi nyt ja leikkas' auki
 Kalan puukollansa.

Pekka kalasta nyt vaan, ja
 Koiraansa löi selkään:
 Halli heti haukkumaan, ja
 Paavi huusi: „Pelkään!“

Koira jaloin multaa viski,
 Näytti hampaitansa;
 Paavi parka vastaan iski
 Ongen-vavallansa.

Jopa Paavi parkuvainen
 Antoi iskun hartaan:
 Halli hullu haukkuvainen
 Puri Paavin partaan.

Pekka huusi: „Huuti Halli!“
 Halli Paavin päästi.
 Sillä lailla Pekka nalli
 Paavin parran säästi.

„Kiitoksia, poika kulta!“
 Puhui Paavin kieli;
 „Saat nyt jotain muistoks' multa;
 Mitäs tekee mieli?“

Tuumas' Pekka hetken sitten,
 Ympärilleen tirkki.
 „Hevosen jos antaisitten!“
 Viimeiseksi virkki.

Oli siellä orhi oiva
 Paavin hevossaassa,
 Soittokulkusista soiva,
 Komein koko maassa.

Sen nyt Pekka sai, kun saikin;
 Riemusta hän hohti.
 Ajaa alkoi voimin kaikin
 Kotimaataan kohti.

Kulki orhi muita maita
 Juuri joutuisasti,
 Juoksi maita vierahaita
 Pekan kotiin asti.

„Onpa sulla heppa uusi“,
 Kuului Tiinan suusta.
 Pekka toimissaan vaan huusi:
 „Terveisiä kuusta!“

(Varmaan luuli Pekka vello
 Kuussa käyneensä;
 Oli kuin mi hätäkello
 Tullut hämillensä).

„Miksi heitit sinne Hallin?“
 Torui Tiina koissa;
 „Nyt on kaikki mullin mallin,
 Kun on Halli poissa“.

„Älä toru, Tiina kulta!
 Tässä vasta Halli!
 Älä vaadi vanhaa multa“,
 Puhui Pekka nalli.

„Tämän antoi ukko mulle,
 Joka onkii kuussa;
 Siin' on heppaa mulle, sulle.
 Vaahtoo kuin on suussa!“

Oilkin orhi paraitansa,
 Valkonen kuin liina;
 Pekka pyyhki harjoansa,
 Samoin teki Tiina.

Niin se kohta pienoisillen
 Oli tuiki tuttu,
 Mieli hyvä molemmillen.
 Siinä oil se juttu.

Vähäinen satu Pikku Paulin kaarnaveneestä ja kuninkaan tyttären perhosesta.

Järven rannalla oli Pikku Paulin koto.

Sai hän eräänä kesäaamuna kerran isältänsä pienen kaarnaveneen, joka Paulin mielestä oli komea kyllä, vaikkapa purjeet tuohesta olivatkin.

Sen kanssa Pauli järvelle meni ja pani sen purjehtimaan lainehille.

Tuuli tuuditteli kaarnavenettä, ja komeasti kiiti se ulapallen ulos.

Mutta ilmassa, kohdalla kaarnaveneen juuri, lentää liipoitteli perhonen pieni. Se oli väsyksissään hyvin eikä olisi jaksanut rannalle järven. Kun näki Pikku Paulin kaarnaveneen meren pinnalla purjehtivan, laskeusi siihen levähtämään heti. Ja siten tuli kaarnavene, perhonen maston nokassa, toiselle rannalle järven.

Ja oli tällä rannalla kuninkaan linna ja linnan satama.

Sattui, samassa kun kaarnavene satamaan saapui, kuninkaan tytär, tepsukenkä pikkuinen, rannalle tulemaan. Paikassa tuossa lensi perhonen maston latvasta tyttösen tykö, sillä olipa se perhonen hänen kasvattamansa, ja olivat he olleet hyvät ystävät ylen.

Ja ihastui nyt kuninkaan tytär suuresti sängen. Oli perhonen tänään huomenelta kadonnut, eikä kummasteltavaa siis, että tyttö oli iloissaan kun takaisin lempilintunsa sai.

Puhui perhonen sitten, miten Paulin vene oli hänet hengen hädästä pelastanut. Ja kiitollinen oli kuninkaan tytär.

Toimitti hän isänsä kultapajasta Paulin kaarnaveneelle kultakiskoiset purjeet, vaskesta valettiin mastot, ja hopeasta hiottiin mela.

Ja tällä aikaa kääntyi tuuli.

Pani nyt kuninkaan tytär Paulin parannetun paahtin purjehtimaan, ja keikkui se taas selvällä järven selällä.

Pauli oli rannalla odottamassa. Luuli hän jo veneensä haaksirikkoon joutuneen.

Mutta suuriksi menivät silmät pojan, kun tulla tempasi kaarnavene rantaan.

Ja sai hän karkulaisen käsiinsä.

Purjeet kultaa! vaskea mastot! hopeasta mela!

Olihan siinä ilon aihetta kyllin.

Ja onnellinen olikin Pauli, kun kaarnaveneensä kaunistettuna takaisin sai, ja onnellinen oli toisella puolen järveä kuninkaan tytär, kun perhosensa pelastettuna takaisin sai.

Eikä se satu sitten sen pitempi ollutkaan.

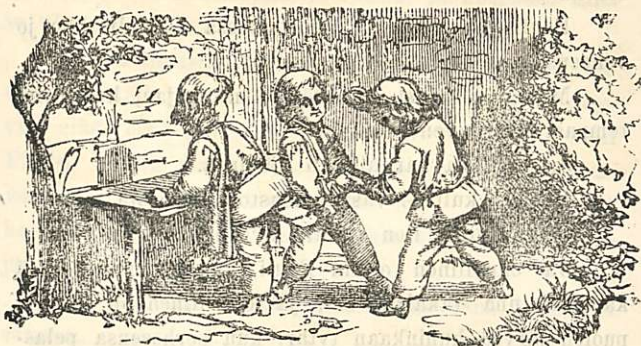
Näin sit' ollaan hevosilla.

Heikki huusi huimahaisi

Veljill' iloisille:

„Mitäs, jos nyt ruvettaisi

Hetkeks' hevosille!“

Pekka hevoseksi alkaa,

Jaloruunaks' jääpi —

Heikki huutaa: „Homa jalkaa!“

Kalle kengittääpi.

Kengän pohjaan pontevasti
 Kalle lyödä rotkii —
 Heppa Pekka ankarasti
 Pahusillaan potkii.

Jo on heppa kengitetty;
 Ellehen hän entää.
 Siin' ei paljon hengähdetty,
 Kun se heppa lentää.

Ruoskinnasta pölisee, kun
 Mennään, Pekan mekka.
 Toiset sitä naurelee, kun
 Pillastuu jo Pekka.

Vaan nyt on jo ajellettu
 Huimasti kuin hullut,
 Heppa parkaa uuvutettu,
 Ett' on nälkä tullut.

Siksi heppa talliin vaan ja
 Kanssa ajajitten;
 Siellä häntä juotetaan ja
 Syötetäänkin sitten.

Töllin poika ja töllin tyttö tawoittelewat aurinkoa, joka ei sentään ole saatawissa.

Ensimmäinen Luku.

Antti ja Anni olivat töllin lapsia. Samalla ijällä olivat he molemmat. Raksoislapset olivat. Sinun jälkeäsi olivat, nuori notkuwa lukijani. Heidän vanhempansa eivät olleet juuri rikkaan rikkahia eikä köyhän köyhiä. Mukaan tulivat tölliläiset. „No, meneepä tuo“, oli isä-ufolla tapana sanoa, kun kysyttiin, mitenkä töllisiä aikaa eletään.

Mutta näin alkaa nyt itse satu: Kesäpäiwä oli loppumaisillaan, niin sen saneltawaksi kuulun, aurinko laskemaisillaan, maillehenja menemäsään tuo paistawa päivän pyörä. Antti ja Anni istuiwat töllin portailta, auringon laskea katsellen, tuota ihanata ihmetellen.

„Missähän tuo aurinko öisin piileskelee? kysäsi Anni weljeltään.

„Empä tuota tiedä“, wastasi Antti, „minne menee makuulle tuolla metsän toisella puolen“.

„Olipa sopiwa tietää“, arweli Anni, „mitäs jos mentäis katsomaan?“

„No, ei se niin hullua olisi“, tuumasi Anttifin,
„eihän tuonne pitkä ole“.

„Mennäänkö?“ kysyi Anni.

„Mennäänkö?“ kysyi Anttifin.

„Mennään!“

„No hei, mennään!“

Niin juttelivat sjaruffet. He eivät olleetkaan kou-
lua käyneet, töllinlapset. Mitä olisivat he auringon
noususta ja laskusta tietäneet? Mutta uteliaat olivat
tietämään, kuten näet, lukijani. Ole sinäkin niin.

„No hei, mennään!“ Käsi kädessä rupesivat he
nyt tepsuttelemaan metsään päin. Siväät muistaneet
kysyä isän ja äidin lupaa, waikka muulloin sen aina
olivat tehneet. Matka tuli niin äkkipäätä päätetyksi,
että luvan kysyminen jäi sikseen.

„Kah, tuonne se nyt katoaa“, lausui Antti, wii-
taten aurinkoon päin.

„Sinne menee, näen mä“, toisti Anni, „kyllähän
osataan“.

„Pidä nyt sinäkin silmällä tuota pitkää kuusta
tuolla, jonka taakse tavoitettavamme panee lepäämään“.
neuvoi Antti.

„Kyllähän koetetaan“, wastasi Anni. Niin kä-
wellä kötköttivät sjaruffet nyt käsiikkähä tuota kuusta
kohden, jonka juurelle luulivat auringon jääneen, tai-
tamattomat!

Sikä aikaakaan, niin jo olivat perillä, kun oli-
watkin. Mutta mitäs se aurinko siellä kuusen takana
olisi ollut!

„Eipä sitä näyffään“, sanoi Antti sisarelleen, „jo olemme pettyneet, Anni parha“.

„No, mutta tämäpä nyt kummaa on“, arveli Anni, „minä näin selwin silmin, että tämän taakse se puilahti“.

Oli siellä kuusen juurella suuri kivi, jonka alle luola näkyi wiewän.

„Anni“, lausui Antti, „entäs on mennyt tuonne luolaan!“

„Kyllä se mahdollista on“, myönti Annikin, „sitten emme saakaan nähdä koko aurinkoa“.

„Emme saa“, huokaili Anttifin puolestaan, „tyhjiin raukeni se toivo“.

Näin puhelivat keskenään sisarusset, kun -- luolasta yht'äkkiä kuului kummallinen ähinä, kuului kuin lapsilauman mäike kiskentältä.

„Mitähän se on?“ kysäsi Antti, katsellen sisartaan.

„Hui! minua peloittaa“ walitti jo wapisten Anni.

Mutta tuskin oli tyttö nämä sanat juustansa saanut, kun luolasta näkyi nousewan jotain. Ensimmä tuli näkymiin pää, suuri ihmisen pää. Sitten rupesivat näkymään kädet, pitkät kädet, viimein wartalo ja lopuksi lyhyet, kowin lyhyet jalat.

„Hywää päivää, lapsukaiset!“ tervehti kuni tutuna tuo ihmeellinen ilmiö Anttia ja Annia ja nykäytti ystävällisenä päätään.

Sisarusset tuijottivat wain toisiaan eiwätkä hiiskahtaneet mitään. Peloisjaan olivat pienokaiset.

„Mikää peljättö ollenkaan, lapseni“, lausui luolasta tullut, „en minä teille pahaa tee; tulkaa tuwileni tänne maan sisään; käykäähän nyt katsomassa minunkin majojani, ihmislapsen“.

Kun luolan afukas näin suopeita sanoja faneli, katosi sisarustenkin kammo, ja jo rohkeni Antti ruweta fieltänsäkin käyttämään.

„Mikä mies olette, hyvä herra?“ lausui hän.

„Minä olen kääpiöiden kuningas“, wastasi wieras, „tulkaa tuwileni, hyvät ystävät“.

„Mennäänkö?“ kysyi Antti sisareltaan.

„Eihän herra meitä pahoin pitele?“ puhutteli Anni kääpiötä.

„Herra hallitsoon! En laisinkaan minä teitä tuumaa pahoin pitää. Terwe tulemaanne, hyvät wieraat!“ Niin puhu kääpiö, ojensi kumpasestkin kätensä lapsille sitten ja nosti heidät hellällä syleilyksellä luolaan. Sisarukset eivät enää paanneet vastaan ollenkaan, waan heittäntyivät huolelta kääpiön huostaan.

Toinen Luku.

Ja niin meni nyt kääpiö, taluttaen lapsia käjistä, pitkää pimeätä käytävää alaspäin wuoren sisään. Seisoiwat jo kivistä weistetyn omen edustalla, ja senpä kääpiö nyt awaimella aukaisi. Kirkas, hohtawa walo leimahti Annin ja Antin silmiin. Se oliwat loistawassa salissa, kääpiön kauniissa kodissa. Seinät oliwat tietysti paljasta kiveä, katto ja laattia samanlai-

set. Mitä tässä huoneessa oli? Sen saatte kuulla, lapsukaiset, kun saattelemme Annia ja Anttia heidän matkallaan siellä. Matkallaan, sillä jali oli niin äärettömän suuri, että Annin ja Antin kävelemisestä siinä tuli kokonainen matka. Ovesta, johonka oliivat jääneet seisomaan tuijottamaan, läksivät he nyt, kun kääpiö käski ja opastajaksi tarjoutui, kävelemään laattiaa edespäin (seinän syrjiä myöten). Kun oliivat kymmenkunnan askelia astuneet, seisahdtti kääpiö ja aukaisi seinässä pienen oven, josta kuni tuulesija tulla pyörähti pieni olento, kääpiö sekin. Tämä kääpiö oli vaatitettu hameesen, naishattuun ja wyöliinaan. Hän oli kääpiöiden kuningatar.

„Hywää päivää, kuningatar“, lausui kuningas, hänen pienoinen puolijonja.

„Hywää päivää“, wastasi kuningatar.

„Tässä on minulla muasjani kaksi kaunokaiista ihmislasta“, wirkkoii kääpiökuningas, „toin ne tänne teitäkin tervehtimään, puolijoni“.

Kuningatar kuuli sanat, katsoi kummasteli Anttia ja Annia, katsoi wähän aikaa ihastelewin silmin, sillä hän ei ollut ensinkään ennen „oikeata ihmisolentoa nähnyt“. „Armahat wieraat, terweet tulemaanne kääpiöiden tuwille“, lausui lempeänä kääpiöiden kuningatar ja antoi Annille, Antille kättä, kumartaen kohteliaasti. Hän ei tietänytkään, että Anni ja Antti oliivat pieniä lapsia, waan luuli heitä täysi-ihmisiksi, sillä he oliivat yhtä pitkät kuin kuningatar itse. Sikkipä hän kumarfikin kohteliaasti.

Anni ja Antti seisoiivat siinä wain, eivät tietäneet, mitä näkiwät; he eivät ymmärtäneet, mitä wäkeä kääpiöt oliwat.

„Laitappa, kuningatar, ruokaa“, lausui kääpiö-kuningas, „wieraamme owat warmaanfin nälisjään, ja niin olen minäfin“.

Ja mitäs muuta! Kuningatar meni kammioonja takaisin, ei wirkahtanut mitään. Entä tiedä mitä siellä lienee tapahtunut, mutta eipä aikaakaan ennenkun kuningatar, koko joukko kääpiöitä seurasjaan, taas en ilmestyi saliin. Kääpiöt oliwat muodoltaan samanlaisia kuin kuningas ja kuningatarfin, ainoastaan wielä wähäsen lyhyempiä.

„Minun poikani, minun palvelijani“, lausui kuningatar, „pöydät laattialle, astiat pöydälle ja ruoka astioihin!“

Ja mitäs ollakkaan! wilahduksesja wäistyiwät kääpiöt joka haaralle, katosiwat kuni tuulen-puuskat; ja taas mitäs ollakkaan! oliwat he koojsa, kantaen pitkää pöytää, jonka laskiwat laattialle. Pöydällä oli astioita aika paljon ja kaikenlaisia, kullalta kiiltäwiä, hopealta hohtawia.

Kääpiöiden kuningatar lausui: „Arwoikkaat wieraat, istukaat syömään!“

Näin lausui kuningatar, mutta kun Anni ja Antti wähäsen ujosteliwat, otti hän heidät käjistä ja wei pöytään. Istuttiin nyt syömähän kaikin. Annilla ja Antilla oli todellakin hywin nälkä, hywälle maistui ruoka. Dutoja oliwat herkut, joita heille tarjottiin,

outoja, niin ett'ei Anni eikä Antti niiden nimejä tunte-
 nenut, enkä minäkään niitä tiedä. Kyllä siinä ravi-
 tusti tultiin. Kun kaikki olivat syöneet, wiettiin Anni
 ja Antti pieneen kamariin, jossa heille oli leposijat
 walmiina.

„Menkääät lewolle, wieraat!“ käski kohteliaasti ku-
 ningatar, ja Anni, Antti tekivätkin kuten käskettiin.
 Sinne nukkuvat nyt kääpiökodin kamariin Anni ja Antti.

Kolmas luku.

Se oli kyllä kumma, että sjaruffet niin lewolli-
 sina voivat nukkua tuike tuntemattomasja paikassa.
 En suinkaan minä olisi tohtinut ummistaa filmiäni,
 jos osakseni olisiin saanut wiettää yön kääpiökodin ko-
 disja; mutta Anni ja Antti olivatkin sankareita, satu-
 sankareita, ja semmoisia ei kaikki olekkaan. Nukkuiwat
 siellä wain rauhallisina Antti ja Anni kumpikin jär-
 gysjään. Mutta noin keski-yön paifoilla heräsivät he
 yht'äkkiä, heidän korwiinsa kun tunkesi kowa kolina.
 „Anni hoi!“ huudahti Antti, jonka filmät ensiksi auke-
 niwat, „kuuletko mitään?“ „Mitä!“ huusi puolestaan
 Anni, joka, unentöhryksissä kun oli, ei ensi hädäsä
 muistanutkaan koko eilistä seikkailusta.

„Ho hoi, Anni! Ei täällä nyt äitiä ole“, sanoi
 Antti, joka oli wäähäsen wilkkaampi, „tiedäthän että
 me nukumme kääpiökuninkaan howisja. Mutta mitä
 tuo kolina tietää, joka kuuluu ulkoahuoneesta? Mitähän
 nyt tahdotaan?“ Tuskin oli Antti saanut nämä sanat

juustansa, kun ovi aukeni ja kuningatar, kääpiökuningatar, astui sisään, kynttilä kummasjakin kädessään. „Antakaa anteeksi, hyvät wieraat“, janoi kuningatar, laskien kynttilät pöydälle ja istuen tuolille, „että untanne häiritse. Kuulkaa, hyvät wieraat! Kaikki tämän kääpiökodin asukkaat, meidän alamaisemme, uhkasivat eilen illalla, sittenkun te olitte menneet makamaan, tehdä kapinan kuningasta vastaan, joll'ei he teiltä saisi lupausta, ett'ette koskaan tahdo täältä kääpiökodista pois. Se ovat kokoontuneet tänne ulkosaliin kaikki ja uhkaavat ennen aamua mennä matkoihinsa, jos ette te sitä lupausta anna“.

„Pitääkö meidän nyt jäädä tänne?“ lausui Antti, „mitäs isä ja äiti silloin sanoisivat. Ei, hyvä rouwa, ei se käy laatuun. Me emme voi siihen juostua“.

„Mitä hyvää siitä olisi kääpiöille, että me tänne jäisimme? kysyi Anni.

Ulkoa kuului kolina yhä kowemmin. „Sitte me menemme tiehemme! Sitte me menemme tiehemme!“ huusivat kääpiöt täyttä hurkkua.

„Kuulkaa, hyvät wieraat“, wirkoi kuningatar, „mitä uhkaavat“.

„No, antakaa heidän mennä tippo tiehensä sitten!“ uskalsi Antti lausua.

„Mutta silloin koko kääpiö-walta häviää“, lausui kuningatar.

„Säwitköön wain!“ janoi Antti, joka piti kääpiöiden waatimusta aiwan mahdottomana, „me emme sinä ilmoisna ikänä voi jäädä tänne“.

„Hyvästi sitten, kuningatar!“ kuului ulkoa kääpiöiden huuto, „nyt me menemme“. Kolinalla ja melkeellä kuuluivat kääpiöt lähtevän ulos ulkojalista.

Kuningatar painoi surullisena kätensä kasvojaan vasten ja itki.

Neljäs luku.

Siinä istui nyt kääpiökuningatar itkufilmin.

„Mitä nyt niin itkette, rouva kuningatar?“ lausui Antti, jonka jo rupeesi käymään kuningatarta sääli. „Mihinkä nuo nyt lähtevät sitten?“

„He ovat menneet nyt, niin ovat, meidän alamaisemme“.

„No, miksiä he tahtovat meitä tänne jäämään? Kyjäsä Antti.

„Mitä on tapahtunut?“ kuului yht’äkkiä ulkojalista ääni. Se oli itse kuninkaan ääni. Kuningas, joka oli maannut omassa huoneessaan vähäsen erillään kääpiöiden makuuhuoneista, ei ollut tietänyt koko alamaisten ja kapina-tuumasta mitään. Kääpiöt olivat liiaksi viisaita ilmaisemaan kuninkaalle aikomustansa. Vasta kun he suurella kolinalla menivät ulos hoviasta, oli kuningas herännyt, jonka perästä hän heti nousi ylös tiedustelemaan, mikä oli tapahtumassa.

„Mitä on tapahtunut?“ huudahti hän ulkojalissa. Kuningatar aukaisi Annin ja Antin kamarin-owen, katsoi surullisena saliin, jossa hänen puolisonsa oli, ja lausui:

„Meidän alamaisemme ovat tehneet kapinan ja menneet pois koko kääpiökodista“.

„Mitä? mitä te sanotte, puolisoni?“

„Suuri kun te varmaankin maksitte sikeimmässä unesjanne“, vastasi kuningatar, „tulivat he minun luokseni ja uhkasivat mennä pois, jos eivät nämä wieraat ottaisi jäädäksensä tänne“.

„Wai niin! jo ymmärrän, jo ymmärrän! sanoi kuningas, näyttäen hywin mietiskelewältä.“

„Mitenkä jemmoinen hupsu tuuma voi nousta heidän päähänsä, herra kuningas?“ kysyi Antti.

„Se on jemmoinen seikka“, vastasi kuningas, „että minun alamaiseni todellakin ovat vähäsen hupsuja. Kun he näkivät teidät täällä ja tunsivat teitä ihmislapsiksi, pelkäsivät he, että te, kun lähdette täältä pois ja tulette kotiin, puhutte ihmisille siellä maan päällä, mitä täällä olette nähneet, jonka perästä, niin he pelkäävät, ihmiset tulevat ja hävittävät koko kääpiökodin.“

„Wai niin, wai niin“, lausui kuningatar. „So nyt tajuan minäkin. Mikä on tehtävä nyt?“

Antti ja Antti tuumasivat wain miten pääsivät koko kääpiökodista pois.

„Kuulkaa, hyvät lapset!“ lausui nyt kuningas, „minä olisin kowin onneton, jos alamaiseni olisivat ijäksi päiväksi minusta eronneet. Ettekö nyt tahdo auttaa minua, hyvät lapset? Tämmöinen on minun tuumani. Me lähdemme nyt kohta alamaisiani hakemaan. Kyllä ne luullakseni wihdoin tawataan, ja sitten, se nyt oikeastaan olisi pyyntöni, wakuutatte te hyvät lap-

jet, heille, ett'ette koskaan tahdo kenellekään maan-yläiselle ihmiselle puhua sanaakaan koko kääpiökodista ja kääpiömallasta. Ettekö tahtoisi sitä luvata, lapsukaiset?"

„No, jos niin on“, vastasi Antti, „ett'ei kääpiöitä muuten saada tottelemaan, niin täytyyhän meidän luvata, waikka kyllä olisi hyvin hupaista saada isälle ja äidille kertoa tästä kummasta kääpiökodista“.

„Mutta lupaattehan?“ kysyi kuningas.

„Lupaamme, koska te, hyvä kuningas, niin tahdotte“, vastasivat lapset yhdellä suulla.

„Mutta“, lisäsi Anni, „ettekö te sitten tahtoisi janoa meille, missä kohdin aurinko näillä paikoilla piileskelee?“ Sitä Anni vielä tuumasi.

„Aurinko?“ vastasi kuningas hymyillen, „no, saammehän nähdä; mutta lähdetään nyt, lapset, matkaan, ennenkun kääpiöt kowin kauwas kerkeävät“.

Antti ja Anni nousivat nyt ylös seuraamaan kääpiökuningasta. Kuningatar antoi heille, kun lähtöä tehtiin, kumpasellentkin pienen, kauniin kiven, jota käski tarkasti tallentaa. Sanottiin nyt hellät jäähyväiset — juudeltiinfiin vielä kaupan päälle, ja niin lähdetään kääpiöitä hakemaan. Ulos luolasta mennään samaa tietä kuin on tultu. Ja saatte nyt, pienet lukijani, kuulla miten sitten kävi.

Viides luku.

Jo oli tosin käsiillä, mutta pimeä ei se ollut, kesä kun niin-ikään oli käsiillä. Sikä liioin ollut kylmäkään, kuten arvata voitten.

„No, minnepäin nyt mennään?“ kysyi Antti kääpiökuningalta.

„Räykää perästäni wain“, vastasi kuningas, „ja kun wäsymään rupeette, niin sanokaa minulle“. Näin puhuen rupeesi kuningas käymään tallustamaan edespäin, Antti ja Anni peräsfänsä. Ja siten kuljettiin nyt kaiken yötä.

„Eikö wäsyttä jo?“ kysyi kuningas tuon tuostakin lapsukaisilta, ja kun tämä kysymys noin aamupuoleen viimeisen kerran uudistettiin, sanoivat Antti ja Anni totuuden ja walittivat wäsymystä.

„Wieläkö on kivet tallella, jotka saitte kuningattarelta?“ kysyi heiltä silloin kääpiökuningas.

„On, kyllä on“, vastasivat lapset yhdellä suulla ja antoivat kumpanenkin kivensä kuningalle.

Ja nyt, lukijani, saatte kuulla jotain wähäsen kummaa.

Kuningas taputteli pari kertaa näitä kiviä yhteen, ja — olisitteko uskoneet? — tuosja paikassa tuli kaksi hevosta, kaksi kaunista ja mustankarwaista, pulskaa, uhkeata hevosta paikalle. Mistä ne tulivat, sitä eivät Anni eikä Antti oikein woineet erottaa; näkyi melkein siltä, kuin olisivat tyhjästä tulleet, ihan tyhjästä syntyneet. Ja niillä oli molemmilla jatulat selänsä.

Antti ja Anni seisoiwat, katsoa kummastellen, siinä kuni puusta pudonneet.

„Miten te nämä tänne saitte?“ kysyi viimeinkin Antti kuningalta.

„Se on semmoinen seikka“, vastasi kuningas, että nämä ovat minun omia hewosiani, ja ne ymmärtävät heti tulla saapuville sinne, missä wain näitä molempia kiwiä yhteen taputellaan“.

„Wai niin! no, sepä nyt kummallista on“, arweli Antti, „eiwät juinkaan ne ole mitään tawallisia hewosia, nuo?“

„Eiwät olekkaan“, wastasi kääpiökuningas, „mutta, lapsukaiseni, nyt, koska olette wäyäneet, saatte jatkaa matkaa ratsastaen“.

„Minä en pysy hewosen selässä“, wirkkoi Anni ja pudisteli päätään.

„Kyllä pysyt“, wakuutti kuningas, „satulat ovat semmoiset, että niistä ei pääse putoomaan, waikka nukkuisikin“.

Ja niin nosti kääpiö, kun nostikin, ensiksi Annin ensimmäisen ja sitten Antin toisen hewosen selkään.

Kummastelette warmaanfin sitä, miten tuo pieni kääpiö ulottui nostamaan lapsia niin korkealle kuin hewosen selkään, mutta teidän on muistaminen, että hänellä olikin pitkät kädet, pitkät kuni pisimmän miehen.

Jstuiwat siinä nyt Antti ja Anni kumpanenkin hewosensa selässä.

„Mikooko herra kuningas itse käydä?“ kysyi Antti.

Kuningas ei wastannut mitään, waan hyppäsi hewosen selkään — Annin hewosen — ja jäi istumaan sinne Annin seljän taakse.

„Pra, pra, pra!“ manasi kuningas hewosia, ja nämä, kun manauksen kuuliwat, lähtiwät menemään sem-

moista wauhtia, että Annin ja Antin täytyi ummistaa silmänsä, ilma kun kowin painoi vastaan. Kääpiökuningas Annin kanssa ajoi edellä ja Antti tulla kiiteli perästä. Hywin pysyivät satuloissa, en tiedä mikä heitä niin niihin lienee kiinnittänyt.

Niin ajettiin siis eteenpäin aika wauhtia, kunnes, wähän ajan mentyä, tultiin korkean nuoren luo. Sen edustalle pysähytti kääpiökuningas hevosta, astui alas selästä ja sanoi Annille ja Antille, jotka jäivät paikoilleensa istumaan:

„Odotakaa tässä, hyvät lapset, vähän aikaa, kunnes minä olen käynyt katsomassa täällä nuoren sisällä, näkyisikö alamaisiani siellä“.

Ja näin puhuen katosi kuningas pienestä nuorenhinjalosta maan-alaisiin maihin.

Wähän ajan kuluttua tuli kuningas takaisin ja — häntä seurasi nyt koko karannut kääpiöjoukko.

Kuningas puhui:

„Niin oli kuin arwasinkin. Minun alamaiseni ovat peljänneet, että te, hyvät lapset, kun tulette takaisin kotianne, juttelisitte vanhemmillenne kääpiöistä ja kääpiöiden wallasta, jolloinka, heidän luulonsa mukaan, maan yläiset ihmiset tulisivat ja hävittäisivät koko kääpiöwallan. Mutta nyt sanoin minä näille tuolla nuoren sisästä, johonka he olivat paenneet, että te olette luvanneet olla mitäkään puhumatta vanhemmillenne. Senhän lupaatte nytkin, lapset?“

„No, kyllähän luvataan“, vastasi Antti.

Rääpiöt näkyivät, nämä sanat kuullessaan, hyvin iloifilta ja nostivat kaikki lakkiansa Annille ja Antille.

Antti vastasi samalla kohteliaisuudella.

„Ja nyt, hyvät lapset“, sanoi kuningas, „saatte lähteä kotinne takaisin. Kiitollisuuden osoitteeksi siitä, että olette lupauksenne tehneet, annan minä teille nuo hewoset, joidenka selisjä istutte. Täsjä saatte nämä kuningattareni antamat kivet, joita kun taputatte yhteen, pääsette mihinkä ikinä tahdotte. Ota ne haltuusi sinä!“ Näillä sanoilla antoi kuningas kivet Antille, ojensi hänelle kätensä ja lausui jäähyväiset. Antoi sitten Annillekin kättä ja käski lapsukaisia sen perästä ajamaan.

„Eikö lähdetä kotiapain?“ kysyi Anni weljeltään.

„Se on tietty“, vastasi Antti sijarelleen, mutta kuninkaalle sanoi hän: „Kiitoksia, kuningas kulta, lahjastanne. Nämä hewoset saattawat isällemme ja äidillemme suurimman ilon, minkä he maailmassa ikinä ovat nauttineet“.

„Ei festä kiittää!“ lausui kuningas, „ja hyvästi nyt!“

Antti taputti, kuten oli neuwottu, kuningasparin antamia kiviä yhteen ja sanoi hewosille:

„Kotiapain!“

Ja — äläppäs ollakkaan! — nämä rupefiwat menemään semmoista wauhtia, että sijarukset eiwät tietäneet koto matkasta juuri mitään, ennenkun oliwat wäijäisen kotonja pihalla.

Heidän vanhempansa, jotka, kuten voisitte arvata, olivat olleet kowimmasja tuskasja lasten katoamisesta, sattuiwat seisomaan pihalla, kun lapset tulivat.

„Missä, missä, rakkaat lapsemme, olette olleet, ja mistä nämä kauniit hevoset olette saaneet? lausuiwat he.

„Sitä emme me saa sanoa, meiltä on sitä kielletty. Mikä, hyvä isä ja äiti, sitä meiltä vaatiko! Mutta nämä hevoset ovat meille annetut, ja ne ovat nyt teidän“.

„Oletteko luvanneet, ett'ette kenellekkään puhu matkastanne?“ kysyi isä.

„Olemme“, vastasiwat lapset.

„No, sitten ette te saakaan siitä mitään puhua. Emmekä me waadikkaan mitään kertomusta“.

Tämän sanottuansa auttoi isä lapsensa hevosenselästä, jyleili kadoksissa olleita filmäteriään ja kiitti Sumalaa sekä lastensa kotiintulosta että siitä tavarasta, minkä lapset kotiansa olivat tuoneet. Samoin kiitti äitikin kaikkien lahjojen antajaa.

Semmoiset tavarat, kaikki kaunistat, uhkeata hevosista, toivat siis lapset kotiinsa, mutta aurinkoa he eivät olleet saavuttaneet.

Ilman impi.

Ja kanervaisella kankahalla
 On tammi tuuhea. Katsokaa!
 Sen lehvätva on taivaan alla
 Ja kauvas maailmahan kangastaa!

Ja lehvälätvassa ilman impi
 On saanut ainoisen asunnon.
 Ja ilman impi on kaunihimpi,
 Kuin kaikki maailman immet on.

Kas, punaruususet poskipäillä
 Ja sinisilmät ja simasuu!
 Kuin ilman impi on kaunis näillä!
 Ja vielä sitten hän kaunistuu.

Kas tuota tähteä kiharoilla,
 Min loisto loitolle leimahtaa,
 Ja vaippaa valkoista hartioilla
 Ja sauvaa soikeaa, valtikkaa!

Mutt' ilman impi hän hallitsepi
 Kaikk' avaruudet ja ihmeet sen,
 Ja lehtilinnastaan katselepi
 Hän telmeet, taistelot ihmisten.

Ja myöskin maailman kaikki kansa
 On immen tammelle voimaton.
 Hän lemmen voivalla vallallansa
 Tuon tammen tuuhean turva on.

Kas, ihmislapset ne itsellensä
 Kun puuta mielivät milloin vaan
 Ja lisää tahtovat aarteillensa
 Ja käyvät tammea kaatamaan;

Niin immen valvovi lempivalta,
Ja hakkuumiestä hän tarkastaa.
Hän alas astuvi taivaan alta -
Ja miesi lempeän nuhteen saa.

Aina kahta kummempaa!

Pikku Pekka oli isältänsä saanut kaaripysyn ja koto joukon wafamoita, joilla jokaisella oli pieni rautapiikki päässä. Päiwäkaudet Pekka nyt ampuu pärs-kähytti mitä milloinkin fopi. Siiriä, rottia, kärppiä ja jemmaisia ampui hän aamusta iltaan.

Waan se ei ollut mitään kummallista. Mutta mikä kummallista oli, oli se, että Pekka eräänä elokuun iltana, kuun juur kauniimpana kumoittaessa, oikaisi pysynsä ja tähtäsi siwulentawää jokka parkaa. Waan eipä wafama ottanutkaan. Naureskellen samosi jokka eteenpäin wain. Mutta tässä wasta kumma tulee. Wafama ei palanutkaan takaisin, waan wiiletellä winkui korkeammalle yhä. Kummeksien katseli tuota Pekka, amosuin tirkisteli wafamaa, joka kiidätteli juur kohti kuuta. Mutta kohtapa oli kumminfin wafama näkymättömissä. Ja nyt wasta kumman kummia tulee. Tuo kamala Kuun-ukko, jonka toimenä on, kuten, lukijajeni, ehkä tiedättekin, kuuta terwata, istui nytkin par'aikaa terwapönttönsä wieresjä tehtäväänjä tehden. Juur häntä kohti kiiti Pekan wafama täyttä wauhtia. Ja nyt! Kawahda, sinä kuun kamala Ukko! Pekan wafama tulla winkuu, ja jopas jotakin! rautapiikki tarttuu kiinni juur Ukko paran nenän-nippuun. „Möh mitä

sen siivottomuutta tämä on!" huutaa närkästyksissään Ukko. „Kuka sinun on lähettänyt?" kysäsee hän kiuksiaan wasamalta, sitä samassa irroittaen. Mutta mitäs se wasama olisi puhua osannut! Ukko ei saanut mitään selkoa sen lähettäjistä. Suutuksissaan oli wain aika lailla. Tuumasi jo hypätä alas tänne maan päälle kuulustelemaan, kuka wasaman olisi lähettänyt, mutta hetken aikaa aprikoittuansa, pani kuitenkin tämän tuuman mielestänsä. Ei tietänyt, näet, mitään neuwoa noustakseen kuuheen taas, jos kerran olisi maahan joutunut. Mutta keksipä Ukko uuden neuwon. Sänellä oli kaksi nahturia eli terwapensseliä, jotka hän kyllä kaikella muotoa olisi tarwinnut molemmat, sillä hän terwasi molemmin käsin, mutta nyt päätti hän paiskata toisen alas sillä tarkoituksella, että nahturi fattuisi wasaman lähettäjään. „Käwi, kenehen käwi, heitän mä sen, kun heitänkin". Ja niin paiskasi Ukko terwanahturinsa menemään alas maata kohti. Ja nyt taas tapahtuu kumma. Pekka, joka vielä seisoa sohmusteli entisessä asemassaan, tuijottaen taiwasta kohti, tunsi yht'äkkiä kaikki ympärillään hämertyvän ja ilkeän kapineen kaswoihinsa kiintyvän. Kuun-ufon nahturi oli, näet, nuolen nopeudella kiidähtänyt läpi ilman alas ja tarttunut, terwasja kun oli, juur Pekka paran poskille, peijakas! Semmoista se on! Mitäs meni Pekka sotkia metsästäämään. Jos hän olisi antanut jotkan olla rauhasja, ei juinkaan tällöistä turmeloa olisi tullut. Kyllä nyt Pekka näytti sekä naurettawalta että surkultawalta: kaswot terwasja kokonaan ja terwanahturi

postipäisjä. Täysi työ oli Pekan isällä puhdistaa poikansa, mutta kyllä nyt sentään, tietääkseni, Pekka jo on terwasta wapaana. Utkaa kumminkaan, Pekat ja Paawot ja Kallet ja Kyöstit ja muut kaaripysymiehet kaikki, olko olewinanne jemmaisia metsämiehiä kuin tämä Pekkanen oli, sillä Ruun-ukolla on vielä toinen terwanahhuri tallella.

Rah, kun olin unhoittamaisillani kaikkein tärkeimän seikan! Ruun-ukko, kun tämän tapauksen kautta kadotti toisen nahturinsa, ei enää voi ehtimiseen kuuta mustana pitää, (niinkuin hän ennen maailmassa on tehnyt, ja josta ymmäretään tämän tapauksen tapahtuneen jo tuhansia vuosia takaperin), waan woipi sitä terwatussa tilassa säilyttää ainoastaan toiseen puolen kuukautta. Ja juur tästä Pekan pysypäiwästä lähtien on siis meillä uuden- ja täyden-kuun wuoroileminen. Jos ukko saapikin puoleksi kuukaudeksi kuun terwatuksi, niin toiseksi kerkeävät fateet siitä terwan sulattaa.

Anni ja keltasirkku.

Pienellä Annilla oli keltasirkkunen häkissä. Koko talven sai sirkkunen Annilta antimia. Wettä hän sai ja hampunsiemeniä haluksensa ja murujakin mielin määrin. Ja palkaksi emännälleen lausaa loilotti sirkkunen sydämensä pohjasta päiväkaudet. Sioisia, kauniita kiitosvirsiä wiserteli hän. Mutta kewät kun tuli ja wiidakot wihertyiwät ja kedot, kunnahat kufastuivat, ikäwystyi sirkkunen istumiansa häkin wähäisillä wuolehilla. Ulos uutehen kewät-maailmaan mieli hän muuttaa awaraan ahtahasta asunnostaan. Ja hywänsuontoinen oli Annin sydän. Anni aukaisi akkunan wälehen, ja wapaana puilahhti sirkkunen pois ilman ihanuutta iloitsemaan ja sukulaistensa kanssa seurastelua pitämään. Kymmenittäin kumppania hänellä olikin. Kymmenittäin kilisi sirkkusia jaloisja, kymmenittäin warpusja wiidakoisja, — ja hauskaa oli nyt hywin Annin sirkkusen warpusten, sirkkusten seurasja wapauttansa wiettää, — ja hywin hän wiihtyi peippostenkin, pulmostenkin parisja. Ja katso! Rajahtiwat nyt kankaat ja kufulat, lehdot ja laaksot lintusten lauluista. Ruin julloista oli sentään Annin sirkkusen olla! Oksalta oksalle hyppeli hän kumppaniensa keralla. Ja noin kifsattiin nyt kaiken kesää. Mutta tulipa syksykin kerran. Kellastumaan rupešiwat kedot ja lintusten kijahtät kaikki. Kellastuneina lenteliwät puiden lehdet tuiman tuulen tuulemina. Silloin lähtiwät lintujet lentele-

mään loitolle pois pohjoisesta maasta. Kauas muuttivat he kaikki eteläisiin maihin — maihin semmoisiin, joissa kesä kukoistaa kedoilla ja kunnahilla, kun pakkasen pohjassa pelot, penkereet palelluttaa. Ja jo nyt siirtyi Annin sirkkunenkin pois wieraasen maahan wappauttansa wietämään. Pian oli matkansa lintulauma lennähtänytkin. — Jo oltiin tuolla kaukaisen maan kankailta, kunnahilla kukahtelemassa. Ja sielläpä nyt Annin sirkkunenkin laulella loipotteli. Mutta mitä kaikkea hänen silmänsä siellä näkiwät, sitä en tismallehen tiedä.

Kaukaisessa maassa ei kuitenkaan kesä kaiten aikaa kestänyt. Kun sinnekin wihdoin viimein tuli syksyinen jää, lähti lintulauma lentämään liipoittelemaan takaisin pohjoseen päin. Ja perille pohjaan kun päästiin, katsos kummaa: Kesä oli täällä taas, kaunis ja kukoistawa kuin ennenkin. „Terwe tulemaa!“ nyyhkäsivät lintulaumalle leppien, koiwujen ja kuusien oksat lauhkean länsituulen taiwuttamina. Ja alkoi nyt entinen elämä lintusillen taas. Minapa pikku Annin sirkkunenkin muiden muassa olla oleskeli. Kaiten kesää piti hän iloista elämää, pilpotellen puiden oksilla. Mutta kun syys taaskin tufalineen tuli, jopa juolahti silloin sirkkusen mieleen entinen emäntänsä ja aterian-antajansa, pienoinen Anni. Ja päätti hän nyt piakkoon Annijeltaan pyytää talwen turwaa. Nofki siis nokallaan Annin affunaan. Eikä Annikaan kauwan aikaa arwellut. Affunan awasi hän hetkesä heti — ja jopa istui iloitteli sirkkunen nyt ehtoijen emäntänsä kämme-

nellä. Silloin sulki firkkujensa häkkiin taas tuo ainoinen Anni. Ja tulipa nyt talwi tuimineen tuulineen ja pyryineen, pakkasineen. Silloin hypähteli häkinjä wuole-orfilla firkkunen taas ja laulella lawerteli loilotuksiaan. Ja paljon oli nyt firkkujella janelamista. Olipa hän matkustanut monet matkat wiimeiksi emännästään erottuansa, ja kaikellaisia kummia oli hän wieraassa maassa katsellut. Hauskaa oli Annin pitkällä iltapuhuteilla istua kuunnellen firkkujensa janelamia kaukaisesta maasta. Ja kyllä firkkunen tarinoita taisikin tawattoman paljon. Mitä kaikfia kummia hän kertoeli, en ole tullut tietämään, waan Anni ne aiwan tismalensa tietää kaikki. Niin palkitti nyt firkkunen tuhansien mieltä kiinnittävien tarinain kertomisella Annin hyväsydämisyhyden ja wierteli kiitoswirsia wapaudentantajalleen. Talwen pitkän pilpotteli hän puhelemiansa pienelle Annalleen. — Ja kewät kun tuli taas, antoi Anni wapauden walwatilleen. Kesän wietti firkkunen kotoseuduilla, waan seuraawan talwen taas wieraassa maassa. Tulewa kesä näki hänet niin-ikään kotopaihoilla pilpottamassa. Mutta talwen tullen tallensi hänet häkkiin Anni taas ja pääsi kuuntelemaan keltasirkkunsa kertoelmia kaukaisesta maasta. Ja paljon jemoisia janeli firku, ihan uuden uutukaisia kaikki. Ja niin on nyt Annin keltasirkkunen jo monta monituista vuotta wuorotellut, wälistä wapaana talweansa wietäten wieraassa maassa, wälistä Annin walwattina häkin hirjillä hyppien ja emännälleen tarinoita toivotellen — loilotellen laulujansa.

Miten Wappu sai kymmenen kultakäkeä.

Viime Wapun päivänä muistui mieleeni satu, ja sadun sankarittaren nimi on Wappu, ja eräänä Wapun päivänä koko kumma tapahtuukin.

Kuulkaa nyt wain, waikka juttu on näin lyhyt ja yksinfertainen.

Oli siis Toukokuun ensimmäinen päivä eli Wapun päivä. Lintuset laskiwat par'aikaa parahia leiffilaulujaan, ja pikku Wappuikin weteli wirsipätkiä käwellesjään pellon pyörtänöllä ja poimien kewään esikoisia kukkia. Näitä ei tosin wielä ollut monta, mutta aina sentään joitakin. Poimiskeli heitä siinä pikku Wappu wähän aikaa ja istautui sitten kuloruoholle kukkasiansa seppeliksi sitomaan, kun nyt, mikä kumma lie tullutkaan! Nukku-matti yht'äkkiä rupefi painamaan Wappusen silmänsiä, ja siihenpä Wappu nukkuihin.

Mutta mitäs ollakkaan! Wappu ei ollut wiittä minuuttia nukkunut, kun tulla töllisteli wanhammainen äijä retukka keppi kädesjä ja pussi seläsjä. Mikä mies se äijä oli, sitä en ensinkään tiedä.

„Tuostapa saan tytön itselleni“, jupisi äijä itseksensä. Niin jupisi hän ja, kauvemmin tuumimatta, nosti Wapun hiljalleen pyörtänoilta ja pisti, kun pisti-kin, tyttö rievun pussiinsa. Wappu oli varmaan wai-
punut sywään uneen, kosk' ei herännyt.

Lähti nyt äijä retukka tiehensä ja astui sijaan ensimmäiseen taloon. Mutta se talo sattui-kin olemaan Wapun foto.

„Hywää päivää!“ janoi äijä.

„Sumal' antakoon!“ vastasi Wapun isä.

Mutta nyt aukenivat Wapun filmät, joita hän heti rupeesi hieromaan, kun ei mitään nähnyt pimeässä pussisissa.

„Missä mä olen?“ huudahti hän.

„Mitä miehellä pussisissa on?“ kysyi kummeksuen Wapun isä.

„Oma tyttöni on!“ vastasi äijä wain.

„Sen warsin walehteletkin!“ puuttui nyt puheesen Wapun äiti, sillä hän oli tuntenut tyttärensä äänen, „päästäppä tyttö pussistasi wain, taikka kyllä mä sulle neuwot tiedän“.

Äijä rupeesi pelkäämään ja jo päästikin Wappusen pussistaan.

„Tiedätkös minä rankaistuksen saat“, janoi Wapun isä, „sitätä että olet tyttöni wiennyt?“

Äijä jo pelkäsi wieläkin enemmän.

Mutta Wapun käwi häntä sääli, eikä Wapun isäkään uhkauksellaan mitään pahaa tarfoittanut.

„Hyvästi, äijä parha!“ janoi Wappu, „kiitoksia fantamastas!“

Tämä liikutti äijän sydäntä niin, että hän lahjoitti Wapulle pussinsa ja pötki tiehensä. Ja se pussi oli oikea onnen pussi, sillä siitä löysi Wappu — kymmenen kultadäkeä, jotka heti rupesivat kulkemaan Wapun päivän ja pelastuspäivänsä kunniaksi, sillä he olivat ikänsä ennen äijän pussissa viettäneet. — Ja niin kulkuvat he vieläkin ja ovat Wapun ilona ja rikkautena.

Mansikka-aikana.

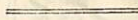
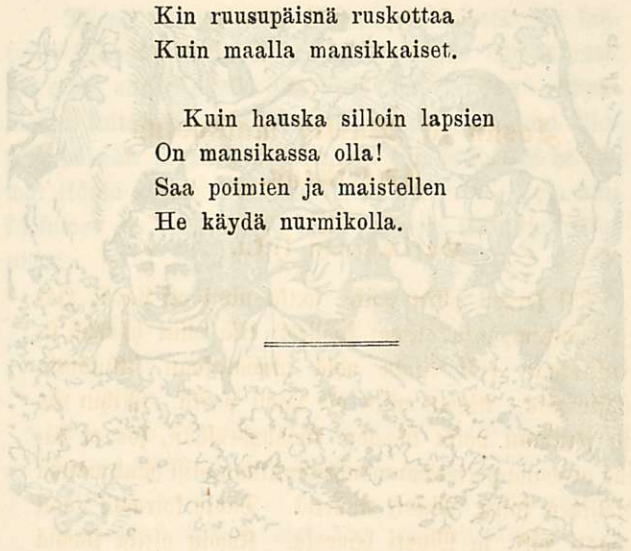

Nyt kesä kulta vallitsee
 Ja nurmet vihannoivat.
 Nyt linnut puissa laulelee
 Ja paimen-pillit soivat.

Nyt tuoksuavat kukkaset
 Jo kankahilla, soilla.
 Ja posket onpi punaiset
 Jo mäen mansikoilla.

Nyt kaikki uudet kasvot saa;
 Ja pienet lapsukaiset-
 Kin ruusupäisnä ruskottaa
 Kuin maalla mansikkaiset.

Kuin hauska silloin lapsien
 On mansikassa olla!
 Saa poimien ja maistellen
 He käydä nurmikolla.

Lasfin ja Mustin matkustus Amerikkaan.

Ensimmäinen luku.

Oli ferran pikkupoika, jonka nimi oli Lasfi. Hänen vanhempansa olivat kuolleet, eikä ollut hänellä sifarfuffiakaan eikä liioin yhtä ainoataakaan jufulaista maailmasja. Niin yksin oli Lasfi parka. Mihin siis olisi joutunut poika kowassa köyhyydessään, jos ei hänellä ainoana perintönä vanhemmiltaan olisi ollut vanha uskollinen koiran, Musti nimeltä. Tästä koirasta Lasfi kowasti piti, ja Musti hänestä. Kowin oltiin köyhiä wain. No, mikä muu neuwona kuin keppi käteen ja mieron tielle.

Lähtiwät siis Lasfi ja Musti käymään tallustelemaan pitkin maantietä. Hetken aikaa käwellyänsä tulivat pienelle joelle, jonka yli ei jattunut wiemään siltaa. Sieneekö tulwa wienyt, wai kuinka, sitä en tiedä. Miten päästä poikki? Lasfi ei osannut uida, mutta Musti osasi. Sen tiesi Lasfi, ja sentähden istui hän Mustin selkään ja käski uida toiselle puolen. Musti totteli ja hyppäsi weteen, Lasfi jelsäjä. Kastui siinä Lassilta housut, mutta „kyllä kesa kuivaa“, tuumasi

hän. No niin, mutta — pari, kolme syltää uituansa seisahdun yht'äkkiä Musti kuni naulattuna.

„No, mitä nyt?“ huudahti Lassi.

Mutta Musti ei osannut puhua eikä siis vastannut mitään. Rawisteli päätänsä kowasti wain eikä liikahtanut paikaltakaan.

„No, mutta Musti kulta, eihän meidän tähän jowi jäädä; — koe parastasi“.

Ei tuumaamistakaan. Siinä seisoi Musti. Wiimein Lassi rupesti pelkäämään, että pitkö heidän nyt ijäksi päiwäksi jäädä tähän kiinni keskelle jokea? Mutta ei toki vielä niin suurta hätää ollut. Oli, näet, Mustin jalat tarttuneet kiinni joen pohjaan jameen, joka oli hywin kowaa, niin ett'ei siitä ollut helppo päästä. Joki olikin matala wain, ja kun Lassi pisti kepillään weteen, tarttui sekin pohjaan.

„Sohoo! Wainiin! Eikö tämä sywempi ollutkaan?“ tuumasi Lassi ja naurahti itseskseen. Astui jomasja koiran selästä ja mieli itse kahlata poikki joen. Mutta nyt tarttuivat Lassin kiinni jalat mutaan, ja niin kowasti, ett'ei jaksanut saada niitä irti.

Seisottiin siinä nyt töllisteltiin. Ja kufaties kuinka kauwan olisimat saaneet noin seisoa, jos ei olisi jattunut seuraawasti:

Tuli, näet, pitkin jokea alaspäin lautta uiden, jommoifestikin suuri lautta, johon Lassi päätti iskeä kiinni. Kun se nyt tuli ihan Lassin ja Mustin wiereen, tarttuikin Lassi siihen molemmin käsin ja Musti hampahin. Wirta weti lauttaa hywällä tasaisella woimalla,

ja jopa rupešivat, kun rupešivatkin, matkustajainme jallat irtautumaan. Mutta ei se helposti käynyt, ja melkein olivat Lasfin ja Mustin jänteret kaffeta. Niin weti kowasti.

„Pidä kiinni, Musti!“ kohoitti Lasfi.

Ja miten olikin, jo pääšivät heidän jalkansa pohjosta pois. Helpompi oli heidän sitten kōmpia ylös lautalle. No niin, oltiin siinä nyt, ja se kannatti hywin ja oliſi ehkä vielä kannattanut noin puoli tusinaa Lasjeja ja Musteja.

Sirweästi olivat heidän jalkansa Jamesja, warpaanvälit ihan täynnä. (Kenkiä, näet, Lasfi polojella ei ollutkaan, vielä vähemmän tietysti Mustilla). Märät olivat muutenkin, mutta siitä ei piitattu.

„So ho, ja jaa, Musti kulta, kaikisja näisj' ollaan“, huoahti Lasfi, maata lewäten lautalla. „Mihinkähän täsfä nyt tullaan?“

Lasfilla oli tapana yhä wain puhutella Mustia, waikk'ei koskaan saanut wastausta.

„No, meni nyt mihin meni“, arweli Lasfi, „meillä ei ole kiirettä, eikä kukaan meitä kaipaa, waikka matkustaisimme aina Amerikkaan asti“. Oli, näet, Lasfin kuullut puhuttawan Amerikasta.

Lewättiin siinä nyt lautalla päivän paistesja, Lasfi pitäen uskollista mustiaan kaulasta. Ja niin nukkuiwat siihen viimein molemmat. Mutta lauttaa weti hiljainen wirta jokea alaspäin.

Toinen luku.

En tiedä kuinka kauvan lienevät siinä nukkuneet matkustajamme. Mutta kun viimein heräsivät, oli lautta jo joutunut aavalle merelle, johon laski tuo joki, jota alas olivat nukkeusjaan tulleet. Ei näkynyt enää muuta kuin wettä ja taiwasta. — Mutta Lassi, joka oli hywin lewollinen luonnoltaan eikä koskaan hätätynt, tuumasi wain: „Saas nähdä, mihin tässä viimein tullaan!“

Ilma oli melkein ihan tyyni, ja pianpa oli wedenpinta täytenä peilinä wain. Ja jo nyt seisahtui lautta, — kun, näet, ei sitä mikään edespäin kuljettanut. Mutta aurinko paisti kauniisti, eikä siis mitään hätää olisi ollut, jos ei olisi matkustajille tullut nälkä.

„Woi, woi, Musti parha, mistä saisimme wähän ruokaa? Rupee hiukkaamaan“.

Musti katjeli Lassia suruisin silmin, mutta ei wirkkanut mitään.

„Olis' ollut mulla onki, hätäkös silloin“, mietiskeli Lassi. Mutta ei ollut saatawissa onkea, ei mitään. Rowasti rupefi jo watsaa winguttamaan.

Mutta kun hätä suurimmillaan, on Jumala lähinnä, sanoo sananlasku. Istuttiin siinä lautalla nyt joteskin epätoiwossa. Silloin tulla tempaisee yht'äkkiä tuolta taiwaan ranteelta päin suuri laiwa, ja — siwumennen sanottu, olipa se höyrylaiwakin wiesä. Lassi ei ollut koskaan niin suurta wedenpäällistä rakennusta nähnyt, saatikka sitten höyrylaiwaa. Sommoisen suu-

rifsi menivät hänen silmänsä, tuota kummitusta katsoessaan, mutta, niinkuin sanottu, Lassi oli hyvin lewollinen luonoltaan eikä siis ensinkään pelännyt, vaikka olisi koko kaupunki tullut häntä vastaan wyöryen.

Söyrylaiwa lähestyi lähestymistään Lassin lauttaa.

„Wau, wau, wau!“ sanoi Musti, — ainoat sanat, mitkä hän tässä maailmassa oli oppinut.

„Älä hauku, Musti“, — „luultawasti tulee tässä kirkko vastaan“, arweli Lassi.

Mutta laiwa se olihin wain. Ja kannella oli wäkeä aika lailla, ja korkeimmalla kohdalla seisoi katteini, jatkellen kowalla äänellä komentosanojaan merimiehille.

„Kirkko, näen mä, onkin, ja pappi näkyy par'aitaa pitävän saarnaa. Wai mitä sinä luulet, Musti?“

„Wau, wau, wau“, wastasi Musti.

„Siljaa, hiljaa, Mustiseni, ei sowi häiritä saarnaa“, waroitti Lassi.

Nyt oli laiwa ihan Lassin lautan wieresjä. Ja pianpa astui sen kannelta tikapuita alas mies ja hypäsi lautalle. Mies puhua joferti jotakin, mutta Lassi ei siitä ymmärtänyt mitään.

„Do you do well, boy?“ mies sanoi ja nosti hyvin hellästi Lassia kainaloista. Lassi katjeli häntä wain juurin silmin. Mutta mies uudisti vielä: „How do you do, boy? how —?“

„Wau, wau, wau“, sanoi Musti.

„Ymmärrätkö sinä mitä hän sanoo, Musti? Hän puhuu melkein niinkuin sinä“.

Lassin näin wirkattua, mies ei enää puhunut hänelle mitään, sillä huomasi kyllä, ett'ei Lassi ymmärtänyt hänen kieltään, eikä hänkään ymmärtänyt Lassin kieltä. Mutta nosti nyt mies Lassin hellästi sylinsä ja rupesti kapuamaan tikapuita ylös laivalle.

„Tule pois, Musti, se, se, se!“ kutsui Lassi uskollista toweriansa ja ojensi käsiään Mustia kohti.

Mutta Mustin oli vaikea päästä ylös. Pani kyllä käpälänsä tikapuille, mutta samassa irtautui lautta kokonaan laivasta, ja kun mies ja Lassi jo olivat yläällä kannella, rupesti Lassi kowasti Mustiansa itkemään. Ja Musti puolestaan kiljui hirveästi. Kun laivanväki tämän huomasi, komeni katteini miehen menemään Mustiakin noutamaan; ja pian oli taas laiva lautan ääressä. Musti nostettiin sitten samalla tapaa kuin Lassin laivalle, mutta lautta jäi mereen. Ja tuli nyt sitten katteinikin Lassia tervehtimään, jonka perästä toimitettiin hänelle ruokaa, oikein hyvää ruokaa, ja sai Mustikin aika aterian.

Sitten wiettiin Lassi pieneen kamariin nukkumaan. Mutta Musti pani maata laivan kannelle.

„Hywin hyviä ihmisiä tässä kirkossa, ja niin siivo pappi“, tuumasi Lassi ja nukkui taas lewollisesti pienille kämmenilleen.

Mutta laiva lähti kulkuun kaukaisuuteen.

Kolmas luku.

Tarpeeksi lewättyänsä heräsi viimein Lassi ja rupesti hieromaan filmiänsä. Muisti viimein missä oli,

firkosja nimittäin, niinkuin luuli. Wähän aikaa wenyi Lasji siinä wuoteellaan, kummastellen itseksensä moista firkoa, joka weden päällä kulki. Hänen siinä maatesaan, tuli Musti sisään kamariin; — owi oli sattunut jäämään raolle. Musti pani kypälänsä Lasjin rinnalle ja katseli häntä hywin iloisesti. Sattui Lasji filmäilemään näitä kypälöitä. — Ja arwaappas, mitä Mustin warpaan-wälisjä oli!

Muistathan vielä, että kun matkustajamme tulivat lautalle, oli heidän jalkansa kowasti sawesja. Osan tästä oli kyllä jo wesi, jota aina hiukka lautalle tuli, huuhdonut pois; mutta warpaan-wälit jäiwät sawea täynnä — eikä ollut matkustajilta vielä tullut ne pesytyiksi. Mutta arwaappas nyt, mitä sawea se oikeastaan olikin! Se oli kuiwaesjaan muuttunut hywin hienoiksi helmiksi — ja nämäkös nyt kiiljivät Lasjin filmiin.

„Mitä, mitä tuo on?“ kyseli Lasji Mustilta ja rupefi pienellä tikulla kynsimään helmiä pois. „Woi, woi, kuinka ne kiiltävät!“ Raiweli Lasji fitten kaikki Mustin warpaan-wälit ja sai hywin paljon noita ihania kiiltäwiä helmiä.

„Dikein salamoitjee filmisjä, kun niitä katsoo, Mustiseni“.

Rupefi Lasji fitten tarkastelemaan omiafin warpaan-wäliään, ja katsoppas wain! niistäkin sai hän koko joukon tuota kummallista sawea, joka kaikki mureni heloittawiin helmiin.

„Kufatieji mitä kallista kultaa tämä on?“ tuumasi Lasji; „paras on panna tallelle“.

Oli Lasjilla sentään, vaikka köyhäkin oli, yksi eheä laffari, ja sinne pani hän kaikki helmet. Sitoi vielä laffarin suun nauhalla kiltisti kiinni ja päätti sitten käydä kamaristaan ulos, Musti peränsään.

Miehet laivan kannella puuhausivat yhtä ja toista. Ratteini seisoi taas komentolavallaan ja jakeli käskyjanojaan ylt'ympäri. Oli nousnut ankara tuuli, ja kovasti keikkui laiva. Lasji istautui kannelle katselemaan, ja miten lienee siinä istunutkin, jo rupeesi wähitellen tuumailemaan, että toffohan olleekaan tämä kirkko, tämä tällöinen weden-päällinen rakennus.

„Mitä sinä luulet, Musti?“ — janoi towerilleen. Musti oli ääneti.

„Oliikohan tämä laiva? Mutta kauhean suurihan se on. Ja nyt käy myrsky. Muistan vielä kun kerta olin muasja minäkin meidän kylän kirkko-weneesjä kauheasja myrskysjä. Mutta se keikkui vielä enemmän“.

Wähän ajan perästä tuli yksi merimiehistä käyden sille puolelle laivan kanttia, jossa Lasji istui. Hänellä näkyi olewan hywin kiire, ja mennen Lasjin ohitse potkajsi hän häntä — ikääskuin pois tieltä. Tästä juuttui Musti, juuttui silmittömäksi ja puri, kun purikin, miestä jalkaan.

„Ai, ai, ai“, oiotti merimies.

„Wau, wau, wau“, janoi Musti wain.

Tarttui mies sitten Lasfia käsiwarteen ja puristi häntä hirweästi, niinkuin se olisi ollut Lasfin syö, että Musti miestä puri.

„Mikää Herran tähden puristako niin, — minä annan teille helmiä“, janoi Lasfi tuskissaan.

Mutta kun mies ei mitään ymmärtänyt, rupefi Lasfi näyttämään pullistuwaa taskuansa. Nukaisi sen sitten ja pisti miehen käteen muutamia helmiä. Näitä katsoessaan kirkastuivat miehen silmät ja menivät samalla hywin suuriksi. Hän warmaan ymmäräsi Lasfin helmiä hywin kalliiksi — ja ojensipa nyt kätensä siepataksien itselleen koko Lasfin laffarin. Mutta samassa käwi taas Musti hänen kimppuunsa ja puri miestä uudestaan jalkaan.

„Mi, ai, ai“, janoi mies.

„Wau, wau, wau“, janoi Musti.

Koetti mies sitten wieläkin kerta anastaa itselleen Lasfin laffaria, mutta taaskin Musti puri häntä jalkaan. „Mi, ai, ai!“ — „Wau, wau, wau!“

Miehen näin oiottaessa ja Mustin haukkuesja oli myrsky käynyt julman kolkoksi. Pilwiin saakka nousivat aallot. Ne keikuttivat laiwaa niin, että Lasfi, Musti ja tuo merimies myös rupefiwat wyörymään toiselta laiwan-kannen siwulta toiselle. Ja jo tuli nyt oikein summattoman wäfewä wihuri, joka ferrasjaankin wisfasi Lasfin, Mustin ja miehen mereen. Mies parka, joka oli kokenut anastaa Lasfin helmilaffaria, katosi, kun katosikin, sywyteen. Mutta Lasfi tarttui Mustia faulaan japääsi uskollisen towerinsa selkään. Katsot-

tiin tätä kyllä laivan kannelta, mutta ei ollut enää auttamisen aikaa. Laiwa meni kauheaa kyytiä edespäin — jättäen Lasfi paran towerinensa aaltojen valtaan. Ja oli nyt ruvennut ukkonenkin käymään. Sulmasti jyräsi ilma ja leimuna loistelit taiwaan tulet.

Mutta Musti uida uplotti wain aaltojen selällä, Lasfi omassa seläsään.

„Huh! huh! kuinka tämä menee!“ janoi Lasfi, kun aallot heitä oikein ajelivat; „saas nähdä emmekö wiimein todellakin joudu Amerikkaan?“

Ja uskofaa pois! Niin totta maar' käwifin. Lasfin ja Mustin yläpuolelta wyöräi kauhean musta ja paksu pilwi, jota ainoastaan salamalalaisiwat. Nouse nyt sitäkin korkeammalle aiwan ajattelemattoman suuri aalto, ja sen harjalle syöksyi Musti kuormineen. Ja samassa wisfasi hirweä wihuri heidät tuon tuikean tulipilwen päälle.

Hui! kuinka se kiiti wihurin wiemänä eespäin; ja tultiin nyt, kun tultiinkin, ukkosen jyrinäällä ja salamojen iskiesjä Amerikan rantaan.

Neljäs luku.

Sinne putosi pilwi.

„Se wasta oli kyytiä, se“, lausui Lasfi, päästyänsä taas kuivalle maalle. „Mutta missä nyt oikeastaan ollaan? Olemme kulkeneet niin pitkiä matkoja, että luulenpa maar' olemammein Amerikasja“.

Ja Lassi oli oikeassa, niinkuin tiedämme. Seisoi hän nyt siinä, Musti vieressään, Amerikan mannermaalla. Mutta ei tiennyt mitä tehdä, mihin lähteä. Metsä synkeä oli hänen edessään, ja takanaan pauhafi waltameren wahtoawat aallot. Ufonilma toki oli jostekin ajettunut, ja pilwi, jonka päällä oli tullut, haihtui wähitellen ilmaan.

Wähän aikaa aprikoittuaan arweli kuitenkin Lassi:

„No, Musti, mikäs muu neuwona nyt kuin keppi käteen taas ja jalat liikkeelle“.

No niin. Lähdettiin siis aiwan arwiolta eespäin kulkemaan — halki muhkean metsän. Mutta pian tuli matkamiehille taas nälkä. Lassi katseli ympärilleen, eikö näkyisi puiden läwitse edes jotain naurismaata, ja Musti juoksenteli pensaisja nuuskien jäkälää. Mutta mitäs ollakkaan! Yht'äkkiä aukeni metsä, ja matkustajain filmiä kohtasi etäältä aawan tasangon toiselta puolen mahdottoman juuri kaupunki. Lassi ei sitä tosin kohta kaupungiksi tietänyt, sillä hän ei koskaan ollut mitään kaupunkia nähnyt. Hän arweli sitä juureksi kyläksi.

„Tuonnepäin, Musti, mennään, tuoll' on kylä“.

Kuivettiin siis astumaan aawan tasangon poikki — ja eteni matka wähitellen. Mutta nälkä näännytti watsaa kowin, ja rupefi jo wäsynyksen waiwaamaan.

„Kuules, Musti, etköhän sinä jaksaisi vähän matkaa kuljettaa minua selästäsi?“ Mustikin kylä oli wäsynyt, mutta antoi hän sentään Lassin istua selkäänsä. Lassi silitteli toweriaan, ja iloisena rupefi

Musti tallustamaan eteenpäin. Eikä tuo kaupunki toki kowin kaukana ollut. Tunnin aikaa juostuansa, oli jo Musti ihan kaupungin portilla — Amerikan pääkaupungin portilla. Niin tosiaan. Ja mikä kihijewä elämä siinä oli! Wäki wilişi kuin muuraispesjä. Niwan hämillään tästä ei muistanut Lasši astua alas Mustin selästäkään, waan rupeşi hiljoilleen ajamaan portista sijään. Mutta tässä tarttui häntä käsiwarteen eräs mies ja puheli taas jotakin, jota Lasši ei ymmärtänyt.

„Ymmärrätkö, Musti, mitä hän sanoo?“ kysyi Lasši koiraltaan.

Musti ei ymmärtänyt, mutta sattui niin onnellisesti, että wäkijoukosta tuli eräs merimies, joka ymmärşi Lasšinkin kieltä, ja hän selitti, että Lasšin tuli maksaa tullirahaa. Muuten muka ei pääsşyt sijään kaupunkiin.

„Wai rahaa? Sitä ei mulla ole eikä koskaan ole ollut enemmän kuin wiisikolmatta penniä. Mutta alkääppäs hätäilkö!“

Muisti Lasši nyt helmitaskunsa. Se oli säilynyt — kummallista kyllä — ihan eheänä kaikkein waarojen läpi, kiinni sitomattakin, ties miten lienee tafertunut kiinni. Antoi Lasši nyt muutamia helmiä tuolle miehelle, sanoen:

„Kelpaako tämä?“

Mies nyykäytti hywin iloisena päätään, lasši Lasšin ajamaan portista sijään; — ja niin tulikin Lasši, istuen Mustin selässä, ajaa lötköttäen Amerikan pääkaupunkiin.

Täälläkös vasta ihmisiä kihisi! Mutta levollinen Lassi ei ollut millänjäkään. Katjeli wain ihmisjoukkoa ja suuria rakennuksia molemmin puolin katuja. Ja kyllä siellä olikin katjomista, — sen arwaat. Lassi oli melkein unohtanut nälkänsä, mutta kun näki pakari-tyltin, johon suuri rinkiä oli maalattu, tunsu nälkää taas — ja meni sifään vuotiin. Mufaisi helmitaskunsa siinä sitten, pani pari helmeä tiskille ja sai, kun sai-kin, kaksu oikein suurta rinkiä. Toisen pani kahtia, syödäkseen itse siitä toisen puolen ja antaakseen toisen Mustille. Syötiin siinä watsan täydestä sitten. Toisen rinkiän Lassi ripusti Mustin faulaan, — ja niin lähdettiin käwlemään kaupungin katuja.

„Nuo helmet owat oiwallista rahaa“, tuumasi Lassi — ja oikeasja olikin.

Wiides luku.

Rupefi, näet, elelemään Lassi nyt tässä Amerikan pääkaupungissa, ja hätäkös oli elää, kun rahoja oli yltäkyllyn. Yhden helmen antoi Lassi wain, yhden pienen pikkaraisen helmen, kun mieli jotakin teki. Semmoista rahaa ei löytynyt koko maailmassa. Se oli kaikkein kalluinta kiwi-ainesta, mitä wielä koskaan on olemasja ollut. Ja Lassin taskussa oli helmiä wielä sadottain, tuhansittain. Ne oliwat, näet, hywin pieniä, niin pieniä, että niitä tuskin yksitellen näki.

No, oleskeli nyt Lassi wain aifojansa, eläen helmillänjä ja katjellen Amerikan elämää. Eli, eli siellä

monta vuotta, kunnes oli jo melkein täys-ikäinen. Oppi vähitellen puhumaan Amerikan kieltäkin, että toimeen tuli. Suvituksestaan käytti hän tavallisesti onkimista, ja melkein aina nähtiin hän kävelevän onki olalla. Musti käydä tallusteli tavallisesti perästä.

Sattui siellä sitten kerran, että keisari kuoli, ja uusi piti saataman. Eräässä hirveän suuressa salissa keisarinmaalia pidettiin. Kaikki herraa keskenänsä riitelivät, kumpiko piti hallitsijaksi päästä. Se olivat hywin rikkaita ja jakelivat ympärilleen rahaa, jotta väkijoukko jommankumman heistä valitsisi. Mutta tora ylti wain yhä, toinen huusi yhtä, toinen toista. Molemmat herrat seisoiwat yksi kumpaisellakin pöydällä ja ottiwat wäestöltä vastaan lippuja, joihin heidän nimensä oliwat kirjoitetut. Se, ken enemmän lippuja sai, se pääsi keisariksi. Ja siinä wäkitungossa oli niitä waikea joka haaralta perille saada. Huudettiin, huudettiin wain, että seinät tärisiwät.

Sattui nyt Lassikin tulemaan sinne. Astui sisään onki olalla ja katseli tuota melua hetken aikaa. Juolahti sitten siinä Lassin päähän, että sopisi hänenkin muka kokea pyrkiä keisariksi.

Nouusi siis Lassikin puolestaan ja eräälle pöydälle ja piti seuraawan puheen:

„Kuulkaa, hyvät ihmiset, koska nuo herrat eiwät jowi keisarin-wirasta, niin parasta, annatte sen minulle“.

Hjetti sitten kalliita helmiään onkeensa ja rupefi onkimaan waalilippuja. Ja äläppäs ollakkaan! Oh-

mijet ottivat oikein kilvalta onkeen, ja Lasfi naffeli lippuja pöydälleen tuhansittain. Näissä löytyi tietysti Lasjin nimi.

Ja sillä tapaa pääsi Lasfi Amerikan keisariksi. Toiset herrat saivat pitkän nokan.

Tarjottiin sittemmin Lasfille vielä jos jonkinlaista apua valtakunnan hallitsemisesta warten, ja kowasti huudettiin, että hänellä ainakin piti oleman yksi auttaja, jota pääministeriksi sanotaan. Toinen toisensa perästä kiusasi Lasfia kerjäämällä tuota wirkkaa, ja jo siitä wii-mein syntyi tappelufin. Mutta lopulta Lasfi suuttui ja sano:

„Koska se, joka toimen saisi, warmaan tulisi saamaan kowin paljon kadehtijoita ja wihamiehiä, niin otan minä siihen wirkaan uskollisen Mustini“.

Niin tekikin Lasfi, ja joka ei sitä usko käyköön Amerikkaan katsomaan.

Kolme syyskuun iltaa.

Eikö syyskin ole kaunis?

Olipa tämän vuodenajan alku. Oli syyskuun ilta. Kesän helteinen ilma ja valoisat yöt olivat jo tosin olleet ja menneet, mutta vielä tuoksui kukkasia kedoilla ja kunnahilla, vielä viheröivät puiden lehdet, jos kohta kellastuneitakin paikka paikoin pisti esiin. Hedelmäpuut, joidenka kukat kesän aikana kaikkein silmiä olivat ihas-

tuttaneet, kantoivat nyt kauniita hedelmiä, ja nämä olivat ihmiselle vielä ilostuttavammat.

Niin. Oli syyskuun ilta.

Täynnä oivia hedelmiä seisoi omenapuu mökkinne edustalla. Meillä lapsilla oli kova halu päästä omenien omistajiksi, mutta ei yhdesäkään ollut miestä kiipeemään tuohon korkeaan puuhun, sillä sen tyvipuoli oli ihan oksaton. Mietiskeltiin usein päivät pitkin neuvoa jos jotakin puuhun päästä, mutta pääsemättömiin siinä yhä jäätin.

Uinoastaan pikku Siinalla oli omat tuumansa. Tuona iltana, josta puhun, rupeesi vanha ystävämmme kuu pilkoittamaan ulos pilwistä. Siina rieni yksin ja omisja mietteisjään ulos puun alle.

Hän oli saduista saanut tietää, että kuun ukko oli warjin hyvä ja ystävällinen vanha mies.

Puun oksien alta tähyellä tirkisteli Siina ukkoa. Ja ukon toinen filmä — toista ei vielä ollut näkywisjä — tähtäsi takaisin Siinaa.

„Kuuleppas, ukko“, puhui Siina, „puhallappa hie-man puun oksiin, jotta pari omenaa lähtisi irti“.

Tuon kuulimme me toiset lapset affunasta ja purskahdimme kaikki pitkään nauruun. Ja pahan pilkan jai Siina paran tuumat kärjiä. Harakkakin, joka istui omenapuuun oksalla, nauroi minkä jaksoi.

Wähän noloijsena tuli Siina sijään.

„Woi, Siina parka!“ sanoimme me toiset, jotka olimme olewinamme wiijaammat, „kyläpä sinä olet

Iapfellinen". Siina ei wirtannut mitään, waan meni lewolle. Ja niin me toisetkin teimme.

Mutta yöllä näki Siina unta. Hän oli olewi-
naa omenapuun alla, hän oli kuun ukkoa rukoilewi-
naa. Ja mitäs ollakkaan! Kuun ukko pullisti pos-
kensa ja puhalsi, puhalsi woimiensa takaa omenapuu-
hun, puhalsi niin että suuri kaunis, kypsynyt omena
lenji alas.

Semmoista unta Siina näki.

Ja seuraavana päivänä paistoi taas illalla kuu.

Me olimme milt'ei pitkin päivää tehneet rohkeita yrityksiä päästäksemme omenapuuhun. Mutta turhaan. Linoastaan Siina ei kokenutkaan. Hän nauroi nyt vuorostansa meidän turhia yrityksiämme.

Hänellä oli niin-ikään omat tuumansa vielä. Myöskin muisti hän untansa. Sentähden hiipi hän nytkin, kuun kauniisti loistaessa, illalla ulos ja juoksi omenapuun alle. Ja hän rukoili taaskin kuun ukkoa. Me toiset seisoiimme affunassa ja katsoimme Siinaa. Mutta emme enää nauraneet. Kuun ukon lempeät kasvot olivat nyt täyteen näkyvisiä. Ja totta tosiaan näyttikin siltä kuin olisi hän puuhun puhaltanut. Siina hymyili ja oli iloissaan. Mutta omenaa ei lähtenyt irti. Pitkän hetken seisoi Siina tuossa, mutta kun ei mitään puusta pudonnut, tuli hän viimein sisään, ajatellen kuitenkin itselleen: „Ahkera se voiton saa“.

Me emme enää juuri nauraneet Siinan tuumia, mutta kovasti tietysti epäiltiin toteutuisivatko hänen toiveensa.

Dlpa taaskin kulunut yö ja päivä. Kolmas ilta oli käyillä. Kuu paistoi nyt mitä selkeimmin ja kauniimmin. Ja kuutamoa kyllä omenapuun oksien läpi.

Taaskin olimme me pitkin päivää yrittäneet päästä omenapuuhun, sillä yhä kypsemmiksi olivat omenat käyneet, yhä viehättävämmiltä ne näyttivät. Mutta kuten ennenkin olivat yrityksemme olleet turhat, ja jo pelättiin, että nuo kauniit hedelmät jäisivät puuhun talveksi mätänemään.

Uinoastaan pikku Siinaa ei epätoivo saavuttanut. Hän oli tänäkin yönä nähnyt samaa unta kuin menneenä.

Illan tullen näemme me hänen taaskin omenapuun alla. Ja samat nöyrät sanat käyvät nytkin hänen huuliltansa. „Hyvä kuun ukko! Puhallappas hie-
man tuohon kauniijen omena-
an, joka riippuu tuossa
puun oksalla“. Ja kuultu oli Siinan anomus! Kuun
ukko pullisti postensa oikein paisuville ja puhalsi voi-

mienſa takaa omenaan, johon Siina oli oſoittanut. Ja mitäs ollakkaan! Omena lähti oſjasta irti ja lennähti alas. Ja Siina piti wyöliinaanſa alla. Kuinka iloinen hän oli! Uni oli käynyt toteen ja tarkoitus oli voitettu. Me toiset ihmettelimme Siinan wiisautta; ja oli meillä tästä tapauksesta ſe opetus, että ihminen uſein voittaa enemmän hyvillä ſanoilla kuin ruumiillisella voimallaanſa. Siinan nöyrät anomukset olivat auttaneet; meidän toisten yritykset olivat mitättömiin menneet.

Pikku-Matin marjamatka.

Polmevuotiaana Pikku-Matti

Tuumasi jo kerran marjahan.

Pilvi pimeä ja kolkko katti

Pojan yllä koko taivahan.

Toimekasna Matti matkallensa

Lähti vain jo, koppa kädessään.

Marjoja hän sanoi saadaksensa

Yltä kyllin ylpeydessään.

Vaan jo pilvi puhkesi ja kaati

Rakehia Matin koppahan,

Matin itsen aivan märeks' laati.

Marjahankos moisen nallikan!

Itkein, kirkuen jo kotiansa

Matti juoksi varsin joutusaan.

Siskot kaikki hänen kopastansa

Pilapäällä marjat poimimaan!

Jopa muutamia poimivitten

Rakehia tarttui kämmösiin. —

Ha! Ha! Ha! Ja vielä kauvan sitten

Matin marjasia naurettiin.

Jukka ju kukka.

Kasvoi kerran pienesjä puutarhasa ihmeen kauris kukka. Et ole koskaan semmoista nähnyt. Wahwa oli sen warfi ja summattoman suuri sen kruunu. Kullankeltaiset olivat kruunun-lehdet ja hopealta hohtivat heteet.

Mutta korkealla keikkui kukka tuon wahwan warren päässä.

Jukka, puutarhurin pienoinen poika, oli kauwan sitä katsellut eikä koskaan päässyt sitä sisältä filmäilemään.

Kerran kuitenkin päätti hän kiiwetä ylös sinne, ja oli hän sitä tehdäkseen kauwan opetellut silpomaan. Kun siis eräänä iltana aurinko oli mailleen mennä, kasteli Jukka kätensä ja rupefi kiipeemään kukan kruunulle. Rowasti kysyttiin hänen voimiansa, mutta woitti hän wiimein.

Ja katjos wain! Tuolla riippuu jo Jukka kukka-kruunun alla, pitäen sen lehdistä kiinni. Ja ihmeen kummaa! Sieltä ojennetaan Jukalle pienet kätöset, jotka auttavat hänet ylös.

Oli viimein Jukka perille päässyt. Ja voi Herranen aika, kuinka kaunista siellä oli!

Oletko koskaan katsellut kuffaa oikein tarkoin sieltä? Silloin olet nähnyt mitkä merkilliset jäsenet siellä on, — nuo kaikki, joiden eri nimejä et tunnekaan. Taiteellisesti järjestettyinä seisoiivat kufassa nyt nuo hopean heloittavat hetehet mehuavana metsänä, pulsfana puistona. Siellä oli soma olla, ja tilaakin oli tarpeheksi; — pienoinen yrittitarha oli se pienelle lapselle.

Mutta kenen olivat nuo hienot kätöset, jotka olivat auttaneet Jukkaa? Ne olivat kufan kaunihin kuningattaren, joka täällä sen kruunussa asuntoaan piti. Niin ihanaa impeä et tosiaan ole koskaan nähnyt. Kullan kellalta välkkyivät hänen hiuksensa ja ruusun purpuralta punoittivat poskenja.

„Ken olet sinä, pienoinen poika?“ hän kysyi Jukalta.

„Puutarhurin poika. Ken olet sinä?“

„Kufan kuningatar“.

Ja janoi nyt Jukalle terwetuliaiset kufan kaunoinen kuningatar. Kertoi sitten, että mesi ja hunaja hänen ravintonsa olivat ja mehiläiset ynnä pienten perhosten kanssa hänen alamaisensa. Näytti nyt Jukalle myöskin pienen valtakuntansa ihmeteltävän ihanuuden. Sulloista oli siellä olla. Reskellä kuffaa kohosi pyöreä punawärinen kunnas, ja sen rintehillä ylenivät ylpeät hopeaheteet mehuisena metsänä. Siinä sadottain somia perhoseja pyöriskeli, ja lempeämieliset mehiläiset lewittivät sulloista suhinaa. Kunnahan kuffulalla kas-

moi wiheriä wiiri. Pieni kirjawa kiuru lauloi sen latwasja. Mutta juurelta kuului mehilähteen lirinä. Sinne kukan kuningattarelle mehiläiset kokosivat mettä.

Ja tämän lähtehen liepeelle wei nyt kuningatar wieraansa. Korealla lehtikauhalla tarjosi hän siitä pojalle mettä. Ja Jukka joi. Mäkealta maistui mesi. Ei koskaan ollut Jukka moista juonut.

Istuissaan siinä lähteen liepehellä kuningatar kysyi:

„Tahdotko kukan kuningaskaaksi ruweta?“

„Kotona odottaa isä ja äiti“, Jukka epäsi.

„Täällä saat ijäti mettä juoda; tänne jää“.

„Setkeksi tahdon jäädä“.

„Kuningaskaaksesi?“

„Kuningaskaaksesi“.

Samassa tulla hiiwiskeli hiljainen tuuli, iltatuulen viimeinen wiima.

Kukka keikkui hiljaa. Sen kruunun-lehdet rupesivat wähitellen sulkeumaan. Oletihan nähnyt kukkasia, jotka yöksi kruununsa julkewat?

Pian pimeni tämän tähden pienoisten asunto. Ruin kätkyttä tuuditteli kukkaa tuuli, ja kotwasen kuuluttua käwivätkin kuningasparin silmäkannet kiinni.

Umpeen oli koko kukan kruununkin mennyt. Pikkoihen pimeä oli sisänsä siellä.

Mutta auringon noustessa aukeni taas wähitellen kukka. Wiirin latwasta lauloi ensin kiurunen herttaisen laulun. Sitten heräsivät mehiläiset ja alkoivat juloista juhinaan. Ja jo lähtiwät perhosetkin liikkeelle.

Thana oli aamu kufan kruunusja.

Heräsi nyt kuningatarfin, heräsi hänen kuninkaansa Zuffa.

„Jäätkö tänne ainiaaksi?“ kysyi kuningatar.

„Kotona kaipaa isä ja äiti“, Zuffa epäsi, „täytyy heistä lupa kysyä“.

„Niin tee ja tule sitten tänne“.

Otti nyt lehtikauhallaan taas kuningatar lähteestä mettä ja tarjosi kuninkaallensa. Ja Zuffa joi.

„Hyvästi, hyvä kuningattareni!“ janoi hän sitten ja ojensi kättä.

„Hyvästi, kallis kuninkaani!“ lausui kuningatar ja painoi suloisen suudelman hänen huulillensä.

Luttoi sitten armias kuningatar pojan yli kufan kruunun laidan. Ja Zuffa kiipesi alas sen wartta, niinkuin oli nousjutkin.

Kowasti oli häntä kaimattu kotona. Waikeroineet olivat isä ja äiti. Ei ollut heidän filmiänsä unimmistanut. Mutta anteeksi annettiin pienelle lemmikille. Kertoi Zuffa kufan kruunusta ja kuningattaresta. Ja hartaasti kuulteliwat wanhemmatkin kertomusta.

Mutta lopulta pyysi Zuffa luvan saada ruweta kufan kuninkaaksi.

„Kun suureksi tulet“, wastasiwat wanhemmat.

Ja vielä odottaa kuningatar wierastansa, odottaa kuningastaan.

Siihen loppuukin satuni. Yhden yön oli Zuffa kuninkaana ollut.

Tähti opastaa pikku poikaa kotiin.

TLoisti tähti taivahalla,

Tähti tuikkivainen.

Kulki poika kankahalla,

Poika pikkarainen.

Eipä tietä tietänyttä

Poika pikkarainen.

Yksin oli poika, ynnä

Tähti tuikkivainen.

— Tule tänne — tähti virkki,

Tähti tuikkivainen.

Poika kulki, tähteen tirkki,

Poika pikkarainen.

Kulki, saapui kotiansa

Poika pikkarainen.

Kiitti tähti taivoansa,

Tähti tuikkivainen.

Miten kerjäläistyttö tuli kaukaiseen kaupunkiin.

Selteisesti paistoi kesäkuun päivä. Pieni kerjäläistyttö raukka käveli maantietä kaupunkiin ja oli väyffisjään ylen. Eikä tuntenut hän matkan pituutta. Tavattoman pitkä taiwal!

Nälkä lähestyi tyttöä, köyhien kowasydäminen wieras. Monta kertaa oli se häntä ennenkin katsomasja käynyt, mutta ei koskaan niin tuimana kuin tänään. Wiimein waipui tyttö tien wiereen, wiheriään ruohostoon. — Oi, hyvä Jumala taiwaasja, lähetä Uni minua auttamaan, — tyttö rukoili, — lähetä Uni silmäni ummistamaan, niin ei näännytä minua Nälkä. —

Lähestyi wähitellen Uni. Ja Uni on Nälän wihoillinen. Taistelivat nyt Nälkä ja Uni työstä — ja kowa oli heidän kamppailunsa.

Mutta tytön ympärillä lentiwät leikitellen pienoiset perhofet, tuofsuivat kauniit kukat ja lauloiwat lintuset. Nämä auttoiwat Unta taistelussa. Jo nukkui tyttö. Ei hän tuntenut enää Nälän nuwuutta.

Hänen siinä suloisesti nukkuessaan, lähestyi ihmeen ihana siipinen impi, istuen päällä purppuraisen pilwen.

— Ken olet sinä? — kysyi kerjäläistyttö.

— Minut on lähettänyt kaupungin hallitsija sinua noutamaan. Tahdotko tulla? —

— Tahdon, tahdon! —

Mutti nyt ihanainen impi kerjäläistytön pilven päälle ja lensi hänen kansansa pois, pois tuonne kaukaiseen kaupunkiin. Immen siiven alla lepäsi tyttönen suloisemmasti kuin maantien vieressä.

Ja viimein päästiin perille. — — —

Kaunis oli se kaupunki, ihana ja ihmeellinen, mutta sen ihanuutta ja ihmeitä en osaa minä kertoa.

-- Saanko olla täällä ijäti? — kysyi kerjäläistyttö.

— Saat, ole termetullut! — vastasi siipinen impi.

Eikä näännyttänyt enää tyttöä Nälfä. Siihen kaupunkiin ei koskaan Nälfä tule.

Suurimman onnen oli tyttö saanut, onnen, jota en osaa kertoa minä.

Mutta tämä tapahtui kaikki Unessa.

Ja kuitenkin on se totta, — totta kuin taimas.

Kangastus.

Pauli poika saaren ihanaisen
 Veden seljanteellä nähdä saa.
 Mieli sinne tekee nuorukaisen;
 Ruuhen rannasta hän irroitaa.

Lumoo silmiänsä jyrkät, loivat,
 Koivupuiset saaren kukkulat,
 Nurmet viehättävät, vihannoivat,
 Kukkat kaunokaiset, tuoksuvat.

Souda Pauli, souda vasten saarta!
 Ehkä voit sen viimein saavuttaa.
 Kulje, kulje kohti taivon kaarta!
 Kyllä kai sen miesi kiinni saa.

Ei! — jo palaa Pauli matkaltansa;
 Poissa poi'an sorja saari on.
 Mutta särkyneenä sielussansa
 On hän kauvan koito, onneton.

Poika, lumouksen liehakoima!
 Turha tääll' on usein taistelus'.
 Pettää kauneuden tenhovoima,
 Katoo kiusoava kangastus.

Antti ja karhu.

Eräässä töllissä Pohjanmaalla asui kerran mies, joka oli tappanut hyvin paljon karhuja. Hänen nimensä oli Antti, ja Antin poika oli myös Antti.

Antti Antinpoika ei ollut vielä koskaan saanut seurata isäänsä karhumatkoilla, sillä hän oli pieni, niin kuin sinäkin; mutta kerran kun isä taas oli lähtenyt karhustamaan, päätti Antti Antinpoikakin mennä metsään, saadakseen kerta maailmassa nähdä elävää karhua. Kuolleita hän kyllä, näet, oli kosoitofin nähnyt, isänsä tappamia.

Lähti siis Antti käymään tallustelemaan metsään. Hänen vähän matkaa siellä kuljettuaan, tulikin karhu vastaan. Antti Antinpoika, joka hyvin rohkeana oli matkalle lähtenyt, peljästyi nyt kuitenkin, karhun nähdessään, aika lailla. Ja karhu tulla lötkötti ihan Anttia vastaan. Tästäkö Antti Antinpoika juoksemaan, juoksemaan, minkä jalat kannattivat, pensaiden, puiden lävitse! Karhu melkein kintereissä kiinni. Mutta se ei käynyt Antin kimppuun, ei lyönyt kypälällään, ei purrut eikä syönyt. Siljaisesti juosta jottotteli vain Antti Antinpojan perässä, tekemättä hänelle mitäkään pahaa.

Jos kaikki karhut olisivat niin siivoja, hätäkös niitä silloin tulla vastaan? Antti Antinpoika tirkisteli juostessaan aina tavan takaa taakseen, joko aukaisi karhu kitan ja nielaisi hänet. Mutta, niinkuin sanottu, siitä ei tullut mitään.

Mitä tuumasiikaan tuo karhu? Kas, asian laita oli se, että karhun perässä puolestaan kulki metsämies, joteskin kaukana karhusta puiden takana, jott'ei Antti Antinpoika häntä siinä kiireessä huomannut. Pysyvä piti metsämies ojennettuna karhua kohti, mutta ei ampunut. Siihen taas oli syynä se, että karhu juuri oli pysymiehen ja Antinpojan välillä, niin että pysymies olisi helposti saattanut wahingossa ampua Antin, jos olisi karhua tähännyt.

Ja pysymies olikin Antti Antinpojan isä itse. Karhu on wallan viisas eläin, ja hän ätkäsi kyllä, että pysymies ei uskaltaisi häntä ampua niinkauman kuin hän, karhu, pysyisi ihan pojan kintereissä.

No niin. Antti Antinpoika juoksi edellä, karhu perässä, ja isä perimmäisenä. Karhu päätti jatkaa tätä leikkiä vaikka kuinka kauvan. Hänkään tietysti ei puolestaan uskaltanut poikaa syödä, sillä silloin tiesi hän pysymieheltä kauhian rangastuksen saavansa; — silloin, näet, kyllä jo pysymies olisi ampunut.

No, festi tätä kulkua nyt kauvan aikaa. Mutta lopulta rupefi kuitenkin Antti Antinpoika väsymään. Ja jo viimein pettivät voimat tykkönään. Sitku silmin istautui poika parha mättäälle. Mutta karhu istautui myöskin ihan hänen viereensä ja rupefi ystä-

wällijesti nuoleskelemaan pojan kättä wain. Näin kummallisesta kohtelemisesta meni Antti Antinpoika aivan hämilleen ja rupefi kämmenillään silittelemään karhun selkää.

Tämän kaiken isä näki eikä tiennyt mitä tehdä. Jos olisi ampunut, olisi saattanut kuula käydä poikaan. Jos taas olisi pois mennyt, olisi karhu warmaankin pojan syönyt. Niin arweli isä. Wiimein päätti hän kuitenkin mennä lähemmälle poikaansa ja karhua.

Ja nyt huomasi hänet Antti Antinpoika.

„Woi, isä! isä!“

„Älä hiisku mitään, pikku Antti, waan koeta karata karhusta tänne luokseni. Sitten ammun minä karhun“.

Niin kehoitti isä. Ja jo tuumasiikin pikku Antti käydä isänsä luo. Mutta lieneekö karhu ymmärtänyt isän puheen wai muuten wainunut waaraa, yht'äkkiä tarttui hän molemmilla etukäpäälillään poikaan ja wiskasi tämän päänsä päältä selkäänsä, tehden sen kuitenkin niin warowaisesti, ett'ei pojalle mitään wahinkoa tullut.

Pikku Antti tästä niin hämmästyti, ett'ei saanut sanaa juustansa. Ja samassa filmänräpäyksesä, kun poika joutui pedon selkään, rupefi tämä juoksemaan — juoksemaan täyttä laukkaa. Kaiikki tapahtui yst' kaks' wain — paljoa pikemmin kuin sen tässä olen ennättänyt kertoa.

Siinä istui nyt Antti Antinpoika täyttä wauhtia kiitävän karhun selästä, pitäen karwoista kiinni. Isän

ei enää ollut ampumista ajattelemistakaan, sillä nyt oli tietysti vielä vaarallisempi laukaista. Ja pian olikin karhu juossut niin kauwas, ett'ei pysy enää olifi kannattanut.

Juoksi nyt karhu yhä edespäin, ja iloisena siitä, että niin hyvällä kaupalla oli päässyt pysymiehen käfistä, juokikin oikein täyttää laukkaa, minkä jalat jaksivat. Pensaat painuivat alas hänen astuessaan, rijut ja karahkat ratisivat, ja puut pyörivät Antin filmisjä, kun oikein mentiin.

En tiedä kuinka kauwan karhu näin lienee juossut, mutta viimein tultiin — kotiin.

Antin kotiinko? — Kysyt.

Ei, waan karhun omaan kotiin. Suuren puun juurella, sywäsjä kuopasja oli karhun pesä. Sinne hyppäsi Nalle, ja siellä oli hällä kolme poikaa, pieniä vielä kuin porjaat. Päiwä paistoi sisään aukeemasta.

Sirweän peloisjaan oli Antinpoika; pelkäsi nyt ainakin karhuin ruoaksi jäävän. Ja kun emäkarhu hänet sinne heitti noiden poikien joukkoon, alkoivatkin nämä kohta kitojansa aukaista; mutta emäkarhu, joka oli kiitollinen Antille siitä, että hänen kauttansa oli pysymiehen aikomasta kuolemasta päässyt, antoi pojilleen muutamia korwapuustia käpälällään, ja nämä herkesivät Anttia ahdistamasta.

Ja miten lienee ollutkin, karhunpojat pian kyllä tutustuiwat ihmisen poikaan — eivätkä tehneet Antille mitään pahaa. Tämän huomasiikin Antti Antinpoika, ja viimein katosi hänen pelkonsa kokonaan.

Warfinfin yksi pojista oli hyvin hyväsevyinen ja siivo, ja se nuoleskeli Antin kättäkin.

Illemmalla lähti emäkarhu ulos pesästään, mutta Antti ei päässyt, sillä sen seinät olivat hyvin korkeat. Sinne jäi Antti leikittelemään karhun poikien kanssa ja tuumasi, että koska Jumala häntä tähän saafka oli suojellut, totta kai kaikki viimein hyvin loppuu.

Rauwan ei wiipynytäkään emäkarhu matkallaan, vaan tuli pian takaisin, ja nyt oli hänellä jänis suussa. Tästä saivat nuo kolme poikaa kufin osansa, mutta paraan osan antoi karhu Antille. Ja nälkä oli kyllä Antti Antinpojalle tullut, mutta ei saattanut syödä raakaa jäniksen lihaa. Tämän huomattuaansa, otti se karhun poika, joka paraiten näkyi Antista pitävän, hänen osansa, asetti sen allensa ja makasi sen päällä hetken aikaa.

Ja mitäs ollakkaan! Pienen karhun lämpimästä paistui jäniksen liha oivaksi syötäväksi lihaksi. Ja nyt sitä Antti Antinpoika söi, ja söikin oikein ahnaasti vielä, sillä nälkä poika paralla oli.

Mutta nyt tuli janokin viimein. Karhun pojat puolestaan imivät emäänsä, mutta mistäs Antille juotavaa? Yö oli lähenemäisillään, ja pitkos nyt maata mennä ilman järpmettä? — Mutta hätä keinon keksi. Hetken aikaa aprikoittuaansa, otti Antti lakkinsa ja lähestyi makaavaa emäkarhua. Rupeesi sitten, kun kaikki hänen pelkonsa jo oli kadonnut, hiljaisesti lypsämään karhua. Eikä ollut tämä millänjäkään; antoi

Antin lypsää wain. Siten jai Antti serwintä. Ja se maistui, uskofaa pois, oikein hywältä wain.

No, oli nyt kaikki watsjat täytetyt, ja karhut heittivät kaikki lewolle.

Miin teki pian Anttikin. Ja makeasti nukkui hän wain pienen karhunpoika-ystävänsä wiereen.

Seuraavana aamuna, kun Antti heräsi, oli emäkarhu jo lähtenyt pois. Ja hänen poissa ollessaan tapahtui, että pieni ilkeä käärme tulla luisahti pesään. Se wetelihe Antin ystävän luo ja aikoi juuri purra pientä karhun poikasta jalkaan, kun Antti Antinpoika rohkeasti sieppasi pienen pesästä sattumalta löytyvän kepin ja löi sillä käärmettä päähän. Tämä tästä jo kuolikin heti eikä pystynyt enää mitään pahaa tekemään.

Riitokseksi nuoleskeli pikku karhu taas Antin käsiä. Ja kun päiwemmällä emäkarhu palasi, tuoden taas jäniksen muasjaan, lämmitti pelastettu karhunpoikainen Antin osan oivaksi paistiksi.

Wiikon ajan oletettiin sitten vielä Anttia karhun pesästä. Jänistä syötiin ja karhun maitoa juotiin.

Hyvät ystävät oli Antista ja pienistä karhuloista tullut. Leikitivät siellä kaiken päivää pesästä wain, ja lystikäs oli etenkin Antin paistin-paistaja. Se osasi seisoa takajaloillaan ja taputtaa etukäpäliään yhteen. Se osasi istua kuin ihminen ja tanssia kuin howikeikari.

Mutta viimein rupefi Antti kowin ikäwöimään kotiansa. Koetti siis kiiwetä ylös pesän seinä, päästäksensä pois, mutta aina putosi alas jälleen. Silloin

rupefi warmaanfin emäkarhun käymään poika parkaa sääli, ja hän paiskasi taas Antin selälleen — ja yhdellä hypyllä wain jättäfi hän kuopasta ylös.

Kun poikasen ystävä, paistin-paistaja, tämän näki, jännitti hänfin woimansa ja, kun oli oppinut hyväksi woimistelijaaksi, osasi, kun osasikin, hypätä kuopasta ylös. Toisetkin pikku karhut koettiwat samaa, mutta eiwät päässeet, sillä oliwät kömpelömmät he.

No, lähti nyt emäkarhu, Antti selässä ja pikku karhu perässä, juoksemaan taas — ja juoksi, juoksi melkein koko päivän. Wiimein tultiin meljämästä ulos. Nyt seisahdtti karhu. Antti katsoi eteenpä ja näki wä hän matkan päässä oman kotinsa olewan.

Astui siis alas karhun selästä, janoi hänelle julimmat kiitokset kestitsemisestä ja tarjoi hänelle kätensä. Karhu sitä nuoleskeli ja jätti sitten pojalle jäähyväiset. Mutta pikku karhu ei tahtonut Antista erota, waan rupefi tallustelemaan hänen perässään. Tästä ihasttti Antti suuresti, ja niin kulki hän kotiansa, karhun poika perässään kuin koiran penikka.

Emäkarhu käydä tallusti luolaansa takaisin.

Antin kodissa oli isä kowin itkennyt kadonnutta poikaansa. Mutta woi mikä ilo nyt, kun Antti Antinpoika ihan elävänä, eheänä kotiin tuli! Senhän hywin ymmärrätte.

Ja pikku karhu jäi Antin kaswatiksi. Rowasti pitiwät toisistaan ystäwät ylen. „Paistin-paistaja“ jai karhunen nimeksi, ja yhä enemmän lystillisiä tanssia hän oppi. Suuremmaksi tultuaan käwi Antti hä-

nen kanssaan kerran Pietarissa ja tanssitti häntä koko keisarillisen hovin edessä. Kovasti ihmettelivät hovilaiset Paistinpaistajan tanssia, ja Antti palasi kotiansa aika rahajummalla.

Sen pituinen se.

Tuiki-oppinut tohtori.

„Voi tuskaa tuiki tuimaa!
 Kuin päättäni pakoittaa
 Ja haikertaa ja huimaa
 Ja kaivaa ja koloittaa!“

Niin huutaa pahapäällä
 Tuo Hilmanen huolissaan.
 Vaan tohtori on täällä;
 Ei huolta nyt ollenkaan!

Se ompi Wille veikko,
 Mi tohtori tietoinen!
 Hän virkahtaa: „vai heikko,
 Mun mamseli, oletten?“

„Ah, päätä kivistääpi,
 Vaan kyllä se paranee
 Ja terveheksi jääpi,
 Jos tohtori tuumailee.“

Nyt kieltä Hilman kääntää
 Tuo tohtori tarkkapää
 Ja valtasuonta vääntää
 Ja hieroa himertää.

Ja kiitos tohtorille!
 Sill' — eipästä ollakkaan —
 Se rikkiviisas Wille
 Sai sairaan paranemaan.

„Hei hopsan!“ huutaa Hilma
 Ja huivia heiluttaa,
 „Nyt päästiin paha ilma,
 Ja hyppiä Hilma saa“.

Niin virkkoi Hilma, mutta
 Kun terveenä onpi pää,
 Tuot' tuiki-oppinutta
 Hän huivilla hätyyttää.

Noin päitten pakoksista
 Nyt remuhun ruvetaan.
 Se tauti vaarallista
 Ei suinkana ollutkaan.

Korwenkaakki.

Ensimmäinen luku.

Korwenkaakki ilmestyy ja saapi matkakumppanit pitkälle matkalle.

Oli kerran suutari, jolla oli kaksi poikaa ja paljon köyhyyttä. Itse oli hän Jisakki nimeltään, mutta pojat olivat Hannu ja Heikki — nuoret molemmat ja pienet.

Kerran elokuun iltana tuli suutarin luo jättiläinen tilaamaan saappaita. Hän oli niin juuri, ett'ei mahtunut ovesta sisään; sitä ei ollut tuumaamistaakaan. Sentähden seisahdtti hän uskopuolelle ja huusi takkatorwesta sisään, jota warten hänen ei tarwinnut erittäin kiiwetä katolle. Niin juuri hän oli.

— Suutari, teepäs mulle saappaat talwefsi — hän huusi.

Kamalalta kaikui tuo ääni takkatorwesta tuwasjaolijoille. Mutta Jisakki mestari nousi tuoliltaan ja huusi takaisin ylös takkatorween:

— Kuka höperö se on, joka puhuu läpi takkatorwen? —

— En ole mikään höperö; olen Korwenkaaffi. —
 Se oli jättiläisen nimi. Mutta suutari kysyi
 taas:

— Miksi olet kiivennyt katolle? —

— Minä en ole katolla? —

— Hä? Etkö ole katolla? Missjäs sitten olet? —

— Seisonhan pihalla. —

— Mä jaarittele joutavia, mies; puhuthan läpi
 takkatorwen? —

— Sinun owesi on niin pieni, ett'en pääse si-
 jään. —

— No, miksi et puhu affunasta? —

— Sinun affunasi on niin matalalla, ett'en jaksa
 kumartua niin jywälle. —

— Mäppäs hätäile, tulen ulos. —

Niin janoi suutari ja meni ulos katsomaan tuota
 kummitusta, joka ei mahtunut hänen owestansa eikä
 woinut kumartua hänen affunallensa. Sijaffi ei ollut
 juuri niitä, jotka ens' hädäsjä hämmästyvät, mutta
 täytyi hänen tunnustaa ett'ei koskaan ollut moista
 miestä nähnyt. Pitkä oli Korwenkaaffi kuin pisin puu
 metsäsjä ja paksumpi kuin paksuin palotorni.

— Kylläpä on siinä miestä! — janoi suutari,
 kiireestä kantapäähän katsellen jättiläistä.

— Tahtoisitko tehdä mulle saappaat? — kysyi
 nyt jättiläinen, suorana seisoen pihalla.

— Saappaita teille? — Nähtyänsä miehen suu-
 ruuden, rupesti suutari häntä teitittelemään. — Saap-
 paita teille, — hän janoi ja katseli Korwenkaaffin jal-

koja, -- siihen tarwitsisin minä wiifi wahvaa hewosen
wuotaa. Niin paljo nahkaa mulla ei koskaan ole ker-
rallaan ollut. --

— Wai niin, mistä fitten saataisiin nahkoja? —
mietiskeli Korwenkaaffi.

Tuumasivat siinä fitten hetken aikaa suutari ja
Korwenkaaffi mistä saisiwat nahkoja ja jäiwät wiimein
siihen päätöfseen, että piti muka Korwenkaafin lähteä
Afrikaan hankkimaan elehwantin-nahkoja, jotka ovat
pakjuinta nahkalajia mitä on olemassa ja suuria myös,
sillä elehwantti on maailman suurin eläin.

— Sieneekö tuonne kauwas, Afrikaan? — apri-
koitji suutari, joka ei juuri ollut tutkinut maatiehettä.

— Dnpahan joku tuhat penikulmaa — sanoi jät-
tiläinen, joka tunsi asian paremmin.

— Hoo-o! wai niin, — sanoi Jisaffi, — onpa
sinne matkaa. --

— Parisja päiwäsä sinne käyn — wirrkoi Kor-
wenkaaffi — tahdotko tulla mukaan, niin kannan si-
nut taskusjani? —

— En jouda nyt lähteä päiwäfsikään, — sanoi
Jisaffi, — köyhä olen, täytyy tehdä työtä. —

— Se oli ifävä se — lausui Korwenkaaffi —
olisi ollut hupaista saada matkakumppali. —

Miesten näin keskustellessa, tuliwat Hannu ja
Heiffin wiimein ulos tuwasta. Seisoiwat rappusilla
ja kummasteliwat tuota kauhean suurta miestä.

Suomattuanja heidät, ehdoitteli Korwenkaaffi, että
muka he rupeisiwat hänelle matkakumppaneiksi. Jisaffi

isää tämä tuuma ensimmältä vähän arvelutti, mutta kun Korwenkaaffi näytti olewan hyvänjuopea, vakava mies ja vielä päälle päätteeksi lupasi hyvän tekijäpalkan saappaista, Jisakki viimein suostui.

Sitten meni Korwenkaaffi hyvittelemään Hannua ja Heikkiä, joita ensin hyvin kamoitti hänen hirveä juuruutensa; mutta hekin tutustuiivat häneen pian ja lupasivat viimein ruveta hänelle matkatoveriksi.

Toinen luku.

Korwenkaaffi toverineen joutuu sotaan.

Korwenkaaffi oli matkakumppanuudesta hyvin iloinen. Lupasi näyttää Hannulle ja Heikille kaikellaisia kumppania, joita muka ulkomailla saisivat nähdä, kunhan puolestaan lapset häntä huvittelisivat kaikellaisilla tepposilla, mitä vain tiesivät keksiä.

Pisti nyt Korwenkaaffi lapset liivin taskuihinsa, yhden kumpaseenkin, ja käski heidän panna levolle yöksi. Huomen aamulla oltaisiin jo Italian maan pääkaupungissa, jossa juurustettaisiin.

Viivintaskut olivat, niinkuin saattate arvata, pienokaisille kylliksi tilavat makuusijat. Ja koska oli makuu-aika nyt, paniivatkin kohta maata.

Korwenkaaffi lähti käymään — ja hui! ui! hui! mitä askeleita hän teki! Semmoista kyytiä ei mene rautatie-juna eikä höyrylaiwa. Vähän aikaa katselivat ympärilleen taskuista Hannu ja Heikki, miten wirs-

tantolpat wilišiwät siwutse wain, kun Korwenkaaffi kulki. Armaatte, että he istuivat joteskin korkealla, ja aika lailla huimasi heidän päätänsä ensimmältä, mutta pian tottuivat toki asemahansa.

Korwenkaafin hengittäminen oli hirweää läähötystä -- sen woittu moifesta miehestä arvata; -- kuin höyrylaima hohottivat hänen keuhkonsa, ja rintansa nousi ja laski kuin Laatokan aallot. Se oli oivallista käyttämistä pojille, ja pian he nukkuiwat sikeään uneen.

Ustui nyt astumistaan jättiläinen pitkin maantietä yön halki. Hänellä oli tapana kulkea öisin, sillä kesän aikana oliji päivällä ollut liian kuuma, ja pait' sitä oliji silloin ollut paljon matkustajia liikkeellä, jotka itse ja warjinkin heidän hewojensa olijimat häntä peljänneet.

No, oltiin nyt matkalla Afrikaan. Mikä kyytiä astuskeli Korwenkaaffi.

Hän oli noin Saksan ja Ranskanmaan rajalla, kun puolen yön aikaan Hannu ja Heikki heräsivät hirweästä melskeestä ja pauhinasta. Täällä käytiin, näet, sotaa. Kuin taiwaan ufkonen ulwoiwat tykit, kuin palkkanen paukahtiwat pysyht, ja hirweästi huusiwat ja elämöitsiwät ihmiset.

Hannu kohoitti wähän päätänsä ylös taskusta ja filmäili ulos. Mikä hirweä näky! Molemmiin puolin Korwenkaaffia, mutta noin neljäsoja wirstaa hänestä, peuhasi ihmisiä kuin muurahaispesästä. Ja mitkä kirjawat, kamalat joukot! Siellä näkyi suuria sotaherroja loistawine pukuineen ja sotamiehiä jos jonkinlai-

fia. Toiset ratsastivat tulisia, hirnuvia hewosia, toiset jalkaisin potkiivat kenttää. Ja molemmin puolin kaatui ihmisiä joukottain. Huu, kuinka se oli hirmuista! Hannu weti warowasti päänsä sisälle jälleen.

Mutta sotajoukkojen välkentää astuskeli Korwenkaaffi wain hiljoilleen eespäin eikä näkynyt kiirehtiwän ensinkään. — Katsokaa nyt, pojat, — janoi hän lapsille, — tätä julmaa tappelua. Tämä on sotaa. —

— Wai sotaa! — wirkkoivat Hannu ja Heikki yhdellä suulla liiwintaskuista, — hui, ui! — Mutta ulos eivät uskaltaneet katsoa.

— En uskalla katsoa ulos, — janoi Heikki.

— Ettekö pelkää, jättiläinen? — kysyi Hannu.

— En laisinkaan, — wastasi Korwenkaaffi, — katsokaa ulos wain, niin saatte nähdä miten minä itseäni suojelen.

Nyt rohkenivat weljekset pistää päänsä ulos taskuista taas. Heikki hämmästyi julmasti ja huusi: — He ampuvat meidät kuolijaksi. —

— Ei yhtään hätää — lausui lewollisena jättiläinen. Ja nyt näkiwät pojat miten hän paljailla käsillään wain torjui päältänsä kanoonan-kuulia, jotka lennähtiwät läpi ilman. Lumipalloja wain olivat ne Korwenkaafille. Mutta niin kosoilta niitä tuli, että hän ehtimiseen sai hosua ympärilleen. Kiväärin-kuulista hän ei pitänyt lufua ensinkään. Ne eivät häneen pystyneet edes sen werran kuin tawalliseen aika mieheen rakeet. Korwenkaaffi niitä ajoi päältään, jos

tahtoi, puhaltamalla wain. Ja siten tietysti Hannu ja Heikkikin olivat hyvässä turvasa.

Dutoa oli weljesten katsoa jotaa, ja kolkkoa samalla, kamalan kolkkoa! Särkipä oikein sydäntä, kun näki miten molemmin puolin ihmisiä kaatui ja kuoli.

Heikki ja Hannu rupešivat mielinään koko leikistä pois. Mutta Korwenkaaffi luuli, että se heitä humittaisi, jonka tähden wikkalleen wain kulki sotajoukkojen välitse.

— Mennään pois, mennään pois! — huusi Hannu liiwintaskusta.

Mutta Korwenkaaffi tahtoi poikia humittaa wäkinfin ja nahjusteli hymyillen hiljaa edespäin. — Eikö tämä teitä huwita? — hän kysyi lapsilta?

— On nähty kylliksi jo — vastasivat weljekset.

— Mennään oikein likselle Ranskalaisia, niin saatte nähdä komeita herroja filmästä filmään, — arweli Korwenkaaffi ja astui parilla pitkällä askeleella ihan Ranskalaisen sotariwin eteen.

— Katsokaa nyt — janoi hän ja hosui samalla päältään tykin-kuulia, joita tuli yhä tiheämmin, ja puhalteli pois kiväärin-kuulia, joita jatoi kuin wettä taiwaasta.

— Ei, ei, hyi, hyi! — huusi Heikki — lähdetään pois. — Ja molemmat painoivat päänsä alastaskuun.

Mutta sotapaukku oli nyt niin kowaa, ett'ei pienten poikaisten ääntä enää kuullutkaan Korwenkaaffi.

Weljekille tuli yhä kamalampi olla.

Saadaksensa jättiläistä lähtemään, päätti Hannu pistää häntä puufolla kylkeen. Luuli että Korwenkaaffi ehkä sitä tottelisi niinkuin hevonen ruoskaa. Weti siis puukkonja Hannu (sillä puukko hänellä oli, niinkuin maalaispojilla usein on tapana) ja rupefi sillä näwer-telemään Korwenkaaffia kylkeen. Ensimmältä ei tämä tuota ensinkään tuntenut, mutta viimein sytäfi Hannu koko puukonterän jättiläisen nahkaan.

Korwenkaaffi luuli, että joku pitkuinen itikka häntä puri, ja rupefi kynsimään kylkeänjä.

Mutta kun hänen toinen kätenjä siten joutui hojumasta kanonan=kuulia, osafi juuri summaton kuula tulla ja iskeä häntä wasten kasvoja, ja jattuipa se wielä juur nenän-nippuun. Tämä tofin ei moifelie miehelle, kuin Korwenkaaffi, ollut mitään waarallista, sillä tuntuipa se niin kuin lumipallo meidän nenän-nipullemme; mutta lienee se kuitenkin hieman koskenut, koska Korwenkaaffi juuttui.

Hän oli kuitenkin hywänluontoinen mies, ett'ei tahtonut kuulaa lähettäjiä liian ankarasti ranfaista, waan antaa heille wain pienen felfäsaunan. Astui siis Korwenkaaffi keskelle Ranskan sotarimiä ja rupefi jormillaan näppäämään kumoon sotajunkfareita. Plitt! platt! plätt! siinä kuului wain, kun jättiläinen näppäfi ja Ranskalaisia kaatui. Mutta eiwät he kuitenkaan kuolleet. Pelkoon wain joutuivat sotajunkkarit ja rupefiwat juoksemaan pakoon — pakoon tuota kauheaa miestä, sillä he luuliwat häntä itse paholaiseksi. Kaitfi nefin, jotka Korwenkaaffi oli näpännyt kumoon,

nousivat jaloilleen ja turvasivat jäniksen-käpälään. Minoastaan saksalaisten tappamat jäivät kentälle.

Siten oli Korwenkaaffi ajanut pakoon koko Ranskan sotajoukon. Mutta Saksalaiset, kun tämän huomasi, yrittivät heti ajomaan vihollisiansa takaa. Huutaen ja ärjyen lähenivät he sitä puolta, missä Korwenkaaffi seiso, mutta silloin tämä tarttui Ranskalaisien paikalle jättämiin tykkeihin ja rupeesi viskaamaan näitä saksalaisten päälle. Suuria kanoonia lenteli ilmasja wain, jättiläisen lähettämiä kaikki, saksalaisille wasten filmiä. Ja nämäkin nyt hämmästyivät, pelästyivät niin, että rupeesivat kääntymään takaisin. Väistyivät wähitellen tappelu-tanterelta pois, ja niin jäi paljaaffi kahden mahtawan armeijan sotakenttä. Korwenkaaffi oli ne hösunut hajalle.

Kolmas luku.

Matkustajat suurstawat Roomassa.

Tämän toimitettuaan Korwenkaaffi taas rupeesi seitsemän syyllän askeleilla astumaan Afrikan päin.

— Mikähän on, koska niin syhyy kumettani? —
laujui kotwasen kuluttua jättiläinen ja kynsiskeli sitä paikkaa, johon Hannu oli pistänyt puukonsa. Ja siinä oli tämä fiinni vielä. Hannu oli pannut pitkälleen taskun pohjalle, ja Korwenkaaffi weti nyt puukon kuppeesta ulos.

— Kah, kuin on tikku tarttunut nahkaan — hän arveli ja oli heittää puukon menemään, silmäilemättäkään siihen.

— Älkää wiskatko puukkoani pois — lausui nyt Hannu, nousten seisalle ja tavoittaen puukkoansa.

— Hä! Onko se sinun puukkoosi? — sanoi Korwenkaaffi ja katseli weistä. — Hm! Hm!

Hannu kertoi nyt Korwenkaaffille mitä oli tehnyt jaadaksensa häntä sodasta pois ja muistutti samalla heidän sopimuksestaan, että poikien piti hänelle tehdä tepposia.

Tämä selitys hirweästi huvitti Korwenkaaffia, ja hän rupefi nauramaan oikein täyttä kurkkua. — Ha! Ha! Ha! hahatti hän, ja siitä naurusta hypähteli hänen watsansa ja rintansa niin, että poikien oli täysi työ pysyä taskuisja. — Ha! Ha! Ha! teidän pitää aina tuon tuostakin huvittaa minua tepposilla, muuten käy fuljesteleminen ikäväksi — lausui hän.

— No, kyllä koetetaan — wastasi Hannu lakkarista.

— Mutta älkää naurako noin kauheasti, — wirtkoi Heikki toisesta, — minä en pysy lakkarisja.

No, fuljeskeli nyt Korwenkaaffi edespäin wain, lapset taskuisjaan; eikä aikaakaan, niin jo oltiin Italian maasja.

Tultiin sitten tuohon juureen pääkaupunkiin, Rooman wanhaan kaupunkiin, jossa Paawi ukko siihen aikaan hallitsi.

Paawi on mahtawin kirkkoherra mikä vielä koskaan on maan päällä ollut.

Lamupäivällä nyt saapuivat matkustajat Roomaan, ja täällä oli juurustettava.

Mutta kaupungissa oli tän'aamuna kauhea melu ja melske. Italialaiset olivat nostaneet kapinan kirkkoherraansa vastaan, ja hirmuiset kansajoukot seisoiwat Paawi paran palatsin edustalla, tahtoen tunkea sijaan uffoa tappamaan.

Tähän ihmislaumaan astui nyt Korwenkaaffi, ja saatuaan kuulla mitä Italialaiset mieliwät, päätti hän pelastaa Paawin.

— Katsokaa nyt, pojat, miten minä ajan nuo kiukkuiset ihmiset kotiinsa kunkin — sanoi Korwenkaaffi Hannulle ja Heikille.

Siieppasi sitten juurineen päiwineen torilla kaswan hirweän wahman ja pitkän tammen ja rupefi sillä hosumaan Italialaisia ympär' korwia, josta nämä tietysti täyttä wauhtia riensiwät pakoon, pakoon joka haaralle; ja jäi heitä torillekin koko joukko oiottelemaan, Korwenkaafin iskuja saatuaan maistaa. Raikki luulivat, kuten arvata woitten, että paholainen itse oli tullut Paawia pelastamaan.

Mutta Korwenkaaffi se olikin wain, ja niin hän kufisti Italialaisten kapinan Paawia vastaan.

Tätä odottamatonta tapausta oli Paawi katsellut iffunasta ja ihmeteltyt juuresti sitä apua, joka hänelle niin yht'äkkiä tuli.

Mutta nyt huusi torilta Korwenkaaffi ikkunassa seisowalle Paawille:

— Paistakaa paikalla minulle kolme härkää murfinakfi ja tuokaa näille lapsille, jotka mulla on liiwintaskuisjani, parahimmat herkut mitä linnasjanne on.

Tästä käskystä syntyi Paawin pappilasja kowa kiire. Mutta siellä on hyvät paistinpannut, ja wä-hän ajan perästä tuotiinkin Korwenkaafille alas torille juurella lawalla kolme paistettua härkää. Lawa las-kettiin maahan, ja Korwenkaaffi paneikfi pitkälleen wie-reen, mikä häneltä tosin käwi joteskin kömpelösti, pitkä ja wahwa kun oli. Hänen pannesjaan maata sille siwulle, jolla Hannu oli taskun sisäsjä, oliji poika mu-fertunut murskakfi, jos ei hyväsjä ajassa oliji pyö-rähtännyt taskusta ulos.

— Ha! Ha! Ha! — naureskeli Korwenkaaffi — olin sinut aiwan unhottaa.

Nyt kämppi Heikkikin ulos toisesta taskusta ja kiipesi jättiläisen kuwetta myöten alas.

Korwenkaaffi rupesti syömään, ja woi mitä lih-möhkäleitä hänen watsaanja wyöryi! Koko joukko Paawin palwelijoita ja howiherroja tuli torille katsomaan Korwenkaafin syömistä. Wiimein tuli itse Paawikin. Ja hän kiitti kowasti jättiläistä kapinan kufistamisesta. Käskipä wielä palwelijanja tuoda hänelle kolme tyn-nyriä olutta, jotka pian oliwatkin paikalla. Söi ja joi nyt siinä puolesja tunnisja Korwenkaaffi härät ja oluet suuhunja, ett'ei jäänyt ei luunpalaa, ei oluenpi-sarta jälelle.

Mutta Korwenkaakin syödessä oli Paawin rouwa, joka affunasta katseli ateriaa, wiitannut käsillään Hannulle ja Heikille, että tulisivat ylös linnaan, ja eräs hieno howikeikari otti heitä heti kädestä ja talutteli heidät sinne. Ja mikä ihmeen kaunis linna Paawin pappila oli. Multa meni kokonainen wiikko kertoakseni mitä kaikkea weljekset siellä saivat nähdä. Kulta, kulta ja hopeaa, hopeaa wain oli kaikki. Ihmeen kauniita, suuria tauluja, maalauksia riippui seinillä, ja kimeltävät kynttilä-kruunut katosja melkein jokaisivat poikien silmät. Paawin puoliso talutteli lapsukaisia ylt'ympäri ja näytti heille kaikki, pisti heidän taskunsa täyteen makeisia ja juotti heitä Paawin lehmien ihmeellisellä maidolla, joka maistaa hunajalta. Antoi sitten päälle päätteeksi paawitar pojille vielä kaffi kallista kiweä, joita kaffi hywin tallentaa. Ja rupešipa lopulta vielä Hannulta ja Heikiltä kyselemään yhtä ja toista, mutta weljekset eivät osanneet wastata, sillä Seprean kieltä puhui Paawin rouwa.

Saatuansa jäähyväisiksi vielä sitten jos jonkinlaisista syötävää suuhunsa, mielivät pojat taas Korwenkaakin luo. Ja howikeikari saattamaan heitä rappusia alas. Paawin rouwa oli vielä päättänyt lähettää jättiläiselle wahwan ammeellisen wiiniä. Ja kaffi wahvaa miestä kantoivat sitä tangolla alas. Heidän perästään tulivat howikeikari ja pojat. Mutta joukkion täten astuessja alaspäin, rupeš howikeikari waatimaan pojilta noita heidän saamiansa kalliita kiwijä. Tästä wäärästä waatimuksesta juuttui Hamu ja —

äläppäs ollaan! — töyttäsi takaa howikeikaria, niin että tämä putosi pää edellä ammeesen, jota heidän edellä kanneltiin.

Mitä kaikki wiettiin wiini-amme Korwenkaakille. Ja tämä piti hyvänään. Silmät taiwasta kohti kalasti hän ammetta huulilleen ja rupefi juomaan, mutta samassa sai hän howikeikarin suuhunsa.

— Kuka lurjus on pannut samakoita wiiniin?
— lausui hän.

Ja samassa sylki hän howikeikarin ulos suustaan. Joi sitten wiinin loppuun ja tuli hyvin hyvälle tuulelle.

Nyt rupefiwat matkustajamme kuitenkin jäähyväisiä tekemään, sillä suurus oli saatu ja matka jatkettava. Paami kun kuuli, että Korwenkaakki oli menossa Afrikan, tarjosi hänelle laivan, jolla muka saisi purjehdita Wälimeren yli, mutta Korwenkaakki ei siitä huolinut.

Metti nyt wain weljekset taas liiwintaskuihin ja käwi astumaan ulos Roomasta. Mika khytiä menttiin. Heidän tultuansa maaseudulle, kertoi Hannu kuka oli howikeikarin ammeesen töytännyt, ja tämä taas kowasti huwitti jättiläistä.

— Ha! Ha! Ha! — nauroi hän, että metsä kaku. Mutta Heikki ja Hannu nukkuiwat pian fikseen uneen, kumpanenkin taskuunsa.

He oliwatkun kauan kyllä olleet walweilla.

Neljäs luku.

Miten viimein saatutaan Afrikaan.

Korwenkaaffi kuljeskeli nyt hetken aikaa ja saapui, kun saapuikin, jo Välimeren rannalle.

Mutta nyt oli hänellekin tullut uni, että ukko pani hetkeksi lepäämään nurmikolle. Seljälleen asettui hän kuitenkin tällä kertaa, jott'ei musertaisi poikia.

Pian kuitenkin rupeşi Korwenkaaffi kuorjaamaan, ja semmoisen miehen kuorjaamisen verralla ei ole härnkään ammonta mitään. Tästä heräsivät Heikki ja Hannu, ja katsoivat he ulos taskuistaan. Jättiläisen järäjämisestä olivat heidän korvanja mennä umpeen, sillä se oli melkein kowempaa kuin fanoonain pauke oli ollut sotakentällä.

Beljeksjet kiipesivät Korwenkaafin kapeita myöten alas ja päättivät käydä katselemaan maisemaa.

Thana on Italian maa. Murinko paistaa siellä juloisemmasti kuin misjään muualla, ja taiwas on ijäti sininen. Siellä löytyy myös Vesuvion tulivuori, joka joskus ohjentaa tulta ja tulista tuhkaa.

Tämä vuori näkyi pojille, waikk'eivät he tietäneet mikä kummallinen vuori se on. Mutta juuri nyt rupeşi se ohjentamaan tulta. Rauheat tulipylväät nousivat sen kidasta, ja kuumaa tuhkarapaa rupeşi tulwailemaan sen rinteitä alas. Ilma alkoi kuumoittaa, maa

järäsi, vapisi ja rytisi, — ja maailman loppu näkyi olewan käsissä.

Beljekset peljästyivät kowin ja kävivät heti herrättämään Korwenkaakkia. Mutta se ei ollut mitään helppo työ. Kuorsasi Korwenkaakki wain eikä herännyt, waikka Hannu ja Heikki hakkasivat häntä suurilla aidan-seipäillä watjalle.

Nyt lähestyi matkustajia kauhea tuhkatulwa, ja hirmuinen helle seurasi sitä.

Beljekset olivat palamaisillaan. Korwenkaakki wain ei herännyt.

Nyt päättivät Hannu ja Heikki jo hypätä mereen, sillä niin tuli kuuma. Mutta samasja tulla kiiti metsästä päin, joka näkyi vähän matkan päästä, karhu juosten, Italian suuri fontio. Se juoksi ihan poikia vastaan, jotka tietysti taas sitä rupešivat pelkäämään. Mutta karhu käwikin Korwenkaakin kimppuun, tarttui hampahin hänen korwiinsa ja ulvoi julmasti. Tästäkään ei vielä Korwenkaakki herännyt. Mutta nyt rupeši karhu kauheilla käpälistään wetämään jättiläistä tukasta. Ja tämä autti.

— Rah, onko kissa minun hiukisijani? — lausui lewollisesti Korwenkaakki ja aukaisi haukoitellen filmänsä. Roussi sitten, huolimatta karhusta vähääkään, hiljoilleen seijoalle ja katseli ympärilleen. Heti huomasi hän, että tulenohjennus oli waarallista laatua, huomasi myös hätäantyneet matkakumppalinsa rannalla ja astui sanaakaan lausumatta heidän luokseen. Karhun oli jo potkaisut kaksikymmentä kynnärää syrjälle.

Pisti pojat taas liivintaskuihinsa sitten ja heittäytyi selällensä pitkälleen mereen, että wesi räiskyi puoli wirstaa ympärille.

Ja niin rupefi Korwenkaaffi uimaan. Selällään hän ui wain, soutaen käsillensä, ja weljekset säilyiwät ihan kuivina taskuisja. Ja niin oli päästy Besuwion tulituiskestä.

Mutta jättiläisen äsköinen herättäjä, karhu, oli rohkeisjut mielenjä taas ja myöskin syösyt mereen, ruweten uimaan perästä.

Niin uitiin nyt edespäin, Korwenkaaffi edellä ja karhu perässä. Weljesten oli hauska katsella ympärilleen suurella waltamerellä, joka tänään sattui olemaan tyynenä, ja karhun leweä naamakin näytti hywin ystävälliseltä. Pojat eiwät peljänneet ensinkään.

Nyt ui karhu ihan lifelle sitä puolta, jolla Geikki oli taskuisja. Geikki heitti hänelle fourallisen makeisia juuhun, sillä näyttipä karhu parha siltä kuin olisi jostain anonut.

Tästä riemastui karhu hywin ja aukaisi uudestaan juunja, jaadafsensa enemmän. Geikki antoi. Tästä rohkeni karhu wieläkin ja pani käpälänjä Korwenkaaffin tupeelle. Ja mitäs ollakkaan! Ylös kiipefi karhu ja asettui lepäämään jättiläisen watsalle. Tämä ui kaswot hieman taaksepäin, niinkuin selällä uitaessa tehdään, eikä nähnytkään karhun temppea. Mutta tunsi kuitenkin pientä painoa watsallansa ja lausui:

— Jokohan mua panee painajainen? —

— Se on karhu, — vastasi Heikki, — joka on kiivennyt watsallenne. Wiskasin hänelle wäjä makeisia, ja paikalla ryömi hän ylös.

— Ha! Ha! Ha! Ha! Ha! Ha! — rupesti nyt Korwenkaaffi nauramaan. — Sepä oli lystiä. —

Ja niin nauroi Korwenkaaffi nyt, että watsja keikui kuin wene myrskysjä.

Tämmöinen kiikutus taas näkyi kowasti huwittawan karhua, sillä hän rupesti, totta tosiaankin, tanssiin Korwenkaaffin watsalla.

— Karhu tanssii! karhu tanssii! — sanoivat weljet, ja nauramaan rupestiwat hein.

— Wai tanssii? — sanoi Korwenkaaffi — no, sitten onkin se joku kesyt karhu Paawin eläintarhasta.

Ja niin lienee ollutkin, sillä ei Nalle mitään pahaa tehnyt.

Korwenkaaffi oli hyvä uimaan, ja kahdesja tunnissa souteli hän Wälimeren yli. Ja niin tultiin, jättiläisen nauraessa ja karhun tanssiesja hänen watsallaan, — Afrikan rantaan.

Wiides luku.

Tapahtset Afrikassa.

Korwenkaaffi astui maalle. Märkänä hän oli hywin, mutta Afrikan kuuma kesä pian kuivasi.

Afrikan rannalla oli eräs kaupunki, jossa löytyi ranskalaista jotawäkeä, sillä Ranskalaiset jotiwat kaiffialla maan päällä.

Tätä kaupunkia kohtaan astui nyt Korwenkaaffi. Kun sotamiehet näkivät hänen tuleman, peljästyivät he hirveästi kauheaa miestä ja rupesivat häntä ampumaan kanoonilla. Mutta jättiläinen torjui taas kuulia päältään kuin lumipalloja wain ja astui ihan Ranskalai-
sten keskelle.

Nyt tarttui eräs sotamies miekkaansa ja pisti sillä Korwenkaaffia takaapäin hartioihin.

— Kuka pistelee minua neulalla? — janoi suuttuen jättiläinen. Huomasi sitten pistävän sotamiehen, asetti hänen siivosti kämmenelleen ja näppäsi häntä formillaan, jotta mies parha lensi puoli wirstaa ulos kaupungista.

Tästä juuttuivat kowasti Ranskalaiset ja rupesivat hirveän juurella tykillä pommittamaan Korwenkaaffia. Mutta tämä astui tykin luo, sieppasi sen käsiinsä, nosti olallensa ja rupefi pötkimään tiehensä, pistettyään vielä puoli tusinaa maalla makaavia tykinkuusia takin-taskuihinsa ja kaksi ruutisäkkiä housun-taskuihin. Niin hän lähti tiehensä, pojat yhä taskuisia.

Mutta karhu? miten oli sen käynyt. Se oli kohta, Korwenkaafin noustua maalle, kiivennyt hänen toijelle olalleen ja nyt koko ajan istunut siinä siivosti kuin fisja.

Näin kummallisesti warustettuna lähti nyt Korwenkaaffi kulkemaan poikki Saharan äärettömän hiekkameren, jossa satojen penikulmien pituudelta ei näe puuta, ei ruohon karvaa. Mutta muutamassa tunnissa kulki jättiläinen sen halki.

Ja nyt tultiin warseinaiseen sydän-Afrikaan, jossa jalopeuroja, elehwantteja ja williä ihmisiä asuu.

Ensiksi tuli matkueuttamme vastaan ääretön joukko willijä, mustia kaikki kuin nokipefat. Nämä ampuivat Korwenkaakkia nuolillaan, sillä heillä ei ole oikeita pys-syjä, mutta jättiläinen ei ollut heistä millänjäkään. Rupefi wain kauheasti huutamaan: „Kaak! Kaak! Kaak!“ Huusi niin että kaikui metsä ylt' ympäriltä ja ilma puh-jeta oli. Siitä huuto-äänestä oli hän aikoinaan ni-mensäkin saanut.

Ja tätä julmaa huutoa, jota pojatkin taskuisia pelkäsiwät ja sormet korwissa kokiwat kärjiä, pelkäsiwät willit hirweästi ja lähtiwät jok'ainoa sorffa, jalat suorassa, pakoon.

— Kaak! Kaak! Kaak! — huusi Korwenkaakki nyt oikein woimiensa takaa, ja pian oli koko joukko williä wapaa.

Mutta sen sijaan rupefi ilmestymään Afrikan hir-wittäviä peto-eläimiä.

Ensiksi tuli penjastosta juosten mahdottoman pitkä eläin hirweän tuuhealla harjalla.

— Brr! — janoi karhu Korwenkaakin olkapäältä.

— Mikä on tuo kauhea eläin — kyysi Hannu, katsoen ulos taskusta.

— Se on leijona eli jalopeura, kaikkein eläinten kuningas — wastasi Korwenkaakki.

Jalopeura katsoo tuijotti juurilla silmillään karhua Korwenkaakin olkapäällä ja pani watsalleen kuin kissa, joka wäijyy hiirtä. Toiwoi warmaanikin Nallesta pais-

tin itselleen jaaman. Mutta Korwenkaaffi ajetti tyf-
kinjä maahan, sieppasi kuusen metsästä ja hosui sillä
tuon tuiman kuninkaan pois. Pakoon lähti jalopeura.

No, mutta tuli nyt koko joukko muitakin eläimiä,
joiden nimejä ja muotoja en jouda kertomaan. Kaikki
olivat ne kummallisia ja pojille ihan outoja.

Korwenkaaffi hosui ne siivosti pois tieltä, pani
kanoonan olalleen ja lähti matkaan.

Hänen hetken aikaa kuljettuaan tuli viimein eleh-
wantti vastaan, tuli yksi, tuli kaksi, tuli kolmekin —
ja jopa viimein koko joukko noita kauhean suuria eläi-
miä, joilla on kowin paksu nahka ja parin syllän pi-
tuinen kärjä.

Ensimmäinen niistä lähestyi Korwenkaaffia takaa
ja sieppasi kärjällään karhun hänen olkapäältään. Tästä
juuttui jättiläinen, otti kanoonan toiselta olkapäältään
ja siivasi sillä elehwanttia päähän, jotta tämä oli kaa-
tua jo. Mutta elehwanttikin on wahwa eläin, ja sai
nyt Korwenkaaffi tekemistä.

Sirweän wihaisena ryntäsi elehwantti häntä was-
taan ja antoi aika iskun Korwenkaafille kärjällään. Ja
kun toiset elehwantit tämän huomasiwat, yrittivät he-
kin käydä jättiläisen kimppuun.

Mutta silloin päätti jo Korwenkaaffi ladata ka-
noonansa ja ampua heihin. Pani siis kanoonaan aika
määrän ruutia ja kaksi kuula, weti tulukijilla tulta (sillä
tulukijia käytti jättiläinen), ojensi kanoonaa, niinkuin
tavallinen mies pysyvä, ja ampui niin — käfiltä wain
— keskelle elehwantti-parwea. Näistä kaatui heti pai-

kalla kaffi — ja toiset lähtivät pafoon, peljästyneinä paukauksesta kowin.

Niin niistä päästiin. Karhukin, jonka ensimmäinen elehwantti oli wiskannut monta syltää metsään, tuli eheänä takaisin ja istui matkustajien wiereen.

Korwenkaaffi laski nyt pojat taskuistaan ja pani hetkeksi lewähtämään. Tällä kertaa ei nuffunut kuitenkään, waan nousi wähän ajan perästä ylös, otti puukonja (se oli kahden kynnärän pituinen), ja rupesti nylkemään kahta kuollutta elehwanttia.

— Tässä nyt on saapasnahkani — lausui hän.

Kuudes luku.

Kotimatka.

Mutta jo on aika lopettaa kertomukseni. Se wenyi jo liian pitkäksi. Kerron siis nyt lyhyesti wain miten sitten käwi.

Kun elehwantit olivat nyljettyt, pani Korwenkaaffi niiden nahat hetkeksi kuiwamaan. Ja pian kuiwaa Afrikan kesa.

Kokosi nyt jättiläinen lopuksi muutamia ihania hedelmiä korkeista puista ja antoi pojille syödä, josta nämä hywin täytyiwät. Korwenkaaffi itse ja karhu söiwät puolestaan elehwantin lihaa. Kääri sitten Korwenkaaffi kuiwatut nahat kokoon, sitoi ne lujasti puun oksilla kiinni ja ripusti koko käärnyn kaulaanja. Karhu kiipeäsi hänen olalleen. Ja näin ruwettiin tekemään

totimatkaa. Pojat olivat jo, jättiläisen syödessä ja ihan hänen huomaamattansa, kiivenneet liivin-tas-kuihin.

— Missä olette, pojat? — kysyi jättiläinen.

— Älä hiisku mitään, Heikki, saa nähdä älyääkö hän, että olemme taskuisja jo, — kuisfasi Hannu toisesta taskusta welsjelleen.

— Missä olette, pojat? — huusi Korwenkaaffi.

Mutta jamaassa tuli takaapäin juosten eräs hywin juuri elehwantti ja asettui ihan Korwenkaafin jalkojen wäliin. (Niin pitkä oli jättiläinen, että tämäkin laatuun käwi). Kohoitti sitten selkäänsä hieman elehwantti, ja Korwenkaaffi jäi siihen kahden reisän istumaan — hirweän hämmästyksissään tämmöisestä tapauksesta. Elehwantti oli aiwan outoa lajia. Ja nyt se rupefi juoksemaan hirweää wauhtia, niin ett'ei Korwenkaaffi siinä hätä-hädässä osannut heittäytyä selästä. Kanoona oli hältä jäänyt.

Oli tuo tawattoman juuri elukka jo juossut pitkät matkat, kun Korwenkaafin mieleen muistui, ett'ei poikia ollutkaan muassa, niinkuin hän luuli.

— Woi poikiani, poikiani! — waiferoitsi hän — rakkaita matkatoveriani! mihin jäivät nyt? —

Kowasti rupefi itkemään jättiläinen parka. Ja jemmaisen miehen itku on kuin ranffasade. Tulwana vuosiwat kyyneleet hänen silmistään ja kastelivat koko hänen rintansa, ja wyörji niitä kannuttain hänen liivin-taskuihinsafin. Mutta tästä tuli pojille paha olla, sillä taskuisjahan he olivat. Kowasti kastuivat pojat.

— Heretkää itkemästä jo — huusi viimein Heiffé —
— tallellahan me olemme.

— Hä? — sanoi Korwenkaaffi — sielläkö te olet-
tekin? No, Jumalan kiitos! Milloin kiipesitte sinne.

— Teidän syödesjänne — vastasivat pojat.

— Wai niin! Ha! Ha! Ha! Ha! Ha! Ha! kuinka
olin tyhmä minä. No, Jumalan kiitos! — sanoi Kor-
wenkaaffi. Sitä oli nauruksi muuttunut. —

Gespäin kulki nyt elehwantti kauhean pitkät mat-
kat, kulki koko Afrikan läpi, kierteli Välimeren ja saa-
pui viimein Eurooppaan — jättiläinen selässä yhä ja
hirveästi läähöttäen.

En tiedä lieneekö sitä jättiläinen ohjannut, wai mi-
ten lienee ollut, mutta Turkin ja Wenäjänmaan-
kin poikki juoksi elehwantti sitten vielä täyttä lauffaa, kun-
nes viimein tultiin Pietariin.

Tänne pyhähtyi viimein tuo jättiläiseläin.

— Kiitoksia paljon kyydistä; se jäästi multa monta
askelta — sanoi Korwenkaaffi ja astui selästä.

Pietarilaiset hirveästi ihmettelivät koko tätä kum-
mallista matkuetta, ja „wot! wot!“ huusivat he, osoit-
taen formillaan jättiläisihmistä ja jättiläiseläintä.

Mutta elehwantin myi Korwenkaaffi Keisarille, ja
vielä tänäänkin on se nähtävänä keisarillisesja eläin-
tarhassa. Ja sinne jätti jättiläinen paawin karhunkin,
jonka tanssia siellä saat kymmenestä kopekasta nähdä.

Mutta itse lähti Korwenkaaffi, pojat taskuisja,
kotimaille. Ja pian kyllä oltiin suutarin pihalla.

Nuo kauniit ja kalliit helmet, jotka pojat olivat Paawin rouwalta saaneet, näyttivät nämä nyt isälleen, mutta Jisakki ei niiden arwoa ymmärtänyt. Korwenkaakki katjeli niitä kuitenkin suurin silmin.

— Saanko minä nuo? — kysyi hän.

— Ottakaa pois, mitä minä niillä teen! — arweli Jisakki.

Korwenkaakki ne otti, jätti Jisakille elehwantin-nahat, teki jäähywäiset ja lähti korpeen.

Mutta syksyn kuluesja teki suutari noista suurista, wahwoista nahoista fitten Korwenkaakille saappaat ja sai, kun Korwenkaakki niitä lokakuun lopulla tuli perimään, mahdottoman suuren työpalkan. —

Mutta saappaat saatuansa näytti Korwenkaakki Jisakille ja hänen pojilleen vielä Paawin rouwan helmiä ja janoi:

— Hywästi nyt Jisakki, Hannu ja Heikki. Ette näe minua koskaan enää. Nämä helmet tekewät minut onnelliseksi. Kun niitä suusjani pidän, olen minä näkymätön. Ja se on mulle onnea se, sillä tukalaa on näin pitkänä itseänsä näyttää ihmisille. He minua pelkäävät ja naurawat wain.

Pisti fitten jättiläinen helmet suuhunsa ja joutui paikalla näkymättömäksi. Eikä häntä sen kowemmin ole nähtyffkään.

Mutta jos jolloinkin, sywäsä korwesja kulkiesjanne, kuulette kowan äänen huutawan: „Kaak! Kaak! Kaak!“ niin Korwenkaakki se on, joka siellä näkymätönnä huutaa.

Niin pitkä oli se satu.

No, jopas jotakin!

 n olkikattoinen tölli
 Kalteella kankahan,
 Ja Halli, Hilli ja Hölli
 Nähdään sit' asuvan.

He varsin vikkelät veikot
 Onpi ja, katsokaa,
 Myös herrankaltaiset keikot.
 Eipä nyt hullumpaa!

Heikki, Hilma ja Halli.

Halli haukkui ja hampaitansa
 Näytti nuivasti Heikillen;
 Heikki huima hän ruoskallansa
 Koppoi Hallia korvillen.
 Halli silmittömäksi suuttui,
 Heti hampahin Heikkiin puuttui,
 Puri pahasti, ja — ai! ai! —
 Heikki sormehen haavan sai.

Halli haukkui ja hampaitansa
 Näytti nuivasti Hilmallen;
 Hilma hiljainen sormillansa
 Pyyhki karvoja koirasen.
 Halli nuolasi mielissänsä
 Kättä Hilmasen kielellänsä.
 Siinä Hilmalla haavanen,
 Halli nuoli ja — poisti sen.

Ahtolan häät.

 oli kerran poika pöppö,
 Antti nimeltänsä.
 Saara serkku, tyttö töppö,
 Oli ystävänsä.

Antti asui Anttilassa,
 Järven tällä puolla,
 Saara taasen Saarelassa,
 Tuolla puolen tuolla.

Ikävystyi aikojansa
 Pikku Antti kerran:
 Mieli teki serkkuansa
 Nähdä nuoren herran.

Oli hällä kämmenessä
 Uusi sorapilli.
 Vinkui sillä kävellessä
 Niinkuin kissa-killi.

Mutta Antti, vettä karta;
 Sillä, poika, tiedä:
 Veden ukko ruohoparta
 Saattaisi sun viedä.

Ei, — jo niemi-kannikalle
 Menee pikku Antti.
 Soittaa siinä Ahtolalle
 Meidän musikantti.

„Sepä vasta kulta-kukko!“
 Mietti mielessänsä
 Aaltoloissa Ahto ukko,
 Väänti viiksiänsä.

Ahto ukko hallitseepi
 Veden kaiken kansan,
 Pahusillaan pisteleepi
 Poikasille ansan.

Niinpä Ahto Antillenkin
 Verkon heitti veestä.
 Sai niin Antti aika kenkin,
 Kiitti myös sen eestä.

Väänti siinä verkkoansa
 Kuivaks' muka Antti.
 — Ahdoll' oil jo hallussansa
 Meidän musikantti.

Veti verkon aaltoloihin
 Ruohoparta ukko.
 Sinne kalakammioihin
 Meni pillikukko.

Ahdoll' onpi Ahtolassa
 Kuusi suurta luolaa.
 Ovet niiden hopeassa,
 Seinät sulaa suolaa.

Vei nyt Ahto pikku Antin
 Noitaluoliin näihin;
 Tahtoi muka musikantin
 Tyttärensä häihin.

Vellamolla, emännällä,
 Kiire oli kohta.
 Ryhtyi aika häälinällä
 Leikkaamahan lohta.

Ahto käski: „kyllä joudat
 Tuohon, akka, vasta;
 Laita, ettäs kohda noudat
 Saaran Saarelasta!“

Akka lähti lainehille,
 Verkko kädessänsä.
 Sen hän pikku tyttösille
 Iskee ilveillänsä.

Sattui Saara rannikolla
 Olla leikkimässä.
 Siitä akka Vellamolla
 Oli apu tässä.

Laski verkon tyttöselle.
 Tyttö siihen kaatu.
 Sillä lailla Vellamolle
 Saara oli saatu.

Ui nyt akka luolillensa,
 Tyttö muassansa.
 Antoi Saaran ukollensa,
 Oli toimissansa.

Antti näki orpanansa,
 Onneansa kiitti. —
 Sillä lailla järvikansa
 Lapset yhteen liitti.

Ahto ukko tytöllensä
 Valmisti nyt häitä.
 Akka rykyti toimehensa,
 Paisti kalan-päitä.

Jopa kaikki Ahtolaiset
 Joutui saapuville.
 Saapui sinne poi'at, naiset
 Ahdon alttarille.

Vihki Ahto tyttärensä,
 Nuoren kaunokaisen,
 Vastaiselle vävyllensä,
 Joka niin sai naisen.

Siellä sitten Ahtolaiset
 Hyppelivät häitä.
 Siellä naiset, nuorukaiset
 Keikuttelit päitä.

Oli siinä pikku Antti
 Heidän lystinänsä.
 Soitti meidän musikantti
 Sorapilliänsä.

Pikku Saara Saarelasta
 Lauloi iloissansa.
 Hänestäpä hovin vasta
 Saikin koko kansa.

Oiva oli laulannossa
 Tyttö tallarainen,
 Sanoi kaikki karkelossa,
 Luulenpa mä vainen.

Mutta jopa pikku Antti —
 Uskoa et taida? —
 Meidän pikku musikantti
 Tahtoi Saaran naida.

Silloin kääri Ahto Antin
 Lapsen-kapalolle,
 Saattoi meidän musikantin
 Kotirannikolle.

Saarasenkin Vellamoinen
 Saarelahan laitti.
 Naimatuuma moisen-moinen
 Lasten liiton taitti.

Niinpä se nyt kuitenkin on —
 Näin mä kerran unta —,
 Että heistä sittemmin on
 Tullut pariskunta.

Kummallinen puuhewonen.

Joulujatu.

No, hyvät pojat ja tytöt, mitä luulette saavanne joululahjaksi tän' iltana? Niin, sitä tietysti en tiedä minä, mutta kerronpa teille sen sijaan eräästä puuhewosesta, jonka pikkukalle viisi vuotta sitten joulu-iltana sai lahjaksi. Se on oikein tosi jatu ja hyvin kummallinen. Kuulkaa nyt!

Pikkukalle oli siis saanut puuhewosen, niin suuren, että hän saattoi istua kahden reisin selässä. Hän oli aivan ihastunut Ruskoonsa (niin hän sitä nimitti) ja oli nyt mielestänsä oikein aika mies, kun hänellä oli hewonen. Koko illan otteli hän nyt sen kanssa, jotta meidän oikein kävi Rusko parkaa jääli, ja Kalle itsekin rupeesi wähitellen hikoilemaan. Kuitenkin puuhewosi hänen päänsä kowin, miten muka hän ja Rusko talwen kullessa lähtisivät onneansa koettamaan kaikkiin kilpa-ajoihin, taikka miten he matkustaisivat Wenäjän ja Turkin sotaan, jota silloin par'aikaa käytiin ja josta Kalle oli kuullut puhuttawan. Mutta miten lieneekin Kalle ratjastanut ja tuulentupiaan rakennellut, wäsyi

hän viimein niin, että suostuikin menemään levolle. Hän wiettiin siis wuoteelle, ja puuhewosen piti seisoman sängyn wieresjä. Mutta uni ei tehnyt kiirettä. Kalle makasi siinä wain, aprikoiden filpa-ajoja, Ruskoa ja sotaa. Ja nyt rupeji kowin kummallisia tapahtumia tulemaan. Tästä wasta alkaakin oikeastaan tämä merkillinen kertomus.

Miten siis lienee ollutkaan, alkoi puuhewonen aiwan yht'äkkiä paijumaan ja paihui paijumistaan kauhean suureksi, ett'ei koskaan ole olemassa ollut niin suurta puuhewosta eikä oikeakaan hewosta. Se käwi suureksi kuin suurin kirko. — Mutta kuinka se on mahdollista? — te kysytte — olisihan se silloin puhkaisjut hajalle koko Kallen kotikartanon. — Sitä asiaa en osakaan jelittää. Lienee tässä tapahtunut yksi maailman seitsemästä ihmeestä. Oli miten oli, puuhewonen oli joutunut kauheaksi kummitukseksi. Ja kummallisinta kaikesta oli, että se oli täynnään ihmisiä, sotilaita päälle päätteeksi kaikki wielä. Ja näiden joukosja oli Kalle itse. Mutta hän ei ollut enää pikku Kalle, waan suuri ja wahwa Kalle. Waan eipä Kallekaan enää; häntä mairnittiin, näet, komealla nimellä Ukilleys, joka tosin hieinan soipi Kallelle, mutta sukulaisuus on kuitenkin hywin hieno. — No, mutta tähän on aiwan luonnontonta, — sanotte te. — Olkoon wain, mutta Kallen mielestä ainakin oli se ihan luonnollista ja täyttä totta. Oli siellä nyt koko joukko sotilaita puuhewosesja. Ja hewonen sijaili erään suuren, wanhan kaupungin edustalla. Troiaksi sanottiin sitä kaupunkia. Mutta nyt

tapahtui se tapaus, että hevonen hinattiin kaupungin portista sisään sinne, — ja yks' kaks' syntyi hirveä meteli Troian kaupungissa. Sillä kaikki sotilaat hypäsivät ulos hevosesta ja rupešivat lyömään, hätäyttämään Troialais-parvoja, jotka eivät olleet aavistaneetkaan, että vihollisia sotilaita olisi kätkettynä puuhewosesja. Ja kenpä moista luulisiikaan? Mutta niin on tässä maailmassa usein: kun ei tahdo uskoa sitä, mikä mahdottomalta näyttää, niin tulee petetyksi. Niin kävi nyt Troialaistenkin. Viholliset sotilaat olivat tällä tavoin (Kallen puuhewosesja) piilokkali kaupunkiin tulleet. Kalle eli oikeastaan Akilleys, joka oli komeassa jota-ajussa, hälläkin oli paha mielesjä Troialaisille ja antoi heille ankarasti selkään. Miehuullinen, uskalias hän oli, mutta mikä kumma se, kun hän, näet, oli tullut niin ihmeelliseksi, ett'ei voita häntä haavoittaa muuhun paikkaan kuin kantapäähän. Luottaen tähän etuun, pieksi hän sentähden kurjat Troialaiset pahapäiväisiksi, eivätkä mitkään iskut häneen pystyneet. Mutta wihdoin saatiin Troiassa wihä siitä, että Akilleystä voitaisiin kantapäihin haavoittaa, ja paikalla esiintyi nyt eräs junkkari, joka pisti häntä tuohon arkaan paikkaan. Saattaisi luulla, että Akilleys oli tartunut jäniksen-käpälään, sillä silloin woipi helposti tulla haavoitetuksi kantapäähän, mutta Akilleys oli liian urhoollinen sankari juostakseen pafoon. Kuitenkin on wijaasta maroa kantapäitään. Mutta siinä makasi nyt Akilleys parka — kuolleena. Oli hän sankarin kuoleman saanut. Ja sehän on jotakin juuren juurta täs-

jä maailmassa. Mikilleyn ystävät kuitenkin kowasti suutuivat tästä seikasta ja tekivät viimein ihan lopun koko kaupungista. Sitten matkustivat he kotiansa, huolimatta mistään. Ja koko tapauksen oli tuo kummallinen puuhewonen aikaan jaanut.

Mutta luulette kai nyt, että satuni on lopussa? Silloin erehdytte. Sillä miten lienee ollutkin, tuo suuri puuhewonen kävi vähitellen pienemmäksi, mutta tämän muutoksen ohessa tapahtui toinenkin. Se muuttui, näet, eläväksi ja samassa hyvin kauniiksi. Eloisena tästä muutoksesta kohtalossaan oli se wallan ylpeä luonnoltaan eikä päästänyt ketään jalkäänsä. Olipa kuitenkin yksi, jolle tämä onnistui. Se oli nuori, pulkka kuningas, jonka nimi oli Aleksander. Ja kenen luulette tämän Aleksander'in olleen? Se oli, totta tosin, pikku Kalle, joka oli kaatunut Troian tappelukentällä. Kuuluu nyt tosin hyvin kummalta tuo, että ihminen noin yht'äkkiä ilmestyy toisena, sittenkun jo on jotakentälle kuollut, mutta olipa vähän ennen puuhewosen eläväksi muuttumista ollut olemassa hyvin oppinut herra, jonka nimi oli Pythagoras, ja hän oli väittänyt, että nämä tämmöiset muuttumiset toisesta ihmisestä toiseksi olivat muka ihan paikallaan ja aivan luonnollista laatua. Sen mukaan se siis ei ollut niin erinomaisen kummallista, että Mikilleys ja puuhewonen sitten taas ilmestyivät nuorena Aleksander kuninkaana ja oikeana hevosena. Sewosta sanottiin nyt Bukefaloksi. Aleksander alkoi miettiä miten hän lähtisi Troian maisemille taas kostaaksensa Mikilleyn kuoleman. Hän hyppäsi sen-

tähden Bufefalon jalkaan, otti vanhat ystävänsä mukaansa ja näytti Troialaisille, että Akilleyn haahmo oli peljättävä olento. Hän kufisti nyt kaikki Troian ympärillä olevat maat ja tuli wallan suureksi herraksi ja kuninkaaksi. Hän sääti myös, sillä hän oli viisas mies, voitetuille maille viisaat lait ja lewitti onnea ympärilleen. Se oli hänen kostonsa. Mutta miten lienee ollutkin, niin kuoli pikku Kalle eli Aleksander — piti sanomani — taas; mutta kaikki kansakunnat mainitsivat häntä nimellä Suuri, sillä kaikki oliwat hänestä kowasti pitäneet.

Mutta Bufefalon eli Kallen puuhewosen käwi niin, että se muuttui toiseksi hewoseksi, ihon eläväksi taas. Sitä sanottiin Cincinnatoksi, ja nytkin oli se ylpeä ja ylhäinen. Mutta joka kerta kun tuo kummallinen puuhewonen muuttui, oli pikku Kallenkin muuttuminen. Paras se onkin, että hewosilla on omistajat, muutoin käynwät he willihewosiksi. Ja kost'ei Kallen puuhewosella tietysti muuta omistajaa ollut kuin Kalle itse, niin oli se warsin paikallaan, että Cincinnato jai Kallen omistajaksi. Mutta Kalle ei ollut enää Aleksander, waan sanottiin häntä nyt Caligulaksi, joka nimi myöskin wä hän wivahtaa Kalleen päin. Hän oli nyt tullut wallan mahtawaksi, kamoittawaksi keisariksi. Mutta samalla oli hän käynyt niin ylpeäksi wanhoista sankaritöistään Akilleynä ja Aleksanderina, että hän katseli ylenkatseella ihmismeljiään ja piti itseään ja Cincinnatoa maailman oiwallisimpinä olentoina. Sentähden pani hän, huolimatta enää jotaretkistä, alamaisensa

pasjaamaan itseään pöydässä ja Cincinnatoa myös. Niin pitkälle meni, että waltakunnan suurimmat wirkamiehet jaiwat olla pasjareina hewojelle, jota rawittiin wiinillä ja sokurifakuilla kultamaljoista. Se on toden totta. Mutta jemmaiseen menetystapaan juuttuivat viimein sekä wirkamiehet että muut alamaiset. Sentähden lähetettiin Cincinnato, Caligula selässä, Kyöpelin wuorelle.

Mutta, niinkuin luultawasti tiedätte, ei ole ollenkaan hupaista Kyöpelin wuorella. Sentähden käwi nyt niin, että Kalle ja tuo kunnallinen puuhewonen äkkiarwaamatta ilmestyiwät maailmasja taas. Mutta heisjä oli nytkin tapahtunut suuri muutos. Cincinnato oli muuttunut wanhaksi koniksi, ja Caligula oli lätistynyt laihaiksi, wähäiseksi moukkeherraksi. Kuitenkin kuwiteli Kalle olewanja Aleksleynä tai Aleksanderina tai Caligulana ja tahtoi ryhtyä sotatöihin taas. Hän oli omaksunut ylpeän nimen Don Quirote ja janoi hewostansa Rosinanteksi. He lähtiwät ulos sotaretkille. Mutta ajat oliwat, Caligulan kadottua, käyneet niin rauhallisiksi, ett'ei kukaan huolinut sodista enää. Don Quirote ja Rosinante wain oliwat sitä mieltä, että sotia pitää, ja sentähden ryhtyiwät he kaikkenmoisiin hullutuksiin. Moukkeherra parka, jolla oli hywin surullinen muoto, luuli näkewänsä wihollisia kaikkialla ja taisteli tuulimyllyjä ja lammaslaumoja vastaan. Mutta ihmiset häntä nauroiwat wain. Mitä siihen sanotte, hywät ystäwät? Kallesta oli tullut suuri narri. Onpa kuitenkin paljon jemmaisia narmia tässä maailmasja,

jotta kuulevat olewansa mitä eivät oikeastaan ole. Bihdoin kuitenkin Kalle heräsi kuwituksestaan, ja se oli hyvä, sillä Don Quijotesta ei warmaankaan olisi woinut tulla mitä Kallesta sittemmin tuli. Rosinante parka muuttuu siis nyt taasen uudestaan ja käypi kummallisintakin kummallisemmaksi. Hän saa, näet, hywin kepeän ruumiin ja päälle päätteeksi vielä siivet, jotta pystyy lentämään. Hän on niin kepeä, että huilah-
taa ylös tähti-ilmoihin saakkaa ja kantaa selänsä-istujan toisiin maailmoihin, Venus- ja Mars-tähtiin. Hänen lentoansa ei, näet, rajoita mikään awaruus. Eikä häntä rajoita aikakaan, sillä hän woi, miten mielih wain, oleskella entisyydessä, nykyisyydessä taikka tulewaisuudessa. Semmoinen muutos tapahtui nyt tuolle kummalliselle puuhewoselle, ja nimekseen sai hän Pegaso. Mutta kun hän on niin hieno ja utuinen, woipi, aina tuulen mukaan, pukeutua eri muotoihin. Wälin hän on mahtawa, woimakas ja kaunis, wälin taasen keho ja kurja ja hölläsiipinen, jotta juur olisi omiansa eläin-
suojelus-seuralle. Selänsä istujaa sanotaan tavallisesti Apolloksi, mutta pitää hän mielin määrin muitakin nimiä, sillä onpa ratsastaja hywin hieno ja haaweinen. Niin oli siis Rusko ruwennut Pegasoksi ja Kalle Apolloski. Pegaso heittäytyi nyt ensiksi entisyyteen, ja Apollo nimitti itseään Homeroski. Se olivat korkealla maailman ylä-ilmoisja, melkein näkymättömissä maapallon ajukkaille, mutta kuului Apollon ääni. Hänen työnsä on, näet, laulaminen. Niin lauloi Homero noita wanhoja muistoja Troiasta, Akilleyn kuolemaa ja hä-

nen ystävänsä kulkua kotimaahan. Toinen kerta oli Apollolla nimenä Virgilio, ja silloin hän lauloi voitettujen Troialaisten muuttorekkestä muille maille. Sitten oli hän myöskin Ovidio ja lauloi merkillisistä muutoksista, joita hän nimitti metamorfoseiksi. Ja vieläpä oli hänen nimensä Cerwanteskin, joka kertoeli kuvitusta ritarista Don Quirote. Nämä kaikki asiat tunsiikin laulaja paraiten itse, kuten arvaatten. Apollolla oli sitten vielä monta muutakin nimeä maailmassa. Toisinaan hän oli oivallinen, loistawa laulaja, ja ihmiset kuultelivat ihastuksella hänen järeleitään. Toisinaan oli hän suuri narri ja Pegaso kowin laihana. Kerrankin oli Apollo Goethe nimeltään ja lauloi silloin jylhiä wiisauden wirsiä. Kerran Aleksis Kivi, ja kynnelfilmen itse ihastutti hän silloin isänmaansa kansan, Pegason ollessa wälin juhlallisena, wälin huliwilinä.

Mutta on jo aika lopettaa jatuni. Siisään wain vielä, että Pegaso joskus oli aika pelkuri, sillä waarallistahan oli tuolla ylä-ilmoisja lennellä. Silloin pelkäsi Apollokin ja kätkeytyi aina johonkin walenimeen, ollen n. s. pseudonymona, mikä onkin wiisahinta kun kowasti pelkää. Wälistä oli niinkin, että Apollo ainoastaan luuli olewansa suuri laulaja, niinkuin ennen Don Quirote oli itseänsä suureksi sankariksi luullut. Mutta silloin on aina parasta tulla takaisin todellisuuden maailmaan ja irtautua kuvituksesta. Niin kävi nyt kummallisen puuhewosemmekin. Apollo luuli wimein itseänsä Sammoksi, ja silloin tapahtui se onnel-

linen tapaus, että ratfästaja hevosiineen päivineen, jotka molemmat, niinkuin Don Quirote ja Rosinante, olivat olemassa kowin kurjissa muodoissa, yht'äkkiä putosivat alas korkeista utu-ilmoistaan, että wingahtimain, ja Kalle, joka puuhewosensa kanssa oli niin monet muutokset ja vaiheet kestännyt, huomasi olewansa — sängyssä, ja Rusko seisoj sen vieressä. Kaikki oli kuten ennenkin: pikkukalle oli pikkukalle, ja puuhewonen oli Rusko.

Ja niin loppuu satu kummallisesta puuhewosesta.

Joulu-enkeli.

Tähtikirkkahana jouluyönä

Enkel' istui pilven reunalla.

Kävi katse, kaunis, armahainen

Hänen sinisistä silmistään.

Sinisilmäili hän ympärilleen:

Koko enkelparvi taivahan

Tuossa tuokiossa tanssiin riensi;

Taivon valo kävi kirkkaammaks'.

Jos oil tuikkivassa tähtelässä

Hetki surua ja vaivaa vain,

Katos' enkelin se katsomalla,

Ja jo riemueli taivas taas.

Mutta päällä maan ei kenkään nähnyt
 Silmäilystä sulon enkelin,
 Nähnyt katsantons' ei kirkkautta.
 Tietty tääll' ei hänen olostaan.

Silloin autuaana, armahaisna
 Tuli joulu-ilta taivainen:
 Alas astui meidän maamme päälle
 Joulu-enkel' ylä-ilmoista.

Ihmiset jo kaikki ilostuivat
 Katsannosta kauniin enkelin.
 Kirkkahammaks' tämä katsehensa
 Ennen-entistä oil käynytkin.

Haihtuvatpa kaikki haikeamme,
 Enkel'-ehtoista kun katsomme.
 Hellähempuna hän hymyileepi,
 Luojaa luottavaisna rukoilee.

Jos et häntä havaitsevas' luule,
 Katso *lasten* lempikasvoja.
 Heidän kirkkahissa katseissansa
 Sai hän maallisen jo muotonsa.

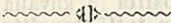
Enkel'-ehtoisen mä kyllä huomaan.
 Huomaan, kuinka hempu hymyilee
 Lempiväisnä, !empeänä mulle
 Pikku Selman sinisilmistä.

SISÄLLYS.

	Sivu.
Runotar	3.
Satu Paavosta, Liisasta, Keisarin kotkasta ja Keisarista:	
1 Luku. Kuinka Paavo ja Liisa tulevat Keisarin hoviin	5.
2 Luku. Mitä Paavo ja Liisa näkevät Keisarin luona ja kuinka he jälleen tulevat kotia	7.
Mehiläisen kosto	15.
Pikku Paavon sankariteko jouluaattona:	
1 Luku. Pikku Paavo lähtee metsään joulu-kuusta hakkaamaan	16.
2 Luku. Jossa kerrotaan Vuorenpeikosta ja miten Paavo tuli ihan toisaalle kuin itse halusi	17.
3 Luku. Mitä Vuorenpeikon kamoittavassa luolassa tapahtuu	19.
4 Luku. Missä ja miten jouluaatto-ilta viimein vietetään	24.
Marakatin markkinat (kuvalla)	31.
Eerosta ja Ellistä ja Näkistä	33.
Miten Pikku Pauli joutui käymään Paavia terveh- timässä, ja miten hän luuli käyneensä kuussa	35.
Vähäinen satu Pikku Paulin kaarnaveneestä ja kun- ninkaan tyttären perhosesta	40.
Näin sit' ollaan hevosilla (3 kuvalla)	42.
Töllin poika ja töllin tyttö tavoittelevat aurinkoa, joka ei sentään ole saatavissa:	
1 Luku	45.
2 Luku	48.
3 Luku	51.
4 Luku	53.
5 Luku	55.
Ilman impi (kuvalla)	61.
Aina kahta kummempaa	64.
Anni ja keltasirkku	67.

Miten Wappu sai kymmenen kultakäkeä	70.
Mansikka-aikana (kuvalla)	73.
Lassin ja Mustin matkustus Amerikkaan:	
1 Luku	75.
2 Luku	78.
3 Luku	80.
4 Luku	84.
5 Luku	87.
Kolme syyskuun iltaa (3 kuvalla)	90.
Pikku Matin marjamatka	96.
Jukka ja kukka	97.
Tähti opastaa pikku poikaa kotiin	101.
Miten kerjäläistytö tuli kaukaiseen kaupunkiin	102.
Kangastus	104.
Antti ja karhu	105.
Tuiki-oppinut tohtori (4 kuvalla)	113.
Korvenkaakki:	
1 Luku. Korvenkaakki ilmestyy ja saapi mat-	
kakumppanit pitkälle matkalle	116.
2 Luku. Korvenkaakki toverineen joutuu sotaan	119.
3 Luku. Matkustajat suurustavat Roomassa	124.
4 Luku. Miten viimein saavutaan Afrikkaan	130.
5 Luku. Tapaukset Afrikassa	133.
6 Luku. Kotimatka	137.
No, jopas jotakin! (kuvalla)	141.
Heikki, Hilma ja Halli	142.
Ahtolan häät	143.
Kummallinen puuhevonen	149.
Joulu-enkeli	157.

Hinta: Nid. 1 m. 80 p. Sid. 2 m.

Suom. lastenkirj. 3.

Hagman

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOELMA

120 102 1420

